

LATVIJAS UNIVERSITĀTES RĪGAS 1. MEDICĪNAS KOLEDŽA
ĀRSTNIECĪBAS UN FARMĀCIJAS KATEDRA
Studiju programma Ārstniecība (41721) ar vecmātes kvalifikāciju

KVALIFIKĀCIJAS DARBS

**ĀRSTNIECĪBAS AUGU IZMANTOŠANA SIEVIEŠU
VESELĪBAS APRŪPĒ GRŪTNIECĪBAS, DZEMDĪBU UN
PĒCDZEMDĪBU PERIODĀ**
Uz pierādījumiem balstītas prakses

Darba autore: Linda Vītuma

(L. Vītuma)
2021.gada 9. jūnijā

Darba vadītāja: Mg. pharm. Inga Sīle

(I. Sīle)
2021.gada 9. jūnijā

Konsultante: Dr. paed., docente Ineta Robiņa

(I. Robiņa)
2021.gada 9. jūnijā

Rīga 2021

Anotācija

Vītuma L. (2021). *Ārstniecības augu izmantošana sieviešu veselības aprūpē grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību periodā. Uz pierādījumiem balstītas prakses.* Kvalifikācijas darbs. Darba vadītāja: Mg. pharm. Inga Sīle. Konsultante: Dr. paed., docente Ineta Robiņa. Rīga: Latvijas Universitātes Rīgas 1. medicīnas koledža, 34 lpp., 5 att., 6 tab., 40 bibliogrāfiskie nosaukumi latviešu un angļu valodās.

Darba mērķis: Noskaidrot, vai sūdzību gadījumā vecmātes iesaka un sievietes lieto ārstniecības augus, kuru izvēle balstīta latviešu tradīcijās un mutvārdu daiļradē, vai arī uz pierādījumiem balstītās praksēs.

Materiāls un metodes: Darbā izmantota literatūras avotu analīze un kvalitatīvā pētniecības metode anketēšana. Izstrādātas divas anketas: 1) vecmātēm par sniegtajām rekomendācijām; 2) sievietēm par saņemtajām / izmantotajām rekomendācijām. Anketētas 74 vecmātes un 101 sieviete.

Rezultāti: Izmantojot 1900 ticējumu datu analīzi (Sīle et al., 2020) un apkopojot 101 sievietes un 74 vecmāšu anketu rezultātus, kā arī analizējot 122 ārstniecības augu monogrāfijas, pētījumā identificēti 197 ārstniecības augi, kas parādās rekomendācijās. Vairāk nekā 30 reižu ir pieminēti tādi augi kā *Matricaria recutita* L., *Rubus idaeus* L., *Vaccinium oxycoccos* L. un *Calendula officinalis* L. Sūdzības, kurām visbiežāk minētas rekomendācijas, ir anēmija un rīta nelabums. 14 ticējumos minētiem augiem (47%) ir pieejams uz pierādījumiem balstīts izvērtējums. Monogrāfijas ir pieejamas 58 augiem (54%), kas minēti sieviešu anketās. No 165 vecmāšu anketās minētiem augiem monogrāfijas ir 83 (50%).

Secinājumi: Lielai daļai augu ir pieejamas monogrāfijas, tomēr bieži tajās ir norādītas atšķirīgas lietošanas indikācijas salīdzinājumā ar indikācijām, kas minētas ticējumos, kā arī sieviešu un vecmāšu datus. Sistemātiski zināšanu izvērtēšana un aktualizēšana ir notikusi nepietiekami – monogrāfiju informācija tiek izmantota nepilnīgi vai netiek izprasts to saturs.

Darbs sastāv no ievada, divām nodaļām, secinājumiem, priekšlikumiem, bibliogrāfijas un 12 pielikumiem.

Abstract

Vītuma L. (2021). *Medical plants and their use in women's health care during pregnancy, labor and in postpartum period. Evidence based practices.* Scientific adviser: Mg. pharm. Inga Sīle Konsultante: Dr. paed., docente Ineta Robiņa. Riga: University of Latvia Riga 1st Medical College, 34 pp., 5 fig., 6 tab., 40 sources in Latvian and English languages.

Aim: Identify whether in case of complaints midwives recommend and women use medical plants based on Latvian Folk Beliefs or on The Committee on Herbal Medicinal Products recommendations.

Materials and methods: Analysis of literature on research topic is done and qualitative research method – questionnaire – is used. Two questionnaires are developed: 1) questionnaire for recommendations from midwives; 2) received and used recommendations from women. 74 midwives and 101 women participate in the survey.

Results: Using data results from analysis made in Archive of Latvian Folklore to 1900 records of folk beliefs (Sīle et al., 2020) and collecting data from 101 women and 74 midwives, as well as analyzing 122 herbal monographs, 197 medical plants are identified appearing as recommendations. Plants mentioned more than 30 times are *Matricaria recutita* L., *Rubus idaeus* L., *Vaccinium oxycoccos* L. and *Calendula officinalis* L. The most common health conditions with the highest number of recommendations are anemia and morning sickness. 14 medical plants (47%) from folk beliefs have evidence-based evaluation. Herbal monographs are available for 58 medical plants (54%) mentioned by women. From in total 165 medical plants mentioned in midwives' questionnaire, herbal monographs are available for 83 (50%).

Conclusions: Herbal monographs are available for many plants, but they often have different indications for use compared to indications mentioned in the folk beliefs and in the data from women and midwives. Systematic evaluation of new data and practically used knowledge has been updated insufficiently – information available in herbal monographs is used incompletely or its content is not understood fully.

The work consists of an introduction, two parts, conclusions, recommendations, bibliography and 12 appendixes.

Saturs

Ievads.....	4
1. Literatūras apskats par ārstniecības augu izmantošanu sieviešu veselības aprūpē.....	6
1. 1. Tautas medicīna un etnobotānika	6
1. 2. Uz pierādījumiem balstīta medicīna	6
1. 4. Etnobotānika un entofarmakoloģija pasaulē.....	7
1. 4. Etnobotānika un entofarmakoloģija Latvijā	8
Secinājumi	10
2. Praktiskais pētījums par ārstniecības augu izmantošanu sieviešu veselības aprūpē grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību periodā.....	11
2.1. Ievads.....	11
2.2. Pētījuma metodoloģija un dizains.....	11
2.3. Pētījuma rezultāti.....	15
2.4. Ārstniecības augu rekomendāciju analīze	23
Secinājumi	29
Priekšlikumi.....	30
Bibliogrāfija.....	32
Galvojums.....	175

1. pielikums. Anketa vecmātēm par ārstniecības augu ieteikumiem
2. pielikums. Anketa sievietēm par ārstniecības augu ieteikumiem
3. pielikums. Latviešu tautas ticējumos minēto ārstniecības augu uzskaitījums
4. pielikums. Sieviešu minēto ārstniecības augu uzskaitījums
5. pielikums. Vecmāšu minēto ārstniecības augu uzskaitījums
6. pielikums. Monogrāfijās minēto ārstniecības augu uzskaitījums
7. pielikums. Sieviešu minēto augu monogrāfijas
8. pielikums. Vecmāšu minēto augu monogrāfijas
9. pielikums. Uz pierādījumiem balstītas rekomendācijas
10. pielikums. Biežāk minēto augu indikāciju salīdzinājums
11. pielikums Augi, kas sakrīt ticējumos un sieviešu anketās
12. pielikums Augi, kas sakrīt ticējumos un vecmāšu anketās

Ievads

Ārstniecības augi ir augi, kuriem piemīt terapeitiskas īpašības vai kuriem ir labvēlīga farmakoloģiska iedarbība uz cilvēka organismu (Namdeo, 2018). Augi spēj izraisīt izmaiņas cilvēka fizioloģiskajos procesos, ja tie tiek lietoti terapeitiskā devā. Vērā ņemams skaits ķīmiski sintezētu medikamentu tiek iegūti no dabā sastopamiem augiem. Ārstniecības augu lietošana pasaulē un arī Latvijā bieži ir empīriskā (pieredzē balstīta) – tiek novērsti simptomi, līdz galam neizprotot nedz saslimšanas cēloni, nedz auga iedarbības mehānismu (Sīle et al., 2021). Tomēr arvien lielāks skaits ārstniecības augu tiek pētīti, ievērojot prasības uz pierādījumiem balstītai mūsdienu medicīnai (Pakalns, 2019).

Līdz ar pirmā sistemātiskā etnobotānikas pētījuma parādīšanos Latvijā (Sīle et al., 2021), rodas iespēja padziļināti analizēt, vai un kā latviešu tautas ticējumos minētie sieviešu reproduktīvās veselības aprūpē izmantotie ārstniecības augi tiek ieteikti un izmantoti arī mūsdienās. Zināšanas un izpratne par ārstniecības augu izmantošanu sieviešu reproduktīvās veselības traucējumu ārstēšanā vecmātēm var būt īpaši aktuāla un noderīga, ņemot vērā faktu, ka saskaņā ar šī brīža normatīvo regulējumu vecmātes kompetencē neietilpst recepšu medikamentu nozīmēšana (Latvijas Vecmāšu asociācija, 2021; MK Noteikumi Nr. 268, 2009). Tā rezultātā ārstniecības augi un to preparāti – to izvēle un lietošanas ieteikumu kvalitāte – kļūst par vecmātes aprūpes vienu no pamata instrumentiem un profesionālītātes apliecinājumiem. Literatūras apskatos tiek minēts, ka 65% - 100% vecmāšu savā praksē izmanto komplementārās un alternatīvās medicīnas metodes (*complementary and alternative methods (CAM)*) (Abedzadeh Kalahroudi, 2014). Ņemot vērā tik plašu šo metožu izmantošanu, zināšanas un izpratne par to iedarbību, pierādījumiem, riskiem un ierobežojumiem būtu obligāti iekļaujamas vecmāšu izglītībā. Rekomendējama būtu arī vienotu vadlīniju izstrāde komplementāro un alternatīvo medicīnas metožu (t.sk. ārstniecības augu) pielietošanai sieviešu veselības aprūpē, īpašu uzmanību pievēršot grūtnieču aprūpei un rekomendācijām zīdīšanas laikā.

Analizējot vecmāšu kompetenci Eiropā, tiek atzinīgi novērtētas izmaiņas vecmāšu izglītībā un pētniecībā (Vermeulen et al., 2019). Tomēr tiek atzīmēta vajadzība pilnveidot vecmāšu praksē izmantoto zināšanu un prasmju strukturētu dokumentēšanu turpmāko pētījumu nodrošināšanai, tā paaugstinot pētījumu kvalitāti un sniedzot iespējas salīdzināt vecmāšu aprūpes pieejas un aprūpes laikā sasniegtos rezultātus (Jylhä et al., 2017). Atšķirībā no citām profesijām, ir retāk sastopamas vecmātes – pētnieces / zinātnieces, jo klīniskā prakse tiek uztverta kā profesijas kodols. Tomēr labākās iespējamās aprūpes nodrošināšanā augstas kvalitātes pētījumu izmantošana un uz pētījumiem balstītas aprūpes nozīme nav apstrīdama (Eileen K. Hutton, 2020).

Pētījuma mērķis: noskaidrot, vai reproduktīvās veselības sūdzību gadījumā vecmātes iesaka un sievietes lieto ārstniecības augus, kuru izvēle balstīta latviešu tradīcijās un mutvārdu daiļradē, vai arī uz pierādījumiem balstītās praksēs.

Hipotēze: reproduktīvās veselības sūdzību gadījumā grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību periodā vecmātes iesaka un sievietes lieto ārstniecības augus, kuru izvēle vairāk balstīta latviešu tradīcijās un mutvārdu daiļradē, mazāk uz pētījumiem un pierādījumiem. Hipotēzes apstiprināšanās gadījumā risināmas divas problēmas:

- 1) kā nodrošināt augstas kvalitātes pētījumu izmantošanu praksē;
- 2) kā veicināt drošu un efektīvu ārstniecības augu izmantošanu vecmātes praksē sieviešu reproduktīvās veselības traucējumu novēršanā, īpaši grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību periodā.

Identificējot [sūdzību – ieteikumu – pierādījumu] saikni, pēc pētījuma datiem ir iespējams plānot nākamās aktivitātes uz pierādījumiem balstītai ārstniecības augu izmantošanai sieviešu reproduktīvās veselības aprūpes nodrošināšanā.

Pētījuma uzdevumi:

1. Apkopot, kādus ārstniecības augu lietošanas ieteikumus sievietes saņem un izmanto sūdzību gadījumā grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību periodā.
2. Apkopot, kādus ārstniecības augus vecmātes iesaka sūdzību gadījumos grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību periodā.
3. Analizēt, kuri no saņemtajiem un sniegtajiem ieteikumiem ir balstīti uz pierādījumiem un kuri ir atrodami latviešu tautas ticējumos.

Pētījuma metode:

- pētījumos balstītā analīze;
- kvantitatīvā pētījuma metode – anketēšana;
- salīdzinošā analīze.

Pētījuma instruments: divas strukturētas anketas ar atvērta tipa jautājumiem (sievietēm un vecmātēm).

Pētījuma posmi, laiks un dalībnieki: Pētījums veikts laika posmā no 2020. gada septembra līdz 2021. gada maijam, pētījumā piedalījās 101 sieviete un 74 vecmātes.

1. Literatūras apskats par ārstniecības augu izmantošanu sieviešu veselības aprūpē

1. 1. Tautas medicīna un etnobotānika

Līdz ar cilvēka parādīšanos kādā teritorijā vērojama vajadzība tikt ārstētam, tāpēc nav pārsteidzoši, ka Latvijas nacionālās enciklopēdijas šķirklis “medicīnas vēsture Latvijā” sākas ar vārdiem: “ārstniecības aizmetņi tagadējā Latvijas teritorijā vērojami līdz ar apdzīvotības sākumu” (Vīksna, 2021). Minēts, ka plaši tiek lietoti ārstniecības augi, sniegta empīriskās zināšanās balstīta dzemdību palīdzība un ārstētas iekšējās slimības. Visā pasaulē tradīcijā balstīta ārstēšana tiek apzīmēta ar vārdiem “tautas medicīna”. Tautas medicīna ir ārstēšana, kas tiek veikta ikdienā, šķirti no mūsdienu medicīniskās aprūpes, iekļaujot pieredzē balstītu augu valsts preparātu izmantošanu (Merriam-Webster.com Dictionary, 2021). Nozīmīgākais Latvijā notikušai pētījums par latviešu dziedināšanas tradīciju, kurā noteikta vieta ierādīta arī augiem, ir etnoloģes, filoloģijas doktores Ievas Ančevskas monogrāfija “Latviešu dziedināšanas tradīcija” (Ančevska, 2020). Izpratne par jēdzienu “tautas medicīna” ir nozīmīga, lai būtu iespēja atpazīt un nošķirt to no aprūpes un ārstēšanas, kas ir balstīta uz pierādījumiem.

1895. gadā notika tas, kas ne vienreiz vien pasaules vēsturē ir noticis – kāda parādība, kas eksistē no laika gala, iegūst nosaukumu. Amerikāņu botāniķis Džons Haršbergers (*John W. Harshberger*) cilvēku mijiedarbību ar augiem un vidi nosauc par etnobotāniku. Mūsdienās ar šo terminu tiek apzīmēta zinātniska pieeja, kuras pamata uzdevums ir pētīt, pierakstīt un saglabāt zināšanas par cilvēku un augu attiecībām (Prūse, 2020). Laika gaitā entobotānikas jēdziens mainās un tiek piepildīts ar atšķirīgu saturu, sākot ar šauru šī jēdziena izpratni, lietojot to tikai, lai aprakstītu kādas teritorijas pirmiedzīvotāju augu lietošanas tradīcijas, beidzot ar visplašāko iespējamo jēdziena skaidrojumu, kurā etnobotānika ir etnobioloģijas joma, kas apraksta cilvēka un biotas attiecības (Prūse, 2020). Brīdi, kad izzinām, kādus augus ar kādu mērķi iesaka vecmātes un lieto sievietes, mēs kļūstam par entobotānisko zināšanu uzkrājējiem un aprakstītājiem.

1. 2. Uz pierādījumiem balstīta medicīna

1941. gadā A. Kokreins veic pirmo dubultaklo (*double-blind*) pētījumu karagūstekņu nometnē. A. Kokreins pats arī ir kara gūsteknis, bet angļu un vācu valodas zināšanas, kā arī medicīniskās izglītības dēļ kļūst par visu nometnes iemītnieku medicīnisko uzraugu. A. Kokreins veic hipoproteinēmijas izraisītu komplikāciju ārstēšanas eksperimentu, vienai saslimušo grupai dodot raugu, kura sastāvā ir B grupas vitamīni, otrai – placebo grupai – dodot tikai C vitamīnu. Ceturtajā eksperimenta dienā divās grupās parādās atšķirības: “rauga istabas” pacienti sāk justies labāk, savukārt “C vitamīna istabā” pilnīgi nevienam nav vērojama atveseļošanās. Tieši šādi savā autobiogrāfijā A. Kokreins apraksta pirmo dubultaklu kontrolētu

nejaušinātu pētījumu (*Randomised Controlled Trial (RTC)*) (Gerris, 2011). A. Kokreina darbība deva iespēju veselības aprūpei, līdz tam balstītai tradīcijās un autoritātēs, pakāpeniski kļūt par nozari, kas ir balstīta uz pierādījumiem. Tiesa, pēc A. Kokreina darbības laika paiet vairāki desmiti gadu, līdz veselības aprūpē par normu kļūst sistemātiskā, zinātniskā pieeja. Tikai 1991.gadā plašu rezonansi gūst jēdziens “uz pierādījumiem balstīta medicīna” (*Evidence-Based Medicine (EBM)*) (Sur & Dahm, 2011). Mūsdienās tā tiek uzskatīta par medicīniskās aprūpes pamatu un pašsaprotamību, lai arī ne vienmēr ikdienā tiek praktizēta apzināti un pilnvērtīgi (Lang et al., 2007). Izzināt, cik lielā mērā ārstniecības augu izvēles tiek izdarītas, balstoties uz pierādījumiem, ir arī šī darba viens no uzdevumiem.

Zinātnē balstīta medicīniska prakse, kurā tiek izmantoti augu izcelsmes preparāti ārstniecībā un slimību profilaksē un kas ir nošķirama no empīriskajā pieredzē un tradicionālajās zināšanās balstītas augu izmantošanas, tiek saukta par fitoterapiju. Šis jēdziens dienas gaismu ierauga, pateicoties franču ārstam Henrijam Leclēram (*Henri Leclerc*), kurš pirmo reizi vārdu “fitoterapija” lieto 1913. gadā izdevumā “Fitoterapijas rokasgrāmata” (*Précis de phytothérapie*) (Heinrich, 2017). Fitoterapijas jēdziens nav svešs arī Latvijā (Pakalns, 2019), tomēr sistemātiski apkopojumi par ārstniecības augu lietojumu un atbilstību uz pierādījumiem balstītām praksēm Latvijā tiek veidoti salīdzinoši nesen.

1. 4. Etnobotānika un entofarmakoloģija pasaulē

2021. gadā vēl joprojām pasaulē aktuālākais sistemātiskais pārskats (*systemic review*) par augstas kvalitātes randomizētiem kontrolētiem pētījumiem par ārstniecības augu lietošanu grūtniecības laikā ir veikts 2013. gadā. Secināts, ka augi tiek lietoti plaši, pētīti maz un, izņemot datus par ingveru, citu augstas kvalitātes datu par ārstniecības augu lietošanas lietderīgumu un drošību grūtniecības laikā nav (Dante et al., 2013). Visbiežāk sieviešu reproduktīvās veselības jomā ārstniecības augi tiek lietoti, lai mazinātu hronisku stāvokļu pasliktinājumus, ja tas nav izdevies ar recepšu medikamentiem vai arī šiem medikamentiem ir izteiktas nevēlamas blaknes (Dennehy, 2006). Augi ir palīdzoši arī stresa izraisītu ķermenisku izpausmju mazināšanā un dažādu ar grūtniecību saistītu diskomfortu atvieglošanā (Belew, 1999). Ārstniecības augu iedarbība salīdzinājumā ar farmakoloģiskiem preparātiem tiek raksturota kā maigāka, ne tik specifiska un ne vienmēr to iedarbība ir objektīvi izmērāma. Rietumu medicīnā ārstniecības augi tiek izmantoti gadījumos, kad ir sajūta, ka “kaut kas ir ne tā”, bet precīza diagnoze nav uzstādīta. Farmakoloģiskie preparāti tiek raksturoti kā simptomus mazinoši, savukārt ārstniecības augi ir kā līdzeklis vitalitātes un līdzsvara atjaunošanai. Ārstniecības augu lietošana ir viens no holistiskas aprūpes instrumentiem, radot impulsu informācijas apmaiņai starp aprūpes sniedzēju un sievieti, nodrošinot pašnoteikšanos, izvēles brīvību un iespēju uzņemties atbildību par savu veselību. Šāda aprūpes pieeja pilnībā saskan ar vecmātes aprūpes filozofiju.

Tomēr vecmātes pienākums ir apzināties un informēt sievietes par pierādījumu pieejamību vai to iztrūkumu, kopā izvērtējot ieguvumus un iespējamos riskus, pirms ārstniecības augi tiek piedāvāti kā alternatīva farmakoloģiskajiem preparātiem (Belew, 1999).

Jau 1994. gadā Pasaules Veselības organizācija aicina dalībvalstis līdzdarboties zināšanu apkopošanā un sistematizēšanā par ārstniecības augu izmantošanu (Belew, 1999). Lai arī vairākkārt tiek minēts ārstniecības augu pierādījumu datu trūkums, tomēr katru gadu Eiropas Zāļu aģentūras Augu izcelsmes zāļu komiteja papildina ārstniecības augu monogrāfiju datu bāzi ar jaunām apstiprinātām monogrāfijām. Arī Latvija pētnieki līdzdarbojas Eiropas Zāļu aģentūras Augu izcelsmes zāļu komitejā.

1. 4. Etnobotānika un entofarmakoloģija Latvijā

Latvijā par *medicīnas zinātnes* attīstības aizsākšanos tiek runāts līdz ar latviešu izcelsmes farmaceita, dabaszinātnieka un ārsta, Tērbatas Universitātes ķīmijas un farmācijas profesora Dāvida Hieronīma Grindeļa (*David Hieronymus Grindel*) darbību 18. / 19. gs mijā (Vētra, 2021).

2017. gadā Latvijas Vides risinājumu institūtā tiek izveidota etnobotānikas ekspedīcijas komanda, kuras sastāvā ir pētniece Baiba Prūse. Kopš šī brīža var runāt par sistemātisku pārmentoto zināšanu par savvaļas augu izmantošanas kultūras izpēti Latvijā, proti, par etnobotāniku Latvijā (Prūse et al., 2018). Pētniece B. Prūse etnobotāniku raksturo kā novērojošu un aprakstošu (Prūse, 2020), kādā intervijā minot, ka augu pielietojuma medicīnisko aspektu izvērtēšana nav etnobotānikas uzmanības lokā – tā ir medicīnas un farmakoloģijas kompetences joma (Prūse et al., 2018).

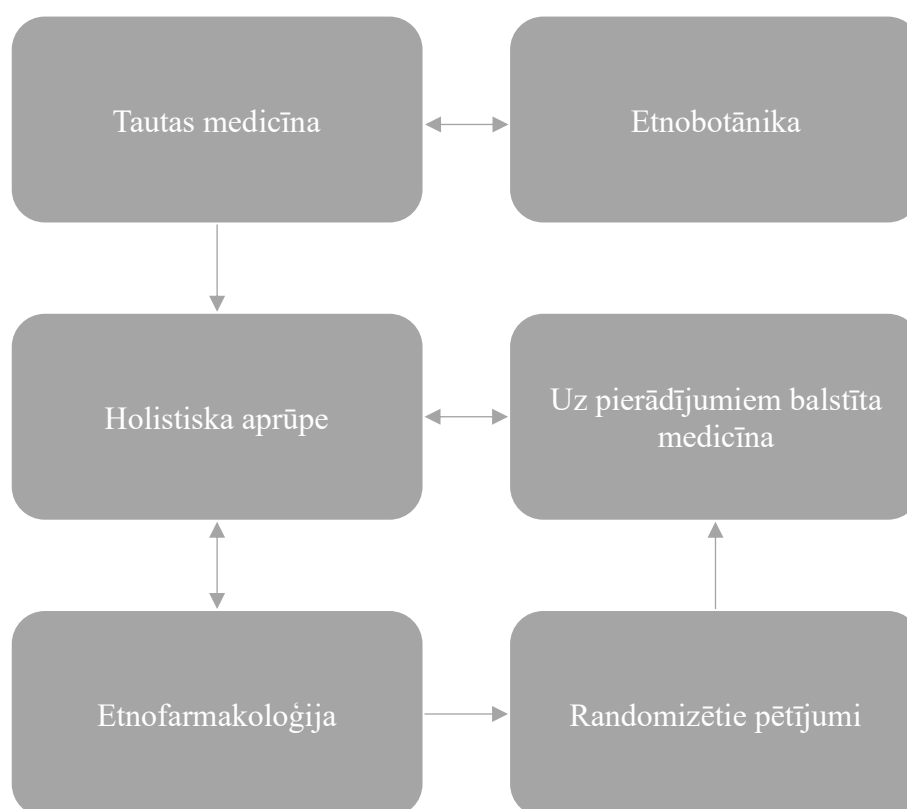
Jēdziens *entofarmakoloģija* pasaulē pirmo reizi ir lasāms 1967. gadā grāmatas nosaukumā “Etnofarmakoloģiskie psihoaktīvo vielu meklējumi” (*Ethnopharmacological Search for Psychoactive Drugs*), kuras sastādītājs ir Daniels H. Efrons (*Daniel H. Efron*) (Heinrich, 2015). Bet tikai 2020. gadā Latvijā parādās pirmais sistemātiskais etnofarmakoloģijas pētījums, kura autore ir pētniece Inga Sīle. Pētījumā latviešu tautas ticējumos minētie ārstniecības augi tiek identificēti, norādot augu zinātniskos nosaukumus, kā arī apkopojot informāciju par ticējumos minēto augu pielietojumu (izmantotās auga daļas, devas, pielietošanas veids, farmakoloģiskais efekts) (Sīle et al., 2020). Pētniece I. Sīle analizē 1900 ticējumus, kuros ir minēti ārstniecības augi un to ārstnieciskā iedarbība. Pētījums iecerēts kā materiāls par augu nomenklatūru, ļaujot “ticējumos esošo informāciju tālāk analizēt un rast idejas jauniem pētījumiem par iespējam augus izmantot medicīnā, balstoties uz mūsdienu pierādījumiem.” (Sīle et al., 2021).

Pateicoties līdz šim paveiktajam, kvalifikācijas darba autorei ir iespēja kā ierosmes datus izmantot pētnieces I. Sīles veidotos ticējumos minēto augu nomenklatūru pārskatus, lai

apkopotu un detalizētu Latvijas sieviešu un vecmāšu etnobotāniskās zināšanas par ārstniecības augu lietojumu grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību laikā 2021. gadā.

1971. gadā grāmatā “Efektivitāte un lietderība: nejaušas pārdomas par veselības aprūpes pakalpojumiem” (*Effectiveness and Efficiency – Random reflections on Health Services*) A. Kokreins raksta: “Vecmāšu prakse ir neparasti emocionāla joma, tāpēc *a priori* tajā netiek sagaidīta augsta latiņa statistisku un eksperimentālu datu analīzei. Tomēr pārsteigumu izraisa atbildīgo kopienu bezierunu nekritiskā attieksme pret vispārpieņemtajām praksēm kā Dieva dotām norādēm, kurām sekot, nevis rūpīga un neatlaidīga cēloņsakarību analīze.” (Gerris, 2011). Jau tajā laikā A. Kokreina izteikumi tiek raksturoti kā sitiens ar “koka karoti” pa pieri, kas, iespējams, kalpojis kā uzmudinājums ginekoloģijas un dzemdību speciālistu kopienai būt īpaši aktīvai savu praksi pierādījumu bāzes izvērtēšanā. Arī vecmātes pievienojas kopienai, kas kritiski izvērtē savas prakses, meklējot un izprotot cēloņsakarības labākās iespējamās aprūpes nodrošināšanai sievietēm grūtniecības laikā, dzemdībās un pēcdzemdību periodā.

Literatūras apskatā pieejamie jēdzieni kopā veido vienotu teorētisko konceptu (skat.1. att).

1.att. **Teorētiskais koncepts**

Secinājumi

1. Augi tiek lietoti plaši, pētīti maz un, izņemot datus par ingveru, citu augstas kvalitātes datu par ārstniecības augu lietošanas lietderīgumu un drošību grūtniecības laikā nav (Dante et al., 2013).
2. Lai arī ārstniecības augi ne vienmēr ir līdzējuši, tomēr reizēm to iedarbība ir bijusi labvēlīga vai vismaz nav bijusi kaitīga (Romm, 2018).
3. Liela daļa ārstniecības augu lietošanai grūtniecības laikā un laktācijas periodā netiek ieteikta datu trūkuma vai pētījumu nepietiekamās kvalitātes dēļ.
4. Katru gadu Eiropas Zāļu aģentūras Augus izcelsmes zāļu komiteja papildina ārstniecības augu monogrāfiju datu bāzi ar jaunām apstiprinātām monogrāfijām. Šajā procesā līdzdarbojas arī Latvijas pētnieki.
5. Pieejamās uz pierādījumiem balstītās zināšanas tiek izmantotas nepilnīgi. Gan pasaulē, gan Latvijā tiek runāts par zināšanu pārneses grūtībām, kā rezultātā rodas zināšanu un prakses “plaisas”, kad zināšanas ir pieejamas, bet netiek lietotas (Kronberga, 2014; Lang et al., 2007).
6. Sievietes ir galvenās ārstniecības augu lietotājas, bieži vien turpinot augu lietošanu arī grūtniecības laikā, dzemdībās un pēcdzemdību periodā, tomēr ne līdz galam spējot izvērtēt ārstniecības augu preparātu iedarbību, kas reizēm var nebūt droša, kā arī nespējot izvērtēt lietoto augu mijiedarbību ar citiem ārstniecības līdzekļiem (Illamola et al., 2020).
7. Literatūras apskatos tiek minēts, ka 65% - 100% vecmāšu savā praksē izmanto komplementārās un alternatīvās medicīnas metodes (*complementary and alternative methods (CAM)*) (Abedzadeh Kalahroudi, 2014). Ņemot vērā tik plašu šo metožu izmantošanu, zināšanas un izpratne par to iedarbību, pierādījumiem, riskiem un ierobežojumiem būtu obligāti iekļaujamas vecmāšu izglītībā.

2. Praktiskais pētījums par ārstniecības augu izmantošanu sieviešu veselības aprūpē grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību periodā

2.1. Ievads

Augi spēj izraisīt izmaiņas cilvēka fizioloģiskajos procesos, ja tie tiek lietoti terapeitiskā devā. Zināšanas un izpratne par ārstniecības augu izmantošanu sieviešu reproduktīvās veselības traucējumu ārstēšanā vecmātēm var būt īpaši aktuāla un noderīga, ņemot vērā faktu, ka saskaņā ar šī brīža normatīvo regulējumu vecmātes kompetencē neietilpst recepšu medikamentu nozīmēšana (Latvijas Vecmāšu asociācija, 2021; MK Noteikumi Nr. 268, 2009)

Pētījuma mērķis: noskaidrot, vai reproduktīvās veselības sūdzību gadījumā vecmātes iesaka un sievietes lieto ārstniecības augus, kuru izvēle balstīta latviešu tradīcijās un mutvārdu daiļradē, vai arī uz pierādījumiem balstītās praksēs.

Hipotēze: reproduktīvās veselības sūdzību gadījumā grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību periodā vecmātes iesaka un sievietes lieto ārstniecības augus, kuru izvēle vairāk balstīta latviešu tradīcijās un mutvārdu daiļradē, mazāk uz pētījumiem un pierādījumiem.

2.2. Pētījuma metodoloģija un dizains

Pētījumā tika izmantotas divas strukturētas anketas ar atvērta tipa jautājumiem. Tika anketētas sievietes un vecmātes. Pētījumā piedalās 74 vecmātes no 7 Latvijas dzemdību nodaļām un iestādēm un 101 sieviete.

Sieviešu aptaujāšanai izmantotā anketa bija pieejama elektroniski. Vecmātēm nodrošināta anketu pieejamība drukātā formātā. Vecmātes anketu aizpildīšanu veica brīvprātīgi, ārpus darba laika. Anketēšanas rezultātā iegūtie dati tiek analizēti kvalitatīvi – tiek salīdzināti ar latviešu tautas ticējumos minētajiem augiem un Eiropas zāļu aģentūras Augu izcelsmes zāļu komitejas sniegtajām augu monogrāfijām. Papildus augu monogrāfiju pieejamība tiek pārbaudīta Pasaules Veselības organizācijas ārstniecības augu monogrāfiju sējumos (WHO NIS, 2021; WHO V1, 1999; WHO V2, 2003; WHO V3, 2007; WHO V4, 2009), kā arī Fitoterapijas Eiropas Zinātniskās sadarbības projekta monogrāfijās (*European Scientific Cooperative on Phytotherapy (ESCOP)*) (ESCOP, 2009) un Vācijas komisijas pilnā monogrāfiju apkopojumā (*The Complete German Commission E Monographs*) (Blumenthal & Busse, 1999)

Pētījuma datu vizualizācijai un lietošanai ikdienā tiek izstrādāta vietne www.vecmātesprakse.lv. Sākotnēji tiek detalizēta [sūdzību – ieteikumu – pierādījumu] informācija grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību periodam.

Pētījumā apkopota, analizēta un grupēta informācija par ārstniecības augu ieteikumiem sieviešu reproduktīvās veselības aprūpes jomā. Tiek meklēta atbilde uz pētījuma jautājumu:

kādi ārstniecības augi tiek ieteikti sievietēm un kādus augus sievietes lieto sūdzību gadījumā grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību periodā. Pētījumā izmantotas četras datu grupas:

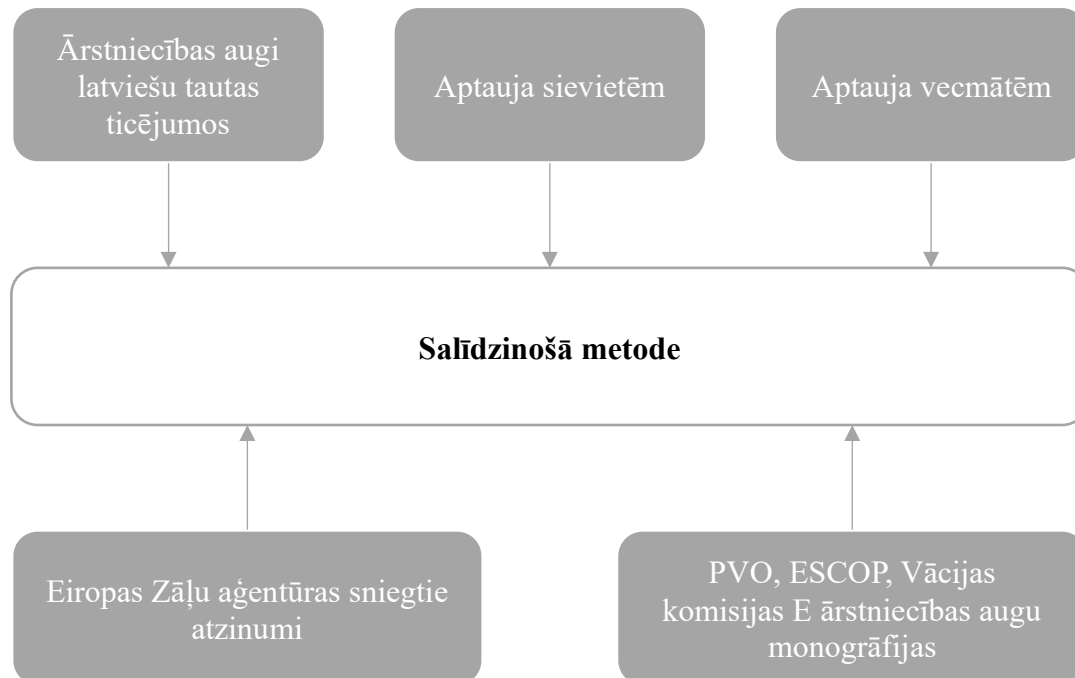
1) latviešu tautas *ticējumos* minētie ārstniecības augi, kuriem norādīta iedarbība uz sievietes reproduktīvo veselību (Sile et al., 2020);

2) *sieviešu* anketās minētie ārstniecības augi, par kuriem saņemti ieteikumi un kas lietoti reproduktīvās veselības sūdzību gadījumā grūtniecības laikā, dzemdībās un pēcdzemdību periodā;

3) *vecmāšu* anketās minētie ieteikumi sievietēm reproduktīvās veselības sūdzību gadījumā grūtniecības laikā, dzemdībās un pēcdzemdību periodā;

4) Eiropas Zāļu aģentūras Augu izcelsmes zāļu komitejas sniegtie atzinumi par tradicionālajiem ārstniecības augu lietojumiem – *augu monogrāfijas* (European Medicines Agency, 2020).

5) Papildus augu monogrāfiju pieejamība tiek pārbaudīta Pasaules Veselības organizācijas ārstniecības augu monogrāfiju sējumos (WHO NIS, 2021; WHO V1, 1999; WHO V2, 2003; WHO V3, 2007; WHO V4, 2009), kā arī Fitoterapijas Eiropas Zinātniskās sadarbības projekta monogrāfijās (ESCOP, 2009) un Vācijas komisijas pilnā monogrāfiju apkopojumā (Blumenthal & Busse, 1999). Pētījuma dizains redzams attēlā (skat. 2. att.)

2. att. Pētījuma dizains

Lai arī mērķtiecīga tautas mutvārdu tradīcijā pieejamo zināšanu apkopošana Latvijā sākās jau 19. gadsimta vidū, strukturēta šo zināšanu analīze, sistematizējot un grupējot tautas

ticējumos pieejamos datus, pirmo reizi notiek tikai tagad, 21.gadsimta sākumā (Sile et al., 2020). Izmantojot Pasauls Veselības organizācijas akceptēto standarta biomedicīnisko klasifikācijas sistēmu – Primārās veselības aprūpes starptautiskais klasifikators (WHO ICPC-2, 2003) – latviešu tautas ticējumos minētie ārstniecības augi sadalīti 17 kategorijās, kas balstītas uz cilvēka ķermeņa orgānu sistēmām. Šajā pētījumā izmantoti augi no 2 grupām: 1) grūtniecība, dzemdības, ģimenes plānošana; 2) sieviešu reproduktīvie orgāni un krūtis.

Kopš aizvēsturiskiem laikiem sievietēm ir bijušas zināšanas par ārstniecības augiem (Romm, 2018). Gan sieviešu, gan viņu aprūpētāju, piemēram, vecmāšu zināšanas, bieži vien ir bijušas nevienādabīgas. 19. gadsimtā, tā sauktajā Viktorijas laikmetā, pirmo reizi parādās strikts nošķirums starp māņticību un zinātņi. Tomēr sākotnējie medicīnas speciālistu kā zinātnes virziena pārstāvju ārstēšanas mēģinājumi bieži vien bija neveiksmīgi, izmantojot caurejas līdzekļus, asins nolaišanu vai medikamentus, kuru sastāvā ir dzīvsudrabs, nodarot vairāk kaitējuma kā labuma. Lai arī ārstniecības augi ne vienmēr ir līdzējuši, tomēr reizēm to iedarbība ir bijusi labvēlīga vai vismaz nav bijusi kaitīga (Romm, 2018). Arī mūsdienās tieši sievietes ir galvenās ārstniecības augu lietotājas, bieži vien turpinot augu lietošanu arī grūtniecības laikā, dzemdībās un pēcdzemdību periodā, tomēr ne līdz galam spējot izvērtēt ārstniecības augu preparātu iedarbību, kas reizēm var nebūt droša, kā arī nespējot izvērtēt lietoto augu mijiedarbību ar citiem ārstniecības līdzekļiem (Illamola et al., 2020). Pētījumā piedalās 101 sieviete, aizpildot elektroniski pieejamu anketu un norādot saņemtās rekomendācijas vai pašas izvēlētos ārstniecības augus biežāko sūdzību mazināšanai grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību periodā.

Trešo datu kopu veido vecmāšu rekomendācijas sievietēm sūdzību gadījumā grūtniecības laikā, dzemdībās un pēcdzemdību periodā. Teju ikviens literatūras avots, kurā tiek analizēta ārstniecības augu izmantošana vecmāšu praksē, sākas ar teikumu, ka vecmātes ārstniecības augus aprūpē ir izmantojušas gadsimtiem ilgi (Bowman et al., 2021). Viens no pirmajiem plaši dokumentētiem un analizētiem avotiem, kurā gūstama informācija par vēsturiski vecmātes praksē izmantotajiem ārstniecības augiem, ir vecmātes Martas Ballāras (*Martha Ballard*) dienasgrāmata (Bender et al., 1998). Ir pagājuši vairāk kā 200 gadu kopš laika, kad dzīvoja, praktizēja un savu praksi dokumentēja vecmāte Marta Ballāra, tomēr pētījumu skaits par ārstniecības augu drošību un iedarbību ar vien ir neliels (Illamola et al., 2020). Lai arī ārstniecības augu pētījumu apjoms ir nepietiekams un nepārliciecināms, vecmātēm tiek lūgtas rekomendācijas, un viņu pienākums ir atbalstīt sievietes informēta lēmuma pieņemšanā, sniedzot mūsdienīgus un uz pierādījumiem balstītus ieteikumus tādā apjomā, kādi tie šobrīd ir pieejami (Bowman et al., 2021). Pētījumā piedalās 74 vecmātes no 7 Latvijas dzemdību nodaļām un iestādēm.

Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvā, kas nosaka kārtību attiecībā uz tradicionāli lietotām augu izcelsmes zālēm, minēts, ka “ievērojams daudzums zāļu, kaut arī tiek lietotas jau ilgstoši, neatbilst prasībām par plašu lietošanu medicīniskajā praksē ar atzītu efektivitāti un pieņemamu drošības pakāpi [...]” (Direktīva 2004/24/EK, 2004). Turpinājumā tiek skaidrots: “Ja zāles tiek lietotas sen, var samazināt vajadzību pēc klīniskās izpētes, ciktāl zāļu efektivitātes ticamību var pamatot ar ilgstošu lietošanu un pieredzi. [...], ja informācija par zāļu tradicionālu lietošanu liecina, ka lietotas atbilstoši norādītajiem lietošanas nosacījumiem tās ir nekaitīgas” (Direktīva 2004/24/EK, 2004). Tomēr, ņemot vērā augu izcelsmes zāļu īpatnības, Eiropas Zāļu novērtēšanas aģentūrā ir izveidota Augu izcelsmes zāļu komiteja, kuras primārais uzdevums ir Kopienas augu monogrāfiju sagatavošana. Augu monogrāfijās tiek apkopota informācija par tradicionāli lietotām augu izcelsmes zālēm, ar ko šajā gadījumā tiek saprastas:

“(1) augu izcelsmes *zāles* – viena vai vairākas augu izcelsmes vielas, preparāti vai to kombinācijas;

(2) augu izcelsmes *vielas* – veseli, sadalīti vai sasmalcināti augi, augu daļas, aļģes, sēnes, ķērpji, atsevišķi augu izdalījumi – nepārstrādātā veidā, parasti kaltēti, bet var būt arī svaigi;

(3) augu izcelsmes *preparāti* – preparāti, ko iegūst, augu izcelsmes vielām veicot apstrādi, piemēram, ekstrakciju, destilēšanu, izspiešanu, frakcionēšanu, attīrīšanu, iebiezināšanu vai fermentāciju; pie augu izcelsmes preparātiem pieder smalcinātas vai pulverveida augu izcelsmes vielas, tinktūras, ekstrakti, ēteriskās eļļas, augu sulas un apstrādāti augu izdalījumi” (Direktīva 2004/24/EK, 2004).

Augu monogrāfijās esošā informācija par drogām un no tām pagatavotām zālēm tiek iedalītas divās grupās: a) augu zāles ar vispāratzītu lietošanu (*well-established use*) – to terapeitiskā efektivitāte ir pierādīta klīniskos pētījumos; b) tradicionāli lietotas augu zāles ar noteiktām indikācijām, kas balstītas uz ilgstošas lietošanas pieredzi (*traditional use*) – šo zāļu efektivitāti un drošumu apstiprina ekspertu slēdziens, kas ir pamatojums augu izcelsmes preparāta iekļaušanai reģistrā bez mūsdienu prasībām atbilstošiem pētījumiem. Šajā pētījumā abas grupas tiek skatītas vienkopus un analizētas kā augu rekomendācijas, kas ir balstītas uz pierādījumiem.

Pētījumā, analizējot gan augus no latviešu tautas ticējumiem, gan rekomendācijas no sieviešu un vecmāšu anketām, visi augi tiek aprakstīti, ievērojot Eiropas Zāļu novērtēšanas aģentūras Augu izcelsmes zāļu komitejas rekomendācijas, iekļaujot informāciju par izmantotā auga daļu un tā botānisko nosaukumu binārajā nomenklatūrā (ģints, suga, šķirne un autors). Kā viens no soļiem pētījumā ir Eiropas Zāļu novērtēšanas aģentūras Augu izcelsmes zāļu komitejas auga monogrāfijas statusa pārbaude: C – zinātnisko datu pieprasījums; D – projekts

apspriešanā; F – novērtējums pabeigts; P – melnraksts publicēts. Pētījumā netiek izskatītas to ārstniecības augu monogrāfijas, kas pēc indikācijām atbilstu kādai no sūdzībām, bet nav minēta kā rekomendācija ticējumos, sieviešu vai vecmāšu anketās.

Latviešu tautas ticējumos ir minēti ārstniecības augi, kuru pielietojums attiecas gan uz grūtniecības laiku, gan dzemdībām un pēcdzemdību periodu, kā arī ir izdalīta augu grupa, kas tiek rekomendēta vispārīgu ar sievietes dzimumorgānu sistēmu un ar krūtīm saistītu sūdzību gadījumā. Sieviešu, vecmāšu un monogrāfiju datu apkopojumā rekomendāciju kopa samazināta, analizējot grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību periodu. Rekomendācijas vispārīgu ar sievietes dzimumorgānu sistēmu un krūtīm saistītu sūdzību gadījumā šajā pētījumā netiek apskatītas.

Visās pieejamajās augu monogrāfijās tiek norādīts atzinums par auga lietošanas drošību grūtniecības un laktācijas laikā: konkrēta indikācija; kontrindicēts; nav lietojams, jo neatbilst indikācijām; nerekomendē, jo nepieciešama medicīniska ārstēšana; nav ieteicams; nezināms.

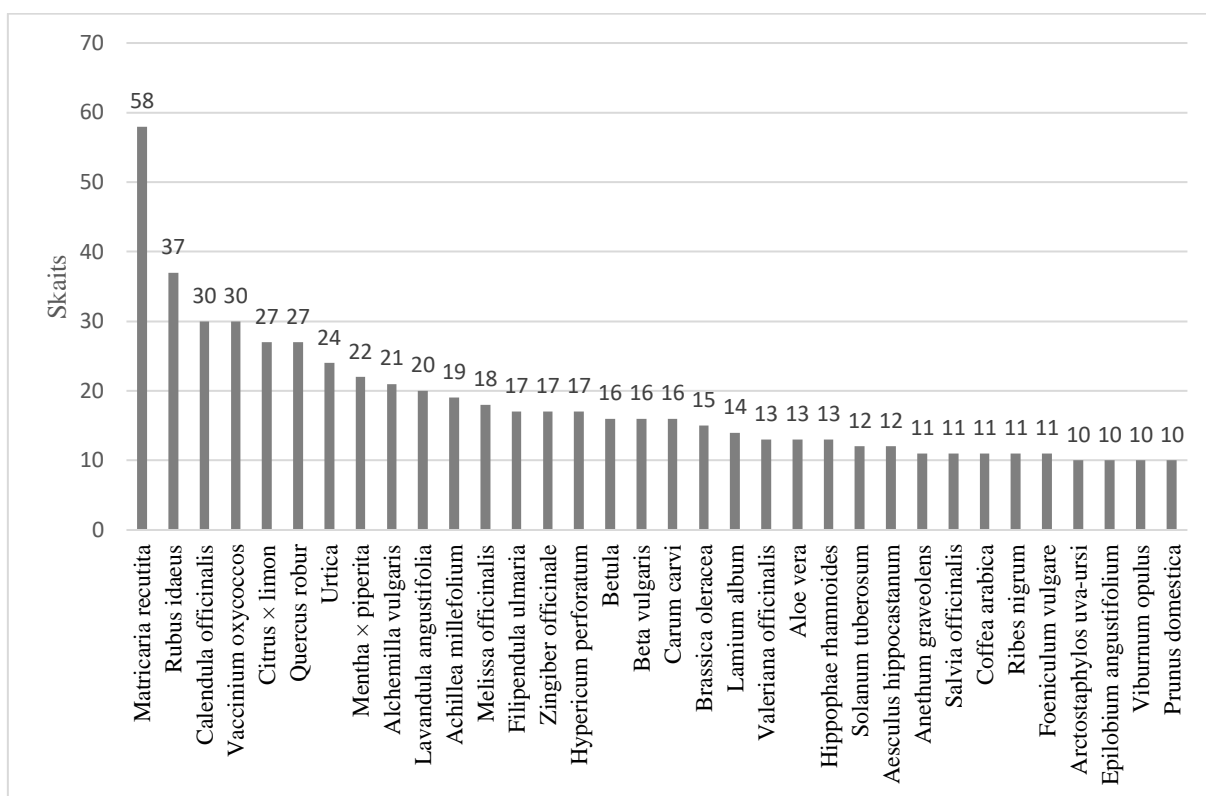
Identificētie augi pieejami 3. pielikumā, 4. pielikumā, 5. pielikumā, 6. pielikumā. Augu latviskā tulkojuma norādīšanai izmantota enciklopēdija “Latvijas augi” (www.latvijasdaba.lv). Augu dzimtas noteiktas izmantojot vietni “*Plants of the World online*” (<http://www.plantsoftheworldonline.org/>). Augu rekomendācijas sieviešu un vecmāšu anketās tiek grupētas biežāk sastopamo sūdzību secībā (Romm, 2018). Informācija par augu un tā lietošanu norādītā tādā apjomā, kādā tā tika sniegta anketās. Ja nav norādīta auga daļa vai lietošanas veids, aprakstam izmantots formulējums “nenoteikta daļa” un “nenoteikts lietošanas veids”. Par rekomendāciju tiek uzskatīta vienība, kas ir ģints, sugas, izmantotās auga daļas, lietošanas veida kombinācija.

2.3. Pētījuma rezultāti

Izmantojot 1900 ticējumu datu analīzi (Sile et al., 2020) un apkopojot 101 sievietes un 74 vecmāšu anketu rezultātus, kā arī analizējot 122 ārstniecības augu monogrāfijas, pētījumā identificēti 197 ārstniecības augi, kas minēti rekomendācijās.

Vairāk kā 100 reižu rekomendācijās minēti augi no kurvjziežu dzimtas (*Asteraceae* Bercht.&J.Presl – 177 rekomendācijas), rožu dzimtas (*Rosaceae* Juss. – 138 rekomendācijas) un lūpzīežu dzimtas (*Lamiaceae* Martinov – 117 rekomendācijas). Vairāk nekā 20 reižu ir pieminēti tādi augi kā ārstniecības kumelīte (*Matricaria recutita* L. – 59 reizes), meža avene (*Rubus idaeus* L. – 37 reizes), lielā dzērvene (*Vaccinium oxycoccos* L. – 30 reizes), ārstniecības kliņģerīte (*Calendula officinalis* L. – 30 reizes), parastais ozols (*Quercus robur* L. – 27 reizes), citroni (*Citrus × limon* (L.) Osbeck – 25 reizes), nātre (*Urtica* L. – 24 reizes), piparmētra (*Mentha × piperita* L. – 22 reizes), parastais rasaskrēsliņš (*Alchemilla vulgaris* L. – 21 reizes), šaurlapu lavanda (*Lavandula angustifolia* Mill. – 20 reizes). Visos apkopotajos un

analizētajos avotos 84 ārstniecības augi minēti tikai 1-2 reizes. Augi, kas pētījumā minēti vairāk nekā 10 reizi, redzami attēlā (skat. 3.att.).

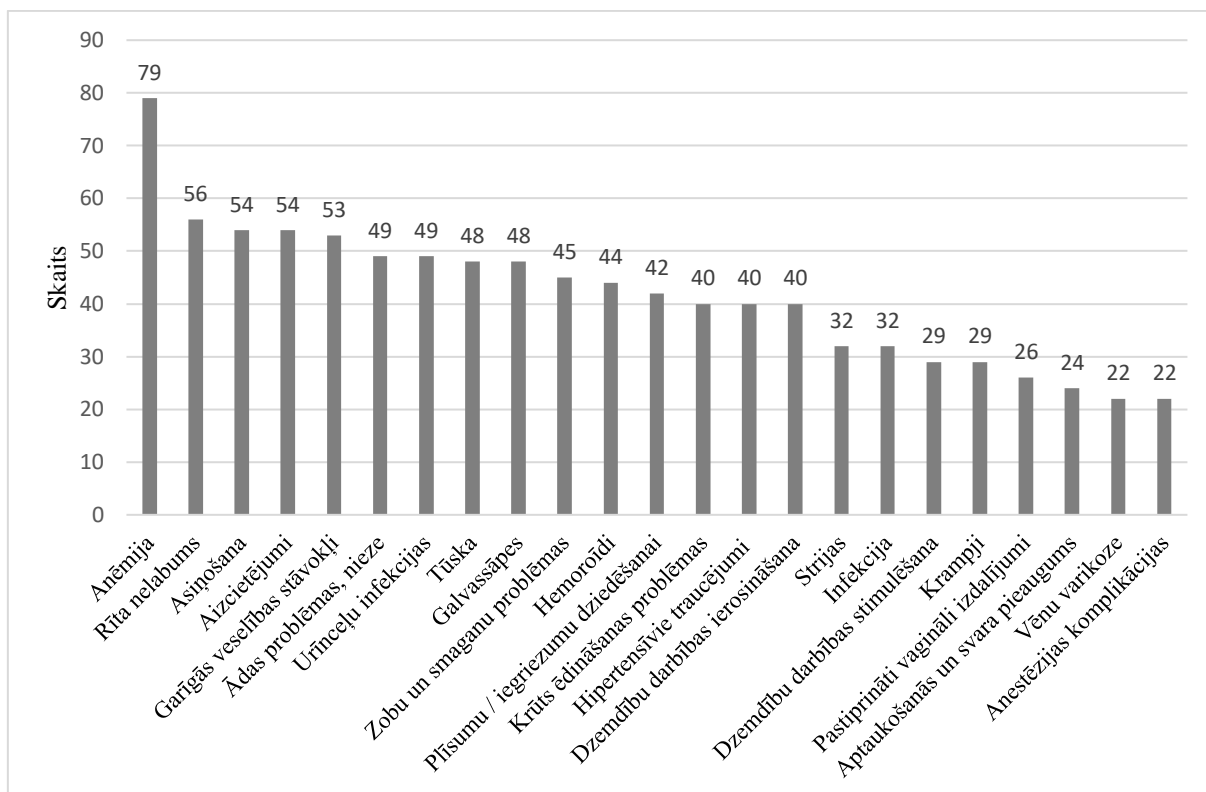
3.att. Augi, kas pētījumā minēti vairāk nekā 10 reizi

Tiek ieteikts un izmantots plašs augu daļu klāsts, piemēram, asns, auglis, augļapvalks, čiekurs, kauliņš, laksts, lapa, miza, pumpurs, sakne, sēkla, sēklapvalks, zars un zieds. Visbiežāk pieminētās auga daļas ir lapa (108 reizes), zieds (53 reizes), miza (44 reizes), sakne (38 reizes), sēkla (37 reizes) un laksts (24 reizes).

Ārstniecības augu pagatavošanas un lietošanas veidos atrodamas šādas rekomendācijas: ar alu, ar apelsīnu, ar apiņu ziediem, ar banānu, ar citronu, ar cukuru, ar medu, ar naglām, ar pienu, ar pīrmulas sakni, ar ūdeni. Tiek ieteiktas un lietotas eļļas, novārījumi, tējas, tinktūras un uzlējumi. Tiek rekomendētas arī ēteriskās eļļas, sēdvannas, aplikācijas un kompreses. Lielākajā daļā gadījumu nav norādīts, vai rekomendētais augs lietojams iekšķīgi vai ārīgi. Visbiežāk tiek rekomendēta tēja (119 reizes), eļļa (47 reizes), novārījums (30 reizes), ēteriskās eļļa (27 reizes), sula (23 reizes), sēdvanna (15 reizes) un uzlējums (14 reizes). Ārīgi lietošanā visbiežāk tiek ieteiktas eļļas, sēdvannas un ēteriskās eļļas. Iekšķīgi – tējas, novārījumi un sulas.

Vairumā gadījumu rekomendācijas ir vispārīgas: ēst, skalot, vannot, dzert. Retos gadījumos tās ir ļoti konkrētas, piemēram: $\frac{1}{3}$ svaigi spiesta, ledusskapī diennakti nostādīnāta biešu sula; pievieno $\frac{2}{3}$ svaigi spiestas burkānu sulas; pievieno ūdeni (tikpat, cik sulas kopumā x2) un 1 tējkaroti medus; dzer 1x dienā. Minētas arī atsevišķas unikālas ārstniecības augu lietošanas rekomendācijas, piemēram, piparmētru vainags un biezās zeķēs sabērti griķi.

Sūdzības, kurām sniegts vislielākais rekomendāciju skaits, ir anēmija un rīta nelabums. Sūdzību uzskaitījums, kurām sniegts vislielākais rekomendāciju skaits, pievienots attēlā (skat. 4.att.).

4.att. Sūdzības, kurām sniegts vislielākais rekomendāciju skaits

192 gadījumos tiek analizēti vienas ģints vienas sugas augi, tomēr ir 5 augi, kuriem apskatītas vienas ģints vairākas sugas – āboliņš (*Trifolium* L., *Trifolium pratense* L., *Trifolium repens* L.), ceļteka (*Plantago afra* L., *Plantago lanceolata* L., *Plantago major* L., *Plantago ovata* Forssk.), krūklis (*Frangula purshiana* (DC.) A. Gray ex J.G. Cooper, *Rhamnus frangula* L.), kumelīte (*Chamaemelum nobile* (L.) All., *Matricaria recutita* L. (syn. *M.chamomilla* L., *Chamomilla recutita* (L.) Rauschert)) un lazda (*Corylus avellana* L., *Hamamelis virginiana* L.). Tas darīts gadījumos, kad ticējumos, sieviešu vai vecmāšu anketās norādīta viena suga vai izvēlēts norādīt Latvijā izplatītāko sugu, bet auga monogrāfija pieejama citai sugai vai sugām.

Latviešu tautas ticējumi

Latviešu tautas ticējumos minēto datu analīze un rezultāti tiek izmantoti kā pamata dati hipotēzes un turpmāko datu analīzei. No 17 kategorijām, kas balstītas uz cilvēka ķermeņa orgānu sistēmām, kurās ir sadalīti latviešu tautas ticējumos minētie ārstniecības augi, šajā pētījumā izmantoti augi no 2 grupām. Kategorijās, kas apraksta grūtniecību, dzemdības, ģimenes plānošanu un sieviešu reproduktīvos orgānus un krūtis, minētas 54 rekomendācijas (Sile et al., 2020). Latviešu tautas ticējumos visās cilvēka ķermeņa orgānu grupās vairāk nekā

40 reižu ir pieminēti tādi vietējie augi kā parastais pelašķis (*Achillea millefolium* L. – 90 reižu), ārstniecības kumelīte (*Matricaria recutita* L. – 89 reizes), dārza sīpols (*Allium cepa* L. – 69 reizes), vērmēle (*Artemisia absinthium* L. – 62 reizes), lielā ceļteka / šaurlapu ceļteka (*Plantago major* L. / *Plantago lanceolata* L. – 56 reizes), bērzs (*Betula* L. – 46 reizes), parastais ozols (*Quercus robur* L. – 46 reizes), parastā ieva (*Padus avium* Mill. – 45 reizes), Zviedrijas kadiķis (*Juniperus communis* L. – 44 reizes). Visbiežāk aprakstītie svešzemju augi ir tabaka (*Nicotina* L. – 52 reizes) un alveja (*Aloe* L. – 40 reižu) (Sīle, 2021).

Grūtniecības, dzemdību, ģimenes plānošanas un sieviešu reproduktīvo orgānu un krūšu sūdzību gadījumā ticējumos minēti 30 ārstniecības augi.

Ticējumos un sieviešu anketās sakrīt 13 augi (skat. 11. pielikumā). Ticējumos un vecmāšu rekomendācijās sakrīt 22 augi (skat. 12. pielikumā). No visiem ticējumos minētajiem augiem monogrāfijas ir publicētas 14 augiem (skat. 1.tabulu).

1.tabula

Auga nosaukums	Monogrāfijas identifikators (auga daļa)
Āboliņš <i>Trifolium pratense</i> L.	WHO: ISBN 978 92 4 154705 5 / 335.lpp (zieds)
Baldriāns <i>Valeriana officinalis</i> L.	F: EMA/HMPC/327107/2017 (sakne un zieds) F: EMA/HMPC/278053/2015 (ēteriskā eļļa) F: EMA/HMPC/150848/2015, Corr. ¹ (sakne)
Bērzs <i>Betula</i> L.	F: EMA/HMPC/573241/2014 (lapa)
Deviņvīruspēks <i>Verbascum thapsus</i> L.	F: EMA/HMPC/611537/2016 (zieds)
Kumelīte <i>Chamaemelum nobile</i> (L.) All., <i>Matricaria recutita</i> L.	F: EMA/HMPC/55843/2011 (zieds) F: EMA/HMPC/439694/2020 (zieds)
Lazda <i>Hamamelis virginiana</i> L.	F: EMA/HMPC/114586/2008 (lapa)
Lupstājs <i>Levisticum officinale</i> W.D.J.Koch.	F: EMA/HMPC/524621/2011 (sakne)
Mātere <i>Leonurus cardiaca</i> L.	F: EMA/HMPC/127428/2010 (laksts)
Nātre <i>Urtica</i> L.	F: EMA/HMPC/508015/2007 (lapa) F: EMEA/HMPC/170261/2006 (laksts)
Ozols <i>Quercus robur</i> L.	F: EMA/HMPC/3203/2009 (miza)
Raudene <i>Origanum</i> L.	F: EMA/HMPC/166517/2015 (laksts)
Vērmēle <i>Artemisia absinthium</i> L.	F: EMA/HMPC/751490/2016 Corr. ¹ (laksts)
Vijolīte <i>Viola tricolor</i> L.	F: EMA/HMPC/131734/2009 (laksts, zieds)
Zirgkastaņa <i>Aesculus hippocastanum</i> L.	F: EMA/HMPC/354156/2011 (miza)

Sieviešu pieredze

Pētījuma izvirzīto uzdevumu veikšanai izstrādāts pētījuma instruments anketa (skat. 2. pielikumu) un pētījums tiek veikts, izmantojot anketēšanas metodi. Anketās jautājumi formulēti, lai mudinātu sievietes minēt pēc iespējas plašāku pieredzēto rekomendāciju klāstu. Tiek piedāvāta iespēja norādīt, kādus ārstniecības augus ir ieteikusi ārstniecības persona (vecmāte, ārsts), kādus augus sieviete ir izvēlējusies pati, ko ir lietojusi un kas ir palīdzējis. Sieviešu anketās minēti 108 augi.

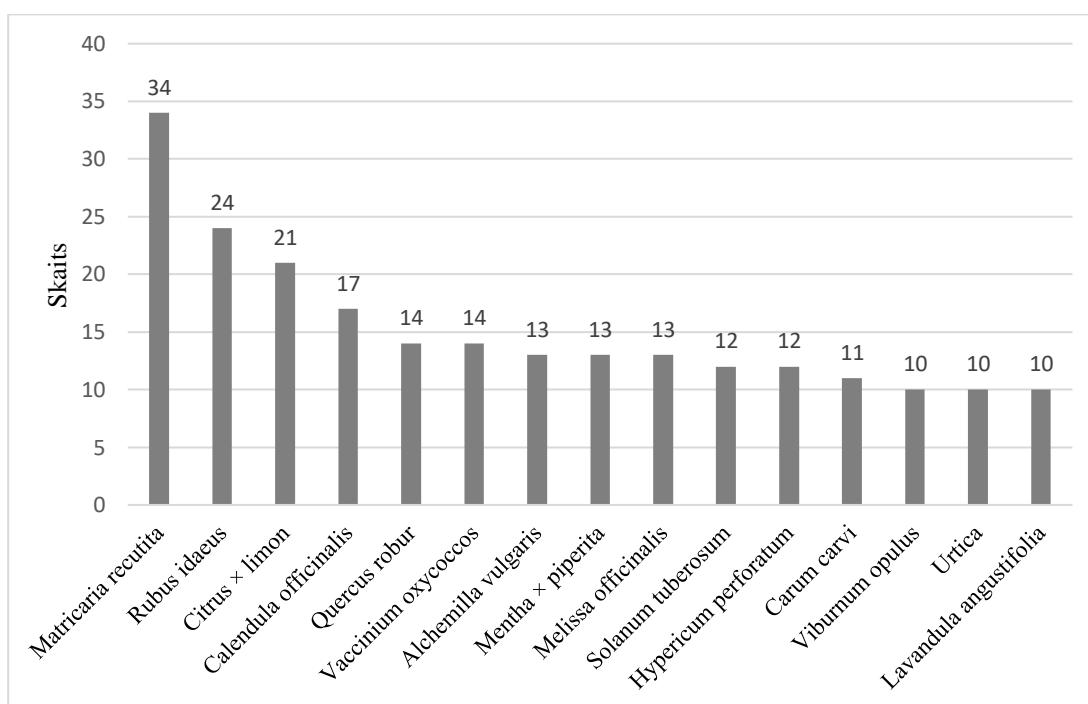
Vairāk nekā 10 reižu rekomendācijās minēti tādi augi kā kumelīte (*Matricaria recutita* L. – 16 reizes), dzērvene (*Vaccinium oxycoccos* L. – 15 reizes), avene (*Rubus idaeus* L. – 12 reizes), kliņģerīte (*Calendula officinalis* L. – 12 reizes) un nātre (*Urtica* L. – 10 reizes).

Sieviešu un vecmāšu minētajās rekomendācijās sakrīt 83 augi. No visiem sieviešu anketās minētajiem augiem monogrāfijas ir publicētas 58 augiem (skat. 7. pielikumu).

Vecmāšu ieteikumi

Vecmāšu anketēšana veikta, piedāvājot iespēju vecmātēm brīva teksta veidā norādīt, kādas ārstniecības augu rekomendācijas tiek ieteiktas sūdzību gadījumā (skat. 1. pielikumu). Anketās sniegta informācija ar atšķirīgu detalizāciju – ir anketas, kurās katrā sadaļā norādīts, ka rekomendācijas netiek sniegtas, un ir anketas, kurās rekomendācijas sniegtas līdz pat augu dzimtai un sugai, kā arī pagatavošanas un lietošanas receptei. Vecmāšu anketās minēti 165 augi.

Augi, kas vecmāšu rekomendācijās minēti vairāk nekā 10 reižu, redzami attēlā (skat. 5.att.).

5.att. Augi, kas vecmāšu rekomendācijās minēti vairāk nekā 10 reižu

Visbiežākais vecmāšu ieteiktais augs ir kumelīte (*Matricaria recutita* L. – 34 reizes). Kumelīte tiek rekomendēta tādu sūdzību gadījumā kā aizcietējumi, pastiprināti vagināli izdalījumi un plīsumu / iegriezumu dziedēšana. Vecmātes iesaka kumelītes, un sievietes kumelītes lieto. Gan sieviešu, gan vecmāšu atbildēs kumelīte ir visbiežāk ieteiktais un visbiežāk lietotais augs.

Aveni (*Rubus idaeus* L.) vecmātes ir ieteikušas 24 reizes. Avene arī ir augs, kuru vecmātes iesaka un sievietes lieto; ieteikumu sadaļā avene ir otrā biežākā rekomendācija, lietojuma sadaļā – trešā biežākā rekomendācija. Visbiežāk avene tiek minēta dzemdību darbības ierosināšanas un stimulēšanas kontekstā. Kliņģerīte (*Calendula officinalis* L.) ir ceturtais biežākais ieteikums un ceturtais biežāk lietotais augs. Citrons (*Citrus × limon* (L.) Osbeck) ieteikts 20 reizes, bet sieviešu atbildēs kā rekomendācija parādās daudz retāk kā citi augi (5 reizes). Vecmātes citronu visbiežāk rekomendē galvassāpju mazināšanai.

Sūdzība, kurai minēts vislielākais rekomendāciju skaits, ir anēmija (44 rekomendācijas). Trīs biežākās rekomendācijas ir biete (*Beta vulgaris* L.), nātre (*Urtica* L.) un zemene (*Fragaria vesca* L.). Asiņošanas gadījumā tiek rekomendēta nātre un rasaskrēsliņš (*Alchemilla vulgaris* L.). Tūskām kā risinājums tiek piedāvāts bērzs (*Betula* L.), dzērvene (*Vaccinium oxycoccos* L.) un miltene (*Arctostaphylos uva-ursi* (L.) Spreng.). Hemoroīdu gadījumā visbiežāk rekomendācijās tiek minēts kartupelis (*Solanum tuberosum* L.). Krampju mazināšana biežāk tiek ieteikta irbene (*Viburnum opulus* L.), urīnceļu infekciju gadījumā brūklene (*Vaccinium vitis-idaea* L.).

Rasaskrēsliņš (*Alchemilla vulgaris* L.) minēts tādu sūdzību kā asiņošana, dzemdību darbības ierosināšanas un stimulēšana, strijas, pastiprināti vagināli izdalījumi, urīnceļu infekcijas, kā arī krūts ēdināšanas problēmu gadījumā.

Ingvers (*Zingiber officinale* Roscoe) rīta nelabuma mazināšanai ir minēts 3 rekomendācijās. Augs ir ieteikts arī pret galvassāpēm (kopā ar galvassāpēm kā anestēzijas komplikāciju – 5 reizes). Augs minēts arī kā rekomendācija, lai risinātu aptaukošanos un svara pieaugumu (1 reizi).

Vismazākais rekomendāciju skaits ir kontracepcijas nodrošināšanai (10 rekomendācijas). Biežākā rekomendācija šajā grupā ir citrons (*Citrus × limon* (L.) Osbeck).

No visiem vecmāšu anketās minētajiem augiem monogrāfijas ir publicētas 83 augiem (skat. 8. pielikumu)

Ārstniecības augu monogrāfijas

Katram unikālajam augam, kas minēts vai nu ticējumos, vai sieviešu un vecmāšu anketās, tiek pārbaudīts, vai eksistē ārstniecības auga monogrāfija. Katrā monogrāfijā tiek pārbaudīts, kādas ir norādes par auga lietošanu grūtniecības laikā un laktācijas periodā. No 197 ārstniecības augiem, kas minēti ticējumos, sieviešu un vecmāšu anketās, monogrāfijas ir pieejamas 91 ārstniecības augam.

Viena monogrāfija var tikt minēta vairākās rekomendācijās, piemēram, kumelīte (*Matricaria recutita* L.) – lietojama četru dažādu sūdzību gadījumā ar atšķirīgiem pagatavošanas / lietošanas veidiem. Vienam augam var būt vairākas sugas, kur katrai sugai tiek veidota atsevišķa monogrāfija, piemēram, ārstniecības kumelītei (EMA/HMPC/55843/2011 (zieds)) un romiešu kumelītei (EMA/HMPC/439694/2020 (zieds)). Rekomendācijas grūtniecības laikam un laktācijas periodam tiek izvērtētas katrai sugai atsevišķi – ārstniecības kumelītei ir norādes par konkrētu pielietojumu, savukārt romiešu kumelīti grūtniecības laikā un laktācijas periodā lietot nav ieteicams (skat. 2.tabulu).

2.tabula

Auga nosaukums / monogrāfijas identifikators (auga daļa)	Farmakoloģiskais efekts	Lietošanas veids
Kumelīte <i>Matricaria recutita</i> L. / F: EMA/HMPC/55843/2011	Zobu un smaganu problēmas	skalot
	Ādas problēmas, nieze	aplūkājuma
	Plīsumu / iegriezumumu dziedēšanai	sēdvanna
	Hemoroīdi	sēdvanna
Kumelīte <i>Chamaemelum nobile</i> (L.) All. / F: EMA/HMPC/439694/2020	Nav ieteicams	

Ir gadījumi, kad augam, kuram ir viens latviskais nosaukums, piemēram, ceļteka, ir pieejamas 4 atšķirīgas monogrāfijas, jo atsevišķa monogrāfija tiek veidota ne vien katrai auga ģintij un sugai, bet arī izmantotajām auga daļām (skat. 3. tabulu).

3.tabula

Auga nosaukums / monogrāfijas identifikators (auga daļa)	Izmantotā auga daļa	Farmakoloģiskais efekts
Ceļteka <i>Plantago ovata</i> Forssk. / F: EMA/HMPC/199774/2012	Sēklapvalks	Aizcietējumi
Ceļteka <i>Plantago ovata</i> Forssk. / F: EMA/HMPC/304390/2012	Sēkla	Aizcietējumi
Ceļteka <i>Plantago afra</i> L. / F: EMA/HMPC/599747/2012	Sēkla	Aizcietējumi
Ceļteka <i>Plantago lanceolata</i> L. / F: EMA/HMPC/437858/2010 Corr.	Lapa	Nav ieteicams

No 127 rekomendācijām, kas iegūtas, analizējot ticējumu datus, sieviešu un vecmāšu anketas, 86 rekomendācijas grūtniecības laikā un laktācijas periodā izmantot nav ieteicams, 7 rekomendāciju ietekme nav zināma un 15 rekomendācijas ir kontrindicētas. Kontrindicēto augu uzskatījums ar norādēm uz monogrāfijām pieejams tabulā (skat. 4.tabulu).

Monogrāfijā (EMA/HMPC/136024/2010) par ķirbju sēklām (*Cucurbita pepo* L.), kuru perparātiem ir terapeitiska iedarbība urīnceļu un ar dzimumorgānu darbību saistītu sūdzību gadījumā, par lietošanu grūtniecības un laktācijas periodā ir norāde, ka nerekomendē, jo nepieciešama ārstēšana ar medikamentiem. Diviem augiem ir norāde, ka tie grūtniecībā un laktācijas periodā nav lietojami, jo neatbilst indikācijām – nātres sakne (*Urtica* L.) un ugunspuķe (*Epilobium angustifolium* L.).

4.tabula

Auga nosaukums, kura lietošana grūtniecības un laktācijas periodā ir kontrindicēta	Monogrāfijas identifikators (auga daļa)
Āboliņš <i>Trifolium pratense</i> L.	WHO: ISBN 978 92 4 154705 5 / 335.lpp (zieds)
Alveja <i>Aloe vera</i> (L.) Burm.f.	F: EMA/HMPC/625788/2015 (alvejas lapu sula, izžāvēta)
Aprikoze <i>Prunus armeniaca</i> L.	WHO: ISBN 978 92 4 154702 4 / 71.lpp (sēkla)
Dille <i>Anethum graveolens</i> L.	WHO: ISBN 978 92 4 154702 4 / 41.lpp (auglis)
Ginks <i>Ginkgo biloba</i> L.	F: EMA/HMPC/321097/2012 (lapa)
Krūklis <i>Rhamnus frangula</i> L.	F: EMA/HMPC/726261/2016 (miza)
Krūklis <i>Frangula purshiana</i> (DC.) A.Gray ex J.G.Cooper	F: EMA/HMPC/726270/2016 (miza)
Mātere <i>Leonurus cardiaca</i> L.	F: EMA/HMPC/127428/2010 (laksts)
Nīms <i>Azadirachta indica</i> A.Juss.	WHO: ISBN 978 92 4 154702 4 / 96.lpp (lapa)
Rabarbers <i>Rheum officinale</i> Baill.	F: EMA/HMPC/113701/2019 (sakne)
Rīcins <i>Ricinus communis</i> L.	F: EMA/HMPC/572974/2014 (eļļa)
Senna <i>Senna alexandrina</i> Mill.	F: EMA/HMPC/228761/2016 (sēkla)
Senna <i>Senna alexandrina</i> Mill.	F: EMA/HMPC/625849/2015 (lapa)
Strutene <i>Chelidonium majus</i> L.	F: EMA/HMPC/369801/2009 (laksts)
Sunītis <i>Bidens tripartita</i> L.	WHO: ISBN 978 92 4 159772 2 / 45.lpp (laksts)

Uz pierādījumiem balstītas ārstniecības augu rekomendācijas ir tādām grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību perioda sūdzībām kā aizcietējumi, ādas problēmas un nieze, zobu un smaganu problēmas, plīsumu un iegriezumu dziedēšana, hemoroīdi, muguras sāpes, saaukstēšanās, rīta nelabums un caureja (skat. 9. pielikumu).

2.4. Ārstniecības augu rekomendāciju analīze

Augu pielietojuma analīze

Gadsimtu gaitā aizsāktās augu lietošanas tradīcijas turpinās arī mūsdienās. Nodaļā tiek analizēts, cik pamatotas vai nepamatotas no mūsdienu zinātniskā viedokļa ir sniegtās un izmantotās rekomendācijas.

Grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību perioda un sieviešu reproduktīvās veselības un krūšu sūdzību gadījumos ticējumos pieminēti 30 augi, 14 augiem (47%) ir pieejams uz pierādījumiem balstīts izvērtējums. Sieviešu anketās minēti 108 augi, no kuriem monogrāfijas ir pieejamas 58 augiem (54%), 13 augi sakrīt ar ticējumos minētajiem (12%), 83 augi ir gan vecmāšu gan sieviešu atbildēs (77%). Vecmāšu anketās identificēti 165 augi, monogrāfijas no tiem ir 83 (50%) un 22 augi sakrīt ar ticējumos minētajiem (13%). Uzkrājoties zināšanām par ārstniecības augiem, vairāk tiek lietoti augi, par kuriem ir izpētīta informācija par to iedarbību un drošību. Šobrīd augus, kuriem ir pieejama uz pierādījumiem balstīta informācija, sievietes min biežāk nekā vecmātes.

Augiem, kas minēti biežāk nekā 10 reižu un kuriem ir pieejamas monogrāfijas, veikta detalizēta indikāciju analīze (skat. 10. pielikumu). 15 augiem monogrāfijā secināts, ka lietošana grūtniecības laikā un laktācijas periodā nav ieteicama. Starp šiem augiem ir arī daži, kurus gan sievietes, gan vecmātes ir minējušas bieži un kā derīgus plašam indikāciju klāstam, piemēram, avene (*Rubus idaeus* L.), nātre (*Urtica* L.), rasaskrēsliņš (*Alchemilla vulgaris* L.) un ķimene (*Carum carvi* L.).

Urīnceļu infekciju gadījumā bieži tiek ieteikta dzērvene (*Vaccinium oxycoccos* L.), tomēr Eiropas Zāļu aģentūrā ārstniecības auga monogrāfija vēl joprojām kopš 2015. gada ir izstrādes stadijā, tādēļ augam piešķirts farmakoloģiskās iedarbības statuss nezināms (HMPC, 2015), savukārt 2020. gadā publicētajā ESCOP monogrāfijā minēts, ka grūtniecības laikā dzērveņu lietošana būtiski lielākos apjomos nekā ikdienas pārtikā nav ieteicama vai lietojama tikai ārstniecības personas uzraudzībā (ESCOP, 2009). Ir pieejama informācija par biežākajām lietošanas rekomendācijām, tomēr pievienota atruna, ka tās sniegtas, balstoties uz komerciāliem produktiem, no kuriem šobrīd nav iespējams secināt minimālo optimālo devu un sastāvu, lai būtu iespēja runāt par dzērveni kā drošu un iedarbīgu preparātu.

Gan sieviešu, gan vecmāšu anketās ir minēti 2 augi, kuru monogrāfijās drošības izvērtējumā grūtniecības un laktācijas periodā ir norādīts – kontrindicēts. Viens no šiem augiem ir alveja (*Aloe vera* (L.) Burm.f.), otrs augs ir dille (*Anethum graveolens* L.).

Gan sievietes, gan vecmātes min alveju kā rekomendāciju ādas problēmu, niezes gadījumā un striju mazināšanai. No augiem, kurus min gan sievietes, gan vecmātes, uz pierādījumiem balstīts risinājums ādas problēmām un niezei būtu kumelīte (*Matricaria*

recutita L.), kura ir lietojama kā aplikācija. Tās pagatavošanai tiek izmantoti 3-10 g auga uz 100 ml ūdens ādas apmazgāšanai vai piesūcināta pārsēja pielikšanai kairinātajai vietai vairākas reizes dienā. Uz pierādījumiem balstītas rekomendācija striju mazināšanai šī pētījuma ietvaros nav identificēta.

Dilli (*Anethum graveolens* L.) gan sievietes, gan vecmātes min kā risinājumu anēmijai, krūts ēdināšanas problēmām un tūskai. Pasaules Veselības organizācijas ārstniecības augu monogrāfiju 3. sējumā (WHO, Vol.3) dilles lietošanai ir šādas indikācijas ar vispāratzītu lietošanu (*well-established use*): dispepsija, gastrīts, meteorisms, kuņģa sāpju mazināšana. Dille tiek lietota arī kā dzimumtieksmes veicinātājs, pretspēju un pretdrudža līdzeklis, diurētiķis, menstruāciju veicinātājs. Šim augam tiek minēta apetīti veicinoša un kontrceptīva iedarbība. Augs tiek izmantots caurejas ārstēšanai, astmas, neiralģijas, dizūrijas, dismenorejas un žultspūšļa slimību gadījumā. To lieto arī bezmiega, diafragmas barības vada atveres trūces (*hiatus hernia*) un nierakmeņu sūdzību mazināšanai. Visas iepriekš uzskaitītās indikācijas ir balstītas uz ilgstošu lietošanas pieredzi (*traditional use*). Ilgstošās lietošanas pieredzes minētās indikācijas ļauj domāt par dilles iespējamo lietderīgumu arī vecmāšu un sievietes minēto indikāciju gadījumā, tomēr nebūtu ignorējams fakts, ka monogrāfijā ir šāds kontraindikācijas apraksts: "Tradicionāli augļu (sēklu) ekstrakts ir lietots kā kontrceptīvs un dzemdības izraisošs līdzeklis; turklāt augļu ekstraktam var būt teratogēna iedarbība; tāpēc dilles augļi grūtniecības laikā un laktācijas periodā nav ieteicami." (WHO V3, 2007).

No 10 biežāk minētajiem augiem vispilnīgākā pierādījumu bāze ir diviem – kumelītei (*Matricaria recutita* L.) un ingveram (*Zingiber officinale* Roscoe). Turpmāk abi augi aprakstīti detalizētāk.

Augi ar visplašāko pierādījumu bāzi

Kumelīte

Kumelītes (*Matricaria recutita* L.) monogrāfija publicēta 2015. gadā. Ziedam minēti 15 pagatavošanas veidi. Augs lietojams gan kā tēja iekšķīgi, gan kā inhalācija. Auga preparāti dažādās devās lietojami iekšķīgi, kā infūzijas izmantojami mutes gļotādas un ādas apstrādei. Ādas apstrādei augs izmantojams arī puscieta zāļu formā. Šķidrā formā auga preparāti ir pievienojami vannai. Augam minētas 5 terapeitiskās indikācijas: 1) gremošanas trakta sūdzības; 2) saaukstēšanas simptomi; 3) mutes un rīkles gļotādas iekaisums; 4) ādas un gļotādas kairinājums; 5) ādas bojājums (apdegums) un iekaisums (furunkuls). No rekomendācijām, kas sievietes un vecmāšu anketās sakrīt un kurām atbilst monogrāfijā definētās indikācijas, kumelīte minēta 4 gadījumos: plīsumu / iegriezumumu dziedēšana, ādas problēmas un nieze, zobu un smaganu problēmas, hemoroīdi. No visiem pagatavošanas veidiem grūtniecības un laktācijas

periodā pierādīti drošs ir viens veids katrai indikācijai (skat. 5. tabulu). Pārējie 14 pagatavošanas un pielietojuma veidi grūtniecības laikā un laktācijas periodā netiek rekomendēti.

5.tabula

	Indikācija	Pagatavošanas / lietošanas veids
Kumelīte	1) gremošanas trakta sūdzības	Viena deva: 1.5-4 g auga, 150 ml vārīta ūdens infūzijas pagatavošanai Dienas deva: 3-4 reizes
	2) saaukstēšanas simptomi	Viena deva: 3-10 g auga, 100 ml karsta ūdens inhalācijai Dienas deva: vairākas reizes
	3) mutes un rīkles gļotādas iekaisums	Viena deva: Mutes gļotādas apstrādei paredzētas infūzijas pagatavošana: 1-5 g, 100 ml ūdens, mutes un kakla skalošanai Dienas deva: vairākas reizes
	4) ādas un gļotādas kairinājums	Viena deva: 4.5-5 g auga uz 1 l ūdens infūzijas preparātam, kas tiks izmantots apskaļošanai (piemēram, sēdvannai) Dienas deva: vairākas reizes
	5) ādas bojājums (apdegums) un iekaisums (furunkuls)	Viena deva: 3-10 g auga, 100 ml ūdens infūziju preparātam, kas tiek izmantots apmazgāšanai vai aplikācijas piesūcināšanai Dienas deva: vairākas reizes

Ingvers

Ingvera (*Zingiber officinale* Roscoe) monogrāfija publicēta 2012. gadā. Sakneis tiek lietots pulvera augu preparātu veidā, iekšķīgi.

Vispārazīta lietošanas augam ir jūras slimības (*motion sickness*) gadījumā. Vienu stundu pirms ceļojuma tiek ieteikts lietot 1-2 g preparāta. Ilgstošas lietošanas pieredzē augs tiek minēts kā liederīgs un drošs ne tikai jūras slimības, bet arī vieglu kuņģa-zarnu trakta spazmu gadījumā, kas izpaužas kā vēdera uzpūšanās un meteorisms. Auga preparāts tiek izmantots simptomu mazināšanai. Jūras slimības gadījumā rekomendētā deva ir 750 mg 30 minūtes pirms ceļojuma. Ja simptomi turpinās ilgāk nekā 5 dienas kopš preparāts tiek lietots, tiek rekomendēta konsultācija ar aprūpējošo ārstniecības personu. Kuņģa-zarnu trakta sūdzību gadījumā tiek ieteikti 180 mg preparāta 3x dienā pēc vajadzības. Ja simptomi turpinās ilgāk kā 2 nedēļas

(14 dienas) kopš preparāts tiek lietots, tiek rekomendēta konsultācija ar aprūpējošo ārstniecības personu.

Ir pieejams vidējs datu apjoms no pētījumiem, kuros tiek analizēta preparāta drošība grūtniecēma (n =490). No datiem tiek secināts, ka ingvera iedarbība nav kroplības (*malformations*) izraisoša vai toksiska auglim un jaundzimušajam. Piesardzības nolūkos, ja vien ir iespēja, tiek dota priekšroka no auga preparātu lietošanas grūtniecības laikā izvairīties. Datu par laktācijas periodu nav, tāpēc lietošana šajā laikā netiek ieteikta. Īpaši izceļams ir fakts, ka ingvers ir viens no retajiem augu preparātiem kuriem ir dati par lietošanas drošību grūtniecības laikā. Lielākajai daļai augu šādu datu nav.

Visos avotos minētie augi

Tikai par 8 ārstniecības augiem ir iespēja teikt, ka tie ir izturējuši laika pārbaudi no ticējumu rašanās / aprakstīšanas brīža līdz auga monogrāfijai, kurā fiksēta uz pierādījumiem balstīta informācija. Arī šiem augiem veikta detalizēta indikāciju analīze (skat. 6. tabula).

Baldriāns (*Valeriana officinalis* L.), bērzs (*Betula* L.), ozols (*Quercus robur* L.), vērmele (*Artemisia absinthium* L.) un zirgkastaņa (*Aesculus hippocastanum* L.) ir minēti jau ticējumos un tiek ieteikti un lietoti arī mūsdienās. Laika gaitā ir mainījies viedoklis par indikācijām, kuros gadījumos minētie augi ir lietderīgi, tomēr augu monogrāfijās neesošu vai nepietiekamu datu dēļ tiek secināts, ka lietošana nav ieteicama.

Nātre (*Urtica* L.) ir augs, kam tiek piedēvēta iedarbība tādu sūdzību gadījumā kā dzimumorgānu kandidoze, ādas problēmas un nieze, anēmija, asiņošana, hipertenzīvie traucējumi, krampji, aptaukošanās un svara pieaugums, hemoroīdi un urīnceļu infekcijas. Monogrāfijas ir pieejamas 3 auga daļām – saknei, lapām un lakstiem. Lapas un lakstus grūtniecības laikā lietot nav ieteicams neesošu vai nepietiekamu datu par drošību dēļ. Savukārt sakne nav lietojama, jo neatbilst indikācijām – urīntrakta simptomātikas atvieglošanai prostatas hiperplāzijas gadījumā. Lapas ir lietojamas locītavu sāpju gadījumā un kā papildus preparāts urīntrakta skalošanas veicināšanai nelielu ar urīnāciju saistītu sūdzību gadījumā. Šim nolūkam ir lietojami arī laksti, kuriem tiek minēta papildus labvēlīga iedarbība seborejas gadījumā.

Augs, kura plašo labvēlīgo iedarbību pamanīja mūsu senči un apstiprina mūsdienu zinātnieki, ir kumelīte (*Matricaria recutita* L.). Savukārt mātere (*Leonurus cardiaca* L.) ir augs ar ilgu lietošanas vēsturi, bet uz pierādījumiem balstīts secinājums ir noteikt to kā kontrindicētu grūtniecēm un sievietēm, kuras zīda mazuli ar krūti.

Pētījuma datu lietošanai ikdienā tiek izstrādāta vietne www.vecmātesprakse.lv

Visos avotos minēto augu indikāciju salīdzinājums

Auga nosaukums	Indikācijas: ticējumi	Indikācijas: sievietes	Indikācijas: vecmātes	Indikācijas: monogrāfija
Baldriāns, <i>Valeriana officinalis</i> L.	Dzemdību sarežģījumi	Garīgās veselības stāvokļi	Galvassāpes Garīgās veselības stāvokļi Hipertensīvie traucējumi Zobu un smaganu problēmas	Nav ieteicams
Bērzs, <i>Betula</i> L.	Dzemdību sarežģījumi	Tūska Urīnceļu infekcijas	Asiņošana Galvassāpes Hipertensīvie traucējumi Tūska Urīnceļu infekcijas	Nav ieteicams
Kumelīte, <i>Matricaria recutita</i> L.	Dzemdību sarežģījumi Dzimumorgānu kandidoze Grūtniecības pārtraukšanās izraisīšana Pēcdzemdību simptomi / sūdzības	Ādas problēmas, nieze Aizcietējumi Asiņošana Galvassāpes Garīgās veselības stāvokļi Infekcija Krūts ēdināšanas problēmas Pastiprināti vagināli izdalījumi Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai Rīta nelabums Urīnceļu infekcijas Zobu un smaganu problēmas	Ādas problēmas, nieze Aizcietējumi Anestēzijas komplikācijas Galvassāpes Garīgās veselības stāvokļi Hemoroīdi Hipertensīvie traucējumi Infekcija Kontracepcijas nodrošināšana Krampji Krūts ēdināšanas problēmas Pastiprināti vagināli izdalījumi Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai Rīta nelabums Strijas Tūska Urīnceļu infekcijas Zobu un smaganu problēmas	Ādas problēmas, nieze Hemoroīdi Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai Zobu un smaganu problēmas

Auga nosaukums	Indikācijas: ticējumi	Indikācijas: sievietes	Indikācijas: vecmātes	Indikācijas: monogrāfija
Mātere, <i>Leonurus cardiaca</i> L.	Pēcdzemdību simptomi / sūdzības	Garīgās veselības stāvokļi	Dzemdību darbības ierosināšana Garīgās veselības stāvokļi Hipertensīvie traucējumi	Kontrindicēts
Nātre, <i>Urtica</i> L.	Dzimumorgānu kandidoze	Ādas problēmas, nieze Anēmija Asiņošana Hipertensīvie traucējumi Krampji	Anēmija Aptaukošanās un svara pieaugums Asiņošana Hemoroīdi Urīnceļu infekcijas	Nav ieteicams Nav lietojams, jo neatbilst indikācijām
Ozols, <i>Quercus robur</i> L.	Amenoreja / neregulāras menstruācijas Dzemdību sarežģījumi Menorāģija	Asiņošana Hemoroīdi Infekcija Pastiprināti vagināli izdalījumi Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai Zobu un smaganu problēmas	Anēmija Asiņošana Hemoroīdi Infekcija Pastiprināti vagināli izdalījumi Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai Zobu un smaganu problēmas	Nav ieteicams
Vērmele, <i>Artemisia absinthium</i> L.	Menstruālie simptomi/sūdzības	Garīgās veselības stāvokļi Rīta nelabums	Dzemdību darbības stimulēšana	Nav ieteicams
Zirgkastaņa, <i>Aesculus hippocastanum</i> L.	Dzimumorgānu kandidoze	Vēnu varikoze	Asiņošana Hemoroīdi Hipertensīvie traucējumi Tūska Vēnu varikoze	Nav ieteicams

Secinājumi

Pētījumā izvirzītā hipotēze, ka šobrīd reprodiktīvās veselības sūdzību gadījumā grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību periodā vecmātes iesaka un sievietes lieto ārstniecības augus, kuru izvēle vairāk balstīta latviešu tradīcijās un mutvārdu daiļradē, mazāk uz pētījumiem un pierādījumiem, ir apstiprinājusies daļēji.

1. Analizēts plašs augu klāsts, kas laikā gaitā no ticējumu dokumentēšanas brīža līdz mūsdienām ir būtiski palielinājies.
2. Vairāk nekā pusē gadījumu sievietes ir izvēlējušas augus, kuriem ir pieejama monogrāfija.
3. Neskatoties uz augu monogrāfiju pieejamību (angļu valodā), vecmāšu rekomendācijas uz pierādījumiem balstās nedaudz vairāk kā ticējumu un mazāk kā sieviešu izvēles. Tas liek domāt, ka monogrāfiju informācija tiek izmantota nepietiekami vai netiek izprasts to saturs (iespējams, valodas barjeras dēļ).
4. Lielai daļai augu ir pieejamas monogrāfijas, tomēr bieži tajās ir norādītas atšķirīgas lietošanas indikācijas salīdzinot ar indikācijām, kas minētas ticējumos, kā arī sieviešu un vecmāšu datos. No 126 rekomendācijām, kas iegūtas, analizējot ticējumu datus, sieviešu un vecmāšu anketas, 89 rekomendācijas grūtniecības laikā un laktācijas periodā izmantot nav ieteicams, 7 rekomendāciju ietekme nav zināma un 15 rekomendācijas ir kontrindicētas.
5. Laika pārbaudi pārliecinoši ir izturējis viens augs – ārstnieciskā kumelīte (*Matricaria recutita* L.). Tā lietošana fiksēta jau ticējumos, kā arī apstiprināta auga monogrāfijā. Priekšstats par kumelītes plašo ārstniecisko iedarbību vērojams arī sieviešu un vecmāšu datos, kā arī apliecinās auga monogrāfijas plašo indikāciju un pielietojumu aprakstā.
6. Uzkrājoties zināšanām, ceļu no lietošanas pēcdzemdību simptomu un sūdzību gadījumā, kas minēti ticējumos, līdz norādei monogrāfijā “kontrindicēts”, ir veicis viens ārstniecības augs – mātere (*Leonurus cardiaca* L.). Tas dod iespēju gan augu ieteicējam vecmātēm, gan rekomendāciju saņēmējām sievietēm pieņemt informētus, uz pierādījumiem balstītus lēmumus veselības aprūpes procesā, izmantojot aktuālākās pieejamās zināšanas.

Priekšlikumi

Priekšlikumi turpmākajām aktivitātēm organizēti 2 blokos: 1) pierādījumu nodrošināšana; 2) pierādījumu pielietošana. Mērķis ir mazināt un slēgt plaisu, kas šobrīd ir identificēta starp to, “ko zinām”, un to, “ko darām” (Lang et al., 2007).

1. Pierādījumu bāzes pilnveidošana un pieejamības nodrošināšana (*getting the evidence straight*):

- **Sistēmas:** Klīniskās informācijas pieejamību atbalstošu instrumentu izmantošana un integrēšana pacientu aprūpes procesā. Kā pilotprojekts pieejai tiek veidota vietne www.vecmātesprakse.lv pētījuma datu lietošanai ikdienā. Sākotnēji detalizēta ārstniecības augu [sūdzību – ieteikumu – pierādījumu] informācija grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību periodam. Laika gaitā datu kopu iecerēts paplašināt, aptverot visu sievietes reproduktīvās veselības aprūpes jomu.
- **Kopsavilkumi:** Vienas lapas pierādījumu kopsavilkumu izveide lēmumu pieņemšanas atbalstam ar atsaucēm uz avotiem, iekļaujot informāciju, kas dod iespēju izvērtēt avota kvalitāti. Domājams, ka biežāk lietoto un ieteikto ārstniecības augu pierādījumu kopsavilkumi padarītu augu pielietojumu drošāku un efektīvāku. Valodas barjeras mazināšana, kopsavilkumus veidojot latviešu valodā, būtu atbalstoša uz pierādījumiem balstītas informācijas lietojuma biežuma kāpināšanai.
- **Sistēmiskie pārskati:** Pilnveidojot vecmāšu praksē izmantoto zināšanu un prasmju strukturētu dokumentēšanu turpmāko pētījumu atbalstam (Jylhä et al., 2017), papildus attīstīt vecmāšu prasmes darbā ar sistēmisko pārskatu datu bāzēm. Apgūstot prasmes ikdienas darbā izmantot tādas datu bāzes kā <https://www.cochranelibrary.com/>, <https://bestpractice.bmj.com/recent-updates>, <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/clinical/>, tiek iegūta iespēja kritiski izvērtēt lēmumu pieņemšanā izmantoto informāciju un savu sniegto rekomendāciju kvalitāti.

2. Uz pierādījumiem balstītas informācijas pielietošana (*getting the evidence used*):

- **Ērti lietojamas vietnes un lietotnes,** kuras izmantot brīdī, kad aprūpes sniedzējs ir tiešā kontaktā ar klientu vai pacientu. Šobrīd sieviešu reproduktīvās veselības aprūpes jomā arvien plašāku izpatību gūst vietne <https://perinatology.com/>, kurā pieejami daudzveidīgi un precīzi grūtnieču aprūpē izmantojami kalkulatori. Kā vēl viens piemērs minama lietotne kā

“Prevent Group B Strep” (<https://www.cdc.gov/groupbstrep/guidelines/prevention-app.html>). Pēc līdzīga parauga veidojama vietne un lietotne ārstniecības augu izmantošanas atbalstam.

- **Aprūpes kvalitātes kritēriju definēšana**, to fiksēšana, monitorēšana un regulāra analīze, iegūstot idejas sistēmiskiem uzlabojumiem. Analīzes mērķis ir identificēt pirmo / nākamo visvienkāršāko darbību, kas stiprina uz pierādījumiem balstītas informācijas izmantošanu praksē. Vienotu aprūpes vadlīniju izstrāde būtu piemērota vieta kvalitātes indikatoru nodefinēšanai katrai vadlīniju kopai.
- **Zināšanas, attieksmes, uzvedības** ir trīs lielās grupas, kurās apvienoti ierobežojumi pieejamās uz pierādījumiem balstītas informācijas izmantošanai ikdienā. Zināšanas vairo izglītojošās aktivitātes – informācijas pieejamības nodrošināšana, lietderīgās informācijas iegūšanas ergonomiskums un atbalsts uzmanības noturēšanā, kā arī nozīmīgās informācijas ātra un ērta sniegšana. Attieksmju maiņā palīdzošas ir diskusijas atšķirīgo interpretāciju mazināšanai, pielietošanas neskaidrību kļiedēšana, atbalsts negatīvisma un aizspriedumu pārvarēšanā gadījumos, kad ir vērojama noraidoša attieksme pret jaunāko uz pierādījumiem balstīto informāciju. Uzvedību maiņā būtiska nozīme ir vides faktoriem, kā arī klientu / pacientu gaidām un izglītībai. Nevar ignorēt arī juridiskos aspektus un aprūpes komandas savstarpējo dinamiku (gan pretojoties pārmaiņām, gan mudinot uz tām).

Bibliogrāfija

1. Abedzadeh Kalahrudi, M. (2014). Complementary and alternative medicine in midwifery. *Nursing and Midwifery Studies*, 3(2), e19449–e19449. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/25414903>
2. Ančevska, I. (2020). *Latviešu dziedināšanas tradīcija*. Rīga: Zinātne.
3. Belew, C. (1999). Herbs and the childbearing woman: Guidelines for midwives. In *Journal of Nurse-Midwifery* (Vol. 44, Issue 3, pp. 231–252). American College of Nurse-Midwives. [https://doi.org/10.1016/S0091-2182\(99\)00043-9](https://doi.org/10.1016/S0091-2182(99)00043-9)
4. Bender, P., Brown, J., & Rosenzweig, R. (1998). *Do History: Martha Ballard's Diary Online*. <http://historymatters.gmu.edu/d/5300%20un%20https://www.cameronblevins.org/martha-ballards-diary/>
5. Blumenthal, M., & Busse, W. R. (1999). *The Complete German Commission E monographs: Therapeutic guide to herbal medicines*. <https://www.herbalgram.org/resources/commission-e-monographs/approved-herbs/>
6. Bowman, R., Taylor, J., Muggleton, S., & Davis, D. (2021). Biophysical effects, safety and efficacy of raspberry leaf use in pregnancy: a systematic integrative review. *BMC Complementary Medicine and Therapies*, 21(1). <https://doi.org/10.1186/s12906-021-03230-4>
7. Dante, G., Pedrielli, G., Annessi, E., & Facchinetti, F. (2013). Herb remedies during pregnancy: a systematic review of controlled clinical trials. *The Journal of Maternal-Fetal & Neonatal Medicine*, 26(3). <https://doi.org/10.3109/14767058.2012.722732>
8. Dennehy, C. E. (2006). The Use of Herbs and Dietary Supplements in Gynecology: An Evidence-Based Review. *Journal of Midwifery & Women's Health*, 51(6). <https://doi.org/10.1016/j.jmwh.2006.01.004>
9. Direktīva 2004/24/EK. (2004). Directive 2004/24/EC of the European Parliament and of the Council of 31 March 2004 amending, as regards traditional herbal medicinal products, Directive 2001/83/EC on the Community code relating to medicinal products for human use. *Official Journal of the European Union*. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2004/24/oj/?locale=LV>
10. Eileen K. Hutton. (2020). *Comprehensive Midwifery: The role of the midwife in health care practice, education, and research – Simple Book Publishing* (Beth Murrar-Davis, Eileen K. Hutton, Elaine Carty, Karyn Kaufman, & Michelle Butler, Eds.). The e-Book Foundry @ McMaster University. <https://openlibrary-repo.ecampusontario.ca/jspui/handle/123456789/676>
11. ESCOP. (2009). *ESCOP monographs: The scientific foundation for herbal medicinal products*. <https://escop.com/online-consultation/>
12. European Medicines Agency. (2020). *The Committee on Herbal Medicinal Products (HMPC)*. <https://www.ema.europa.eu/en/human-regulatory/herbal-medicinal-products>

13. Gerris, J. (2011). The legacy of Archibald Cochrane: from authority based towards evidence-based medicine. *Facts, Views & Vision in ObGyn*, 3(4), 233–237. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/24753871>
14. Heinrich, M. (2015). Ethnopharmacology: A Short History of a Multidisciplinary Field of Research. In *Ethnopharmacology*. John Wiley & Sons, Ltd. <https://doi.org/10.1002/9781118930717.ch1>
15. Heinrich, M. (2017). Phytotherapy. In *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/science/phytotherapy>
16. HMPC. (2015). *Vaccinii macrocarpi fructus*. <https://www.ema.europa.eu/en/medicines/herbal/vaccinii-macrocarpi-fructus>
17. Illamola, S. M., Amaeze, O. U., Krepkova, L. v., Birnbaum, A. K., Karanam, A., Job, K. M., Bortnikova, V. v., Sherwin, C. M. T., & Enioutina, E. Y. (2020). Use of Herbal Medicine by Pregnant Women: What Physicians Need to Know. *Frontiers in Pharmacology*, 10. <https://doi.org/10.3389/fphar.2019.01483>
18. Jylhä, V., Oikarainen, A., Perälä, M.-L., & Holopainen, A. (2017). *Facilitating evidence-based practice in nursing and midwifery in the WHO European Region*. <http://www.euro.who.int/pubrequest>
19. Kronberga, G. (2014). *Augstskolas zināšanu pārnēsē Latvijā*. https://dspace.lu.lv/dspace/bitstream/handle/7/4946/43563-Ginta_Kronberga_pdf._2014.pdf?sequence=1&isAllowed=y
20. Lang, E. S., Wyer, P. C., & Haynes, R. B. (2007). Knowledge Translation: Closing the Evidence-to-Practice Gap. *Annals of Emergency Medicine*, 49(3). <https://doi.org/10.1016/j.annemergmed.2006.08.022>
21. Latvijas Vecmāšu asociācija. (2021). *Vecmātes profesijas standarts, 2.47*. <http://www.vecmasuasociacija.lv/wp-content/uploads/Standrt.apstipr..pdf>
22. Merriam-Webster.com Dictionary. (2021). Folk medicine. In *The dictionary by Merriam-Webster*. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/folk%20medicine>
23. MK Noteikumi Nr. 268. (2009). “*Noteikumi par ārstniecības personu un studējošo, kuri apgūst pirmā vai otrā līmeņa profesionālās augstākās medicīniskās izglītības programmas, kompetenci ārstniecībā un šo personu teorētisko un praktisko zināšanu apjomu.*” Latvijas Vēstnesis, 58, 16.04.2009. <https://likumi.lv/ta/id/190610>
24. Namdeo, A. G. (2018). Cultivation of Medicinal and Aromatic Plants. In *Natural Products and Drug Discovery*. Elsevier. <https://doi.org/10.1016/B978-0-08-102081-4.00020-4>
25. Pakalns, D. (2019). *Fitoterapija. “AFS.”*
26. Prūse, B. (2020). *Co-creation of knowledge: Supporting the implementation of sustainable development goals through citizen science and ethnobotany*. https://dspace.lu.lv/dspace/bitstream/handle/7/53295/298-78868-Pruse_Baiba_bp15010.pdf?sequence=1&isAllowed=y

27. Prūse, B., Mežaka, I., & Krūzkopa, S. (2018). *Etnobotānikas pētījumi LATVIJĀ*. <https://lr1.lsm.lv/lv/raksts/zinamais-nezinamaja/etnobotanikas-petijumi-latvija.a108650/>
28. Romm, A. J. (2018). *Botanical medicine for women's health*. Elsevier.
29. Sīle, I., Reinsone, S., Romāne, E., & Dambrova, M. (2021). *Ārstniecības augi latviešu tautas ticējumos*. <https://www.rsu.lv/zinatniskie-raksti/arstniecibas-augi-latviesu-tautas-ticejumos>
30. Sile, I., Romane, E., Reinsone, S., Maurina, B., Tirzite, D., & Dambrova, M. (2020). Medicinal plants and their uses recorded in the Archives of Latvian Folklore from the 19th century. *Journal of Ethnopharmacology*, 249. <https://doi.org/10.1016/j.jep.2019.112378>
31. Sur, R., & Dahm, P. (2011). History of evidence-based medicine. *Indian Journal of Urology*, 27(4). <https://doi.org/10.4103/0970-1591.91438>
32. Vermeulen, J., Luyben, A., O'Connell, R., Gillen, P., Escuriet, R., & Fleming, V. (2019). Failure or progress?: The current state of the professionalisation of midwifery in Europe. *European Journal of Midwifery*, 3(December). <https://doi.org/10.18332/ejm/115038>
33. Vētra, J. (2021). Medicīnas zinātne Latvijā. In *Nacionālā enciklopēdija*. <https://enciklopedija.lv/skirklis/5416-medicinas-zinatne-Latvija>
34. Vīksna, A. (2021). Medicīnas vēsture Latvijā. In *Nacionālā enciklopēdija*. <https://enciklopedija.lv/skirklis/58793-medic%C4%ABnas-v%C4%93sture-Latvij%C4%81->
35. WHO ICPC-2. (2003). *International Classification of Primary Care, 2nd edition (ICPC-2)*. <https://www.who.int/standards/classifications/other-classifications/international-classification-of-primary-care>
36. WHO NIS. (2021). *Medicinal plants commonly used in the Newly Independent States*. <http://digicollection.org/hss/documents/s17534en/s17534en.pdf>
37. WHO V1. (1999). *WHO Monographs on Selected Medicinal Plants - Volume 1*. <http://digicollection.org/hss/en/d/Js2200e/>
38. WHO V2. (2003). *WHO Monographs on Selected Medicinal Plants - Volume 2*. <http://digicollection.org/hss/en/d/Js4927e/>
39. WHO V3. (2007). *WHO monographs on selected medicinal plants Volume 3*. <http://digicollection.org/hss/en/m/abstract/Js14213e/>
40. WHO V4. (2009). *WHO monographs on selected medicinal plants Volume 4*. <http://digicollection.org/hss/en/m/abstract/Js16713e/>

Pielikumi

Anketa vecmātēm par ārstniecības augu ieteikumiem

Ārstniecības augu izmantošana sievietes reproduktīvās veselības aprūpē

Anketa vecmātēm par ārstniecības augu ieteikumiem

Esmu Linda Vītuma - Latvijas Universitātes Rīgas 1. Medicīnas koledžas studente vecmātes specialitātē. Rakstu kvalifikācijas darbu "Ārstniecības augu izmantošana sievietes reproduktīvās veselības aprūpē. Pierādījumos balstītas prakses."

Būšu pateicīga par veltīto laiku, atbildot uz jautājumiem, kādus ārstniecības augus iesakāt sievietēm dažādu sūdzību gadījumā grūtniecības laikā, dzemdībās un pēc tām, kā arī laikā, kad sieviete ēdina mazuli ar krūti. Aptaujas aizpildīšana aizņem vidēji 7-10 minūtes.

Pētījumā analizēšu, kuri no aptaujā minētajiem augiem ir iekļauti Eiropas Zāļu aģentūras oficiālajās augu monogrāfijās kā ārstniecības augi, kuru lietošana ir pierādīta kā droša un efektīva.

Jā vēlaties saņemt pētījuma rezultātus, anketas noslēgumā norādiet savu e-pasta adresi. Paldies!

1. Ja sievietei grūtniecības laikā ir rīta nelabums (*šajā un turpmākajos jautājumos lūdzu ievadīt augu nosaukumus brīvā tekstā vai rakstot N, ja ieteikumi nav sniegti*)

Kādi ārstniecības augi ieteikti?

2. Ja sievietei grūtniecības laikā ir galvassāpes:

Kādi ārstniecības augi ieteikti?

3. Ja sievietei grūtniecības laikā ir zobu un smaganu problēmas:

Kādi ārstniecības augi ieteikti?

4. Ja sievietei grūtniecības laikā ir sūdzības par garīgās veselības stāvokļiem (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs):

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

5. Ja sievietei grūtniecības laikā ir anēmija:

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

6. Ja sievietei grūtniecības laikā ir asiņošana:

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

7. Ja sievietei grūtniecības laikā ir hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens):

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

8. Ja sievietei grūtniecības laikā ir vēnu varikoze:

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

9. Ja sievietei grūtniecības laikā ir aptaukošanās un svara pieaugums:

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

10. Ja sievietei grūtniecības laikā ir urīnceļu infekcijas:

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

11. Ja sievietei grūtniecības laikā ir tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos):

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

12. Ja sievietei grūtniecības laikā ir ādas problēmas, nieze:

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

13. Ja sievietei grūtniecības laikā ir sūdzības par vagināliem izdalījumiem:

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

14. Ja sievietei grūtniecības laikā ir aizcietējumi:

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

15. Ja sievietei grūtniecības laikā ir krampji:

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

16. Ja sievietei grūtniecības laikā vai pēc dzemdībām ir strijas:

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

17. Ja ir vajadzība ierosināt dzemdību darbību:

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

18. Ja ir vajadzība stimulēt dzemdību darbību:

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

19. Ja ir pēcdzemdību asiņošana:

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

20. Ja ir pēcdzemdību infekcijas:

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

21. Ja pēc dzemdībām ir anestēzijas komplikācijas (piemēram, galvassāpes):

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

22. Ja sievietei ir krūts ēdināšanas problēmas:

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

23. Ieteikumi kontracepcijas (pretapaugļošanās) nodrošināšanai:

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

24. Ieteikumi starpenes plīsumu gadījumā:

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

25. Ieteikumi hemoroīdu gadījumā:

Kādi ārstniecības
augi ieteikti?

26. Ja ir vēlme saņemt pētījuma rezultātus, lūgums norādīt e-pasta adresi:

E-pasta adrese:

Anketa sievietēm par ārstniecības augu ieteikumiem

Anketa sievietēm par ārstniecības augu ieteikumiem

Esmu **Linda Vītuma** - Latvijas Universitātes Rīgas 1. Medicīnas koledžas studente vecmātes specialitātē. Rakstu kvalifikācijas darbu "Ārstniecības augu izmantošana sieviešu reproduktīvās veselības aprūpē. Pierādījumos balstītas prakses."

Būšu pateicīga par Tavu laiku, atbildot uz jautājumiem, kurš un kādus ārstniecības augus Tev ieteica dažādu sūdzību gadījumā grūtniecības laikā, dzemdībās un pēc tām, kā arī ēdinot mazuli ar krūti. Ja Tev ir bijušas vairākas grūtniecības, lūdzu, raksti visus augus, kurus atceries no jebkuras grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību reizes. Aptaujas aizpildīšana aizņem vidēji 10 minūtes.

Pētījumā analizēšu, kuri no aptaujā minētajiem augiem ir iekļauti Eiropas Zāļu aģentūras oficiālajās augu monogrāfijās kā ārstniecības augi, kuru lietošana ir pierādīta kā droša un efektīva.

Jā vēlies saņemt pētījuma rezultātus, anketas noslēgumā norādi savu e-pasta adresi. Paldies!

1. Ja grūtniecības laikā bija rīta nelabums:

- šajā un turpmākajos jautājumos, lūdzu, ievadi augu nosaukumus brīvā tekstā
- vai ieraksti N, ja jautājums nav bijis aktuāls vai ieteikumu nesaņēmi
- ja Tev ir bijušas vairākas grūtniecības, lūdzu, raksti visus augus, kurus atceries no jebkuras grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību reizes

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējies pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

2. Ja grūtniecības laikā bija galvassāpes:

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējies pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

3. Ja grūtniecības laikā bija zobu un smaganu problēmas:

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējies pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

4. Ja grūtniecības laikā bija garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs):

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējies pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

5. Ja grūtniecības laikā bija anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs):

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējies pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

6. Ja grūtniecības laikā bija asiņošana:

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējies pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

7. Ja grūtniecības laikā bija hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens):

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējies pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

8. Ja grūtniecības laikā bija vēnu varikoze:

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējies pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

9. Ja grūtniecības laikā bija aptaukošanās un svara pieaugums:

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējies pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

10. Ja grūtniecības laikā bija urīnceļu infekcijas:

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējies pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

11. Ja grūtniecības laikā bija tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos):

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējos pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

12. Ja grūtniecības laikā bija ādas problēmas, nieze:

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējos pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

13. Ja grūtniecības laikā bija pastiprināti vagināli izdalījumi:

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējos pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

14. Ja grūtniecības laikā bija aizcietējumi:

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējos pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

15. Ja grūtniecības laikā bija krampji:

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējos pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

16. Ja grūtniecības laikā bija strijas:

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējos pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kas palīdzēja?

17. Ja bija vajadzība ierosināt dzemdību darbību:

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējies pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

18. Ja bija vajadzība stimulēt dzemdību darbību:

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējies pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

19. Ja bija pēcdzemdību asiņošana:

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējies pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

20. Ja bija pēcdzemdību infekcijas:

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējos pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

21. Ja pēc dzemdībām bija anestēzijas komplikācijas (piemēram, galvassāpes):

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējos pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

22. Ja bija krūts ēdināšanas problēmas:

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējos pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

23. Ieteikumi kontracepcijas (pretapaugļošanās) nodrošināšanai:

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējos pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

24. Ieteikumi starpenes plīsumu / iegriezumu dziedēšanai:

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējos pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

25. Ieteikumi hemoroīdu gadījumā:

Kādus
ārstniecības
augus ieteica
vecmāte / ārsts?

Ko izvēlējos pati,
ieteica kāds cits,
izlasīju?

Lietoju šos augus:

Kurš no
ieteikumiem
palīdzēja?

Latviešu tautas ticējumos minēto ārstniecības augu uzskaitījums

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Bērzu dzimta - Betulaceae Gray.</i>	<i>Betula L.</i>	<i>bērzis</i>	<i>bērzis</i>	<i>Birch</i>	pumpurs	tinktūra ar degvīnu	Dzemdību sarežģījumi (t.sk.priekšlaikus vai apdraudēta grūtniecības norise)	iekšķīgi	Dzemdības
						ar alu	Dzemdību sarežģījumi (t.sk.priekšlaikus vai apdraudēta grūtniecības norise)	iekšķīgi	Dzemdības
<i>Čemurziežu dzimta - Apiaceae Lindl.</i>	<i>Levisticum officinale W.D.J.Koch.</i>	<i>lupstājs</i>	<i>lupstājs, ārstniecības</i>	<i>Lovage</i>	nenoteikta daļa	svaigs materiāls	Menorāģija (pārmērīga asiņošana mēnstruāciju laikā)	ārīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
	<i>Petroselinum Hill.</i>	<i>pētersīlis</i>	<i>pētersīlis</i>	<i>Parsley</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Grūtniecības pārtraukšanās izraisīšana	iekšķīgi	Dzemdības
<i>Cūknātru dzimta – Scrophulariaceae Juss.</i>	<i>Verbascum thapsus L.</i>	<i>deviņvīruspēks</i>	<i>deviņvīruspēks, parastais</i>	<i>great Mullein</i>	zieds	nenoteikts lietošanas veids	Menstruālie simptomi/sūdzības (cits)	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
<i>Dižskābaržu dzimta - Fagaceae Dumort.</i>	<i>Quercus robur L.</i>	<i>ozols</i>	<i>ozols, parastais</i>	<i>pedunculate Oak</i>	miza	tēja	Amenoreja/ neregulāras menstruācijas	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis

Dzīmtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						novārījums	Menorāģija (pārmērīga asiņošana mēnstruāciju laikā)	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
					pumpurs	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību sarežģījumi (t.sk.priekšlaikus vai apdraudēta grūtniecības norise)	iekšķīgi	Dzemdības
<i>Graudzāļu dzimta - Poaceae</i> Barnhart	<i>Secale</i> L.	<i>rudzi</i>	<i>rudzi</i>	<i>Rye</i>	zieds	tinktūra ar degvīnu	Dzemdību sāpes	nav noteikta	Dzemdības
						tēja	Dzemdību sāpes	iekšķīgi	Dzemdības
<i>Kaprifoliju dzimta - Caprifoliaceae</i> Juss.	<i>Valeriana officinalis</i> L.	<i>baldriāns</i>	<i>baldriāns, ārstniecības</i>	<i>common Valerian</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību sarežģījumi (t.sk.priekšlaikus vai apdraudēta grūtniecības norise)	iekšķīgi	Dzemdības
<i>Krustziežu dzimta - Brassicaceae</i> Burnett	<i>Armoracia rusticana</i> P.Gaertn., B.Mey. et Scherb.	<i>mārrutks</i>	<i>mārrutks</i>	<i>Horse-radish</i>	sakne	novārījums	Amenoreja/ neregulāras menstruācijas	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
	<i>Brassica napus</i> L.	<i>kālis</i>	<i>kālis</i>	<i>Rutabaga</i>	sēkla	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību sarežģījumi (t.sk.priekšlaikus vai apdraudēta grūtniecības norise)	iekšķīgi	Dzemdības

Dzīmtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
	<i>Brassica oleracea</i> L.	kāposts	kāposts, dārza	Cabbage	sēkla	novārījums	Neauglība/pazemināta auglība sievietēm	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik.	plikstiņš	plikstiņš, ganu	Shepherd's- purse	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Neauglība/pazemināta auglība sievietēm	nav noteikta	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
<i>Kurvjiežu dzimta - Asteraceae</i> Bercht. & J. Presl	<i>Artemisia absinthium</i> L.	vērmele	vērmele	Wormwood	nenoteikta daļa	tēja	Menstruālie simptomi/sūdzības (cits)	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	vībotne	vībotne, parastā	Mugwort	sakne	novārījums	Menorāģija (pārmērīga asiņošana mēnstruāciju laikā)	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
					virszemes daļa	tēja	Menstruālie simptomi/sūdzības (cits)	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
						novārījums	Amenoreja/ neregulāras menstruācijas	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
						nenoteikts lietošanas veids	Amenoreja/ neregulāras menstruācijas	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis

Dzīmtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
	<i>Matricaria recutita</i> L.	<i>kumelīte</i>	<i>kumelīte, ārstniecības</i>	<i>scented Mayweed</i>	zieds	tēja	Dzimumorgānu kandidoze sievietēm	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
							Grūtniecības pārtraukšanās izraisīšana	iekšķīgi	Dzemdības
							Dzemdību sarežģījumi (t.sk.priekšlaikus vai apdraudēta grūtniecības norise)	iekšķīgi	Dzemdības
							Pēcdzemdību simptomi / sūdzības (cits)	iekšķīgi	Pēcdzemdību
<i>Lauru dzimta - Lauraceae</i> Juss.	<i>Laurus</i> L.	<i>lauris</i>	<i>lauris</i>	<i>bay leaf</i>	nenoteikta daļa	ar alu	Amenoreja/ neregulāras menstruācijas	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
					miza	pulveris	Menorāģija (pārmērīga asiņošana mēnstruāciju laikā)	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
					nenoteikta daļa	novārījums ar alu	Amenoreja/ neregulāras menstruācijas	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis

Dzīmas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
					lapa	tēja	Grūtniecības pārtraukšanās izraisīšana	iekšķīgi	Dzemdības
<i>Lazdu dzimta - Corylaceae</i> Mirbel.	<i>Corylus avellana</i> L.	<i>lazda</i>	<i>lazda, parastā</i>	<i>Hazel</i>	zieds	nenoteikts lietošanas veids	Neauglība/pazemināta auglība sievietēm	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
<i>Lūpziežu dzimta - Lamiaceae</i> Martinov	<i>Lamium album</i> L.	<i>panātre</i>	<i>panātre, baltā</i>	<i>white Dead-nettle</i>	nenoteikta daļa	tēja	Amenoreja/ neregulāras menstruācijas	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
						novārījums	Menstruālie simptomi/sūdzības (cits)	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
						nenoteikts lietošanas veids	Menstruālās sāpes	nav noteikta	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
						sula	Menorāģija (pārmērīga asiņošana mēnstruāciju laikā)	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
<i>Lūpziežu dzimta - Lamiaceae</i> Martinov	<i>Leonurus cardiaca</i> L.	<i>mātere</i>	<i>mātere, sirds</i>	<i>Motherwort</i>	nenoteikta daļa	tēja	Pēcdzemdību simptomi / sūdzības (cits)	iekšķīgi	Pēcdzemdību
	<i>Nepeta cataria</i> L.	<i>kaķumētra</i>	<i>kaķumētra</i>	<i>Cat-mint</i>	nenoteikta daļa	tēja	Zīdīšanas simptomi/sūdzības	iekšķīgi	Pēcdzemdību

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
	<i>Origanum L.</i>	<i>raudene</i>	<i>raudene</i>	<i>Majoram</i>	nenoteikta daļa	ar alu	Amenoreja/ neregulāras menstruācijas	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
<i>Nakteņu dzimta - Solanaceae Juss.</i>	<i>Hyoscyamus niger L.</i>	<i>driģene</i>	<i>driģene</i>	<i>Henbane</i>	sēkla	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību sarežģījumi (t.sk.priekšlaikus vai apdraudēta grūtniecības norise)	nav noteikta	Dzemdības
	<i>Solanum dulcamara L.</i>	<i>bebrukārklis</i>	<i>bebrukārklis</i>	<i>Bittersweet</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Menstruālie simptomi/sūdzības (cits)	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
<i>Nātru dzimta - Urticaceae Juss.</i>	<i>Urtica L.</i>	<i>nātre</i>	<i>nātre</i>	<i>common Nettle</i>	nenoteikta daļa	novārījums	Dzimumorgānu kandidoze sievietēm	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
<i>Orhideju dzimta - Orchidaceae Juss.</i>	<i>Dactylorhiza incarnata (L.) Soó</i>	<i>dzegužpirkstīte</i>	<i>dzegužpirkstīte, stāvlapu</i>	<i>early Marsh- orchid</i>	sakne	nenoteikts lietošanas veids	Neauglība/pazemināta auglība sievietēm	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
						nenoteikts lietošanas veids	Neauglība/pazemināta auglība sievietēm	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
						tinktūra ar degvīnu	Kontracepcija sievietēm (cits)	iekšķīgi	Pēcdzemdību
						tinktūra ar degvīnu	Dzemdību sāpes	iekšķīgi	Dzemdības

Dzīmas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Pākšaugu dzimta - Leguminosae Juss. (pupu dzimta - Fabaceae Lindl. s.l.)</i>	<i>Trifolium L.</i>	<i>āboliņš</i>	<i>āboliņš</i>	<i>clover</i>	zieds	novārījums tinktūra ar degvīnu	Grūtniecības pārtraukšanās izraisīšana Amenoreja/ neregulāras menstruācijas	iekšķīgi	Dzemdības Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
	<i>Trifolium repens L.</i>	<i>āboliņš</i>	<i>āboliņš, ložņu</i>	<i>white clover</i>	zieds	novārījums	Dzimumorgānu kandidoze sievietēm	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
	<i>Vicia faba L. (syn. Faba bona Medik.; F. vulgaris Moench)</i>	<i>pupa</i>	<i>pupa, lauka</i>	<i>broad Bean</i>	stumbrs	tēja	Amenoreja/ neregulāras menstruācijas	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
<i>Rožu dzimta - Rosaceae Juss.</i>	<i>Cerasus avium (L.) Moench</i>	<i>ķirsis</i>	<i>ķirsis, parastais</i>	<i>wild Cherry</i>	zars	novārījums	Menorāģija (pārmērīga asiņošana mēnstruāciju laikā)	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
	<i>Cerasus avium (L.) Moench</i>	<i>ķirsis</i>	<i>ķirsis, parastais</i>	<i>wild Cherry</i>	miza	tēja	Menorāģija (pārmērīga asiņošana mēnstruāciju laikā)	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
	<i>Rubus caesius</i> L.	<i>kazene</i>	<i>kazene, zilganā</i>	<i>Dewberry</i>	sakne	novārījums	Menstruālie simptomi/sūdzības (cits)	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
	<i>Rubus caesius</i> L.	<i>kazene</i>	<i>kazene, zilganā</i>	<i>Dewberry</i>	sakne	novārījums	Menstruālie simptomi/sūdzības (cits)	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
<i>Vijolišu dzimta - Violaceae</i> Batsch.	<i>Viola tricolor</i> L.	<i>vijolīte</i>	<i>vijolīte, trejkrāsu</i>	<i>Wild Pansy</i>	sakne	nenoteikts lietošanas veids	Menorāģija (pārmērīga asiņošana mēnstruāciju laikā)	nav noteikta	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis
							Dzemdību sarežģījumi (t.sk.priekšlaikus vai apdraudēta grūtniecības norise)	nav noteikta	Dzemdības
<i>Ziepkoku dzimta - Sapindaceae</i> Juss.	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	<i>zirgkastaņa</i>	<i>zirgkastaņa, parastā</i>	<i>Horse-chestnut</i>	sēkla	tēja	Dzimumorgānu kandidoze sievietēm	iekšķīgi	Sievietes dzimumorgānu sistēma un krūtis

Sieviešu minēto ārstniecības augu uzskaitījums

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļu nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Aknīdiju dzimta - Actinidiaceae Engl. & Gilg</i>	<i>Actinidia chinensis var. deliciosa (A. Chev.) A. Chev.</i>	<i>kivi</i>	<i>kivi</i>	<i>Kiwifruit</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Amarantu dzimta - Amaranthaceae Juss.</i>	<i>Beta vulgaris L.</i>	<i>biete</i>	<i>biete, parastā</i>	<i>Beet</i>	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analizēs)	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	ar kumelīšu tēju aplieta	Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
						sula	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšējīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						sula, 1/3 svaigi spiestas, ledusskapī diennaktī nostādinātas biešu sulas + 2/3 svaigi spiestas burkānu sulas+ ūdens (tikpat, cik sulas kopumā x2) un 1 tēj. medus. Dzer 1x dienā.	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	iekšķīgi	Grūtniecība
						sula, ar ābolu un citronu sulu un medu	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	iekšķīgi	Grūtniecība
						sula, svaiga	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Robinia pseudoacacia L.</i>	<i>akācija</i>	<i>akācija, balta</i>	<i>black locust</i>	sveķi	nenoteikts lietošanas veids	Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Spinacia oleracea L.</i>	<i>spināts</i>	<i>spināts, dārza</i>	<i>Spinach</i>	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Amarīlļu dzimta – Amaryllidaceae J.St.-Hil.</i>	<i>Allium cepa</i> L.	<i>sīpols</i>	<i>sīpols, maurloks</i>	<i>Onion</i>	loks	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Allium sativum</i> L.	<i>ķiploks</i>	<i>ķiploks</i>	<i>Garlic</i>	sīpols	svaigs materiāls	Pastiprināti vagināli izdalījumi	iekšķīgi	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Asinszāļu dzimta - Hypericaceae Juss.</i>	<i>Hypericum perforatum</i> L.	<i>asinszāle</i>	<i>asinszāle, divšķautņu</i>	<i>perforate St John's-wort</i>	nenoteikta daļa	ļoti atšķaidīta	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
						Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība	

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavoējuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Banānu dzimta - Musaceae Juss.</i>	<i>Musa acuminata</i> Colla	<i>banāns</i>	<i>pundurbanāns</i>	<i>Banana</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Bērzu dzimta - Betulaceae Gray.</i>	<i>Betula</i> L.	<i>bērzs</i>	<i>bērzs</i>	<i>Birch</i>	pumpurs	tēja	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	iekšķīgi	Grūtniecība
					lapa	tēja	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	iekšķīgi	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Biezlapju dzimta - Crassulaceae J.St.-Hil.</i>	<i>Kalanchoe pinnata</i> (Lam.) Pers.	<i>kalanhoja</i>	<i>kalanhoja, plūksnainā</i>	<i>Leaf of life</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Bormēlīju dzimta - Bromeliaceae Juss.</i>	<i>Ananas comosus</i> (L.) Merr.	<i>ananāss</i>	<i>ananāss, cekulainais</i>	<i>Pineapple</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
<i>Čemurziežu dzimta - Apiaceae Lindl.</i>	<i>Aegopodium podagraria</i> L.	<i>gārša</i>	<i>gārša, podagras</i>	<i>Ground-elder</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Anethum graveolens</i> L.	<i>dille</i>	<i>dille, smaržīgā</i>	<i>Dill</i>	nenoteikta daļa	ēteriskā eļļa	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
							Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	ārīgi	Grūtniecība

Dzimas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
						tēja	Krūts ēdināšanas problēmas	iekšķīgi	Pēcdzemdību
	<i>Carum carvi</i> L.	<i>ķimene</i>	<i>ķimene</i>	<i>Caraway</i>	sēkla	tēja	Krūts ēdināšanas problēmas	iekšķīgi	Pēcdzemdību
					nenoteikta daļa	tēja	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
							Asiņošana	iekšķīgi	Pēcdzemdību
						sula, 1/3 svaigi spiestas, ledusskapī diennaktī nostādinātas biešu sulas + 2/3 svaigi spiestas burkānu sulas+ ūdens (tikpat, cik sulas kopumā x2) un 1 tējķ. medus. Dzer 1x dienā.	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	iekšķīgi	Grūtniecība
	<i>Daucus carota</i> L.	<i>burkāns</i>	<i>burkāns, savvaļas</i>	<i>wild Carrot</i>	nenoteikta daļa				
					sēkla	eļļa	Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
						nenoteikts lietošanas veids	Kontracepcijas (pretapaugļošanās) nodrošināšana	iekšķīgi	Pēcdzemdību

Dzimas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
	<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.	<i>fenhelis</i>	<i>fenhelis, parastais</i>	<i>bitter Fennel</i>	sēkla	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	tēja	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
							Krūts ēdināšanas problēmas	iekšķīgi	Pēcdzemdību
	<i>Petroselinum</i> Hill.	<i>pētersīlis</i>	<i>pētersīlis</i>	<i>Parsley</i>	nenoteikta daļa	kokteilis ar zemenēm	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Cūknātru dzimta - Plantaginaceae</i> Juss.	<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	<i>vīrcle</i>	<i>vīrcle, parastā</i>	<i>common Toadflax</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
<i>Dižskābaržu dzimta - Fagaceae</i> Dumort.	<i>Quercus robur</i> L.	<i>ozols</i>	<i>ozols, parastais</i>	<i>pedunculate Oak</i>	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
					miza	nenoteikts lietošanas veids	Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
						novārījums, sēdvanna	Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	ārīgi	Pēcdzemdību
						sēdvanna, ar asinszāli un kliņģerīti vai kumelīti	Asiņošana		Pēcdzemdību

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšējīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						tēja	Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
						vannot	Asiņošana	ārīgi	Grūtniecība
						sēdvanna	Pastiprināti vagināli izdalījumi	ārīgi	Grūtniecība
							Infekcija	ārīgi	Pēcdzemdību
							Hemoroīdi	ārīgi	Pēcdzemdību
<i>Eļforbiju dzimta - Euphorbiaceae Juss.</i>	<i>Ricinus communis L.</i>	<i>rīcīns</i>	<i>rīcīns, parastais</i>	<i>Castor</i>	sēkla	eļļa	Dzemdību darbības ierosināšana	iekšķīgi	Dzemdības
						eļļa, ar konjaku un apelsīna sulu	Dzemdību darbības ierosināšana	iekšķīgi	Dzemdības
						eļļa, ar krustnagliņām un kanēli	Dzemdību darbības ierosināšana		Dzemdības
<i>Eleagnu dzimta - Elaeagnaceae Juss.</i>	<i>Hippophae rhamnoides L.</i>	<i>smilšērķšķis</i>	<i>smilšērķšķis, pabērze</i>	<i>sea-buckthorn</i>	lapa	samaltas	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
						rektāla svece	Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
						sula	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšējīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						svecīte	Pastiprināti vagināli izdalījumi	iekšķīgi	Grūtniecība
						eļļa	Pastiprināti vagināli izdalījumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Pļūsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
<i>Ēriku dzimta - Ericaceae Durande</i>	<i>Arctostaphylos uva-ursi (L.) Spreng.</i>	<i>miltene</i>	<i>miltene, parastā</i>	<i>Bearberry</i>	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
						tēja	Urīnceļu infekcijas	iekšķīgi	Grūtniecība
							Pastiprināti vagināli izdalījumi	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Calluna vulgaris (L.) Hull</i>	<i>virsis</i>	<i>virsis, parastais</i>	<i>Heather</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Vaccinium myrtillus L.</i>	<i>mellene</i>	<i>mellene</i>	<i>Bilberry</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Vaccinium oxycoccos L.</i>	<i>dzērvene</i>	<i>dzērvene, lielā</i>	<i>Cranberry</i>	lapa	tēja	Urīnceļu infekcijas	iekšķīgi	Grūtniecība
					oga	tēja	Urīnceļu infekcijas	iekšķīgi	Grūtniecība

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
					zars	tēja	Urīnceļu infekcijas	iekšķīgi	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	ar banānu	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
						ar cukuru kā silts dzēriens	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	iekšķīgi	Grūtniecība
						ekstrakts	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
						kapsula	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
						koncentrāts	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
						sula	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
						tabletes	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Urīnceļu infekcijas	iekšķīgi	Grūtniecība
						novārījums	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	iekšķīgi	Grūtniecība
							Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Vaccinium vitis- idaea</i> L.	<i>brūklene</i>	<i>brūklene</i>	<i>Cowberry</i>	lapa	tēja	Urīnceļu infekcijas	iekšķīgi	Grūtniecība

Dzīmas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Ērkšķoģu dzimta - Grossulariaceae DC.</i>	<i>Ribes nigrum</i> L.	<i>upene</i>	<i>upene, melnā</i>	<i>black Currant</i>	lapa	tēja	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	sula	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Gandreņu dzimta - Geraniaceae Juss.</i>	<i>Geranium pratense</i> L.	<i>gandrene</i>	<i>gandrene, pļavas</i>	<i>meadow Crane's- bill</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
<i>Graudzāļu dzimta - Poaceae Barnhart</i>	<i>Triticum aestivum</i> L.	<i>kviesis</i>	<i>kviesis, parastais</i>	<i>Wheat</i>	asns	eļļa	Strijas	ārīgi	Grūtniecība
					asns	eļļa	Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
					grauds	iesala ekstrakts	Krūts ēdināšanas problēmas	iekšķīgi	Pēcdzemdību
					zieds	nenoteikts lietošanas veids	Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
<i>Gutaperčas dzimta - Sapotaceae Juss.</i>	<i>Vitellaria paradoxa</i> C.F.Gaertn.	<i>shea koks</i>	<i>shea</i>	<i>Shea</i>	rieksts	eļļa	Ādas problēmas, nieze	ārīgi	Grūtniecība
						sviests	Strijas	ārīgi	Grūtniecība
<i>Ingveraugu dzimta - Zingiberaceae Martinov</i>	<i>Zingiber officinale</i> Roscoe	<i>ingvers</i>	<i>ingvers, ārstniecības</i>	<i>Ginger</i>	nenoteikta daļa	ar citronu	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
						ledenes	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						sukādes	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
						tabletes	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
					sakne	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
						tēja	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
<i>Kapriņfoliju dzimta - Caprifoliaceae Juss.</i>	<i>Valeriana officinalis</i> L.	<i>baldriāns</i>	<i>baldriāns, ārstniecības</i>	<i>common Valerian</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Ķirbju dzimta - Cucurbitaceae Juss.</i>	<i>Cucumis sativus</i> L.	<i>gurķis</i>	<i>gurķis</i>	<i>Cucumber</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
		<i>kabacis</i>	<i>kabacis</i>	<i>Squash</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
		<i>ķirbis</i>	<i>ķirbis, parastais</i>	<i>Pumpkin</i>	sēkla	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
						uz kājām	Tūska (piem., poūtēs, pēdās, pirkstos)	ārīgi	Grūtniecība
						sula	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšējīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Krameriaceae dzimta - Krameriaceae Dumort.</i>	<i>Krameria lappacea</i> (Dombey) Burdet & B.B.Simpson	<i>ratānija</i>	<i>ratānija</i>	<i>para rhatany</i>	nenoteikta daļa	zobu pastā	Zobu un smaganu problēmas	ārīgi	Grūtniecība
<i>Krustziežu dzimta - Brassicaceae Burnett</i>	<i>Brassica oleracea</i> L.	<i>brokolis</i>	<i>brokolis</i>	<i>Broccoli</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
		<i>kale</i>	<i>kāposts, lapu</i>	<i>Kale</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
		<i>kāposts</i>	<i>kāposts, dārza</i>	<i>Cabbage</i>	lapa	svaigs materiāls	Krūts ēdināšanas problēmas	ārīgi	Pēcdzemdību
						nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik.	<i>plikstiņš</i>	<i>plikstiņš, ganu</i>	<i>Shepherd's-purse</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
<i>Kurvjiežu dzimta - Asteraceae Bercht. & J.Presl</i>	<i>Achillea millefolium</i> L.	<i>pelašķis</i>	<i>pelašķis, parastais</i>	<i>Yarrow</i>	nenoteikta daļa	izvilks, rektāls tampons	Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						sēdvanna	Urīnceļu infekcijas	ārīgi	Grūtniecība
						stips	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
						nenoteikts lietošanas veids	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība
							Vēnu varikoze	ārīgi	Grūtniecība
							Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Arnica montana</i> L.	<i>arnika</i>	<i>arnika, kalnu</i>	<i>Arnica</i>	nenoteikta daļa	eļļa	Vēnu varikoze	ārīgi	Grūtniecība
							Strijas	ārīgi	Grūtniecība
	<i>Artemisia absinthium</i> L.	<i>vērmele</i>	<i>vērmele</i>	<i>Wormwood</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
						tēja	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	<i>vībotne</i>	<i>vībotne, parastā</i>	<i>Mugwort</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības

Dzīmtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
							Kontracepcijas (pretapaugļošanās) nodrošināšana	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Bidens tripartita</i> L.	<i>sunītis</i>	<i>sunītis, trejdaivu</i>	<i>trifid Bur-marigold</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Calendula officinalis</i> L.	<i>kliņģerīte</i>	<i>kliņģerīte, ārstniecības</i>	<i>pot Marigold</i>	zieds	novārījums	Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
						ziede	Ādas problēmas, nieze	ārīgi	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	ekstrakts eļļā	Strijas	ārīgi	Grūtniecība
						eļļa	Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
						tinktūra, sēdvanna	Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	ārīgi	Pēcdzemdību
						sēdvanna	Infekcija	ārīgi	Pēcdzemdību
							Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	ārīgi	Pēcdzemdību
						nenoteikts lietošanas veids	Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
							Pastiprināti vagināli izdalījumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļu nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Helichrysum italicum</i> (Roth) G.Don	<i>karijzāle</i>	<i>salmene, Itālijas</i>	<i>Curry plant</i>	nenoteikta daļa	eļļa	Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Matricaria recutita</i> L.	<i>kumelīte</i>	<i>kumelīte, ārstniecības</i>	<i>scented Mayweed</i>	zieds	novārījums	Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
						ziede	Ādas problēmas, nieze	ārīgi	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	komprese	Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	ārīgi	Pēcdzemdību
						sēdvanna	Pastiprināti vagināli izdalījumi	ārīgi	Grūtniecība
						tēja	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	iekšķīgi	Grūtniecība
						tēja, vāja	Ādas problēmas, nieze Aizcietējumi	nav noteikta iekšķīgi	Grūtniecība Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība

Dzīmtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļu nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
							Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
							Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Stevia rebaudiana</i> (Bertoni) Bertoni	<i>stēvija</i>	<i>stēvija</i>	<i>Stevia</i>	nenoteikta daļa	cukura vietā	Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Tagetes erecta</i> L.	<i>samtene</i>	<i>samtene</i>	<i>Marigold</i>	nenoteikta daļa	sēdvanna	Urīnceļu infekcijas	ārīgi	Grūtniecība
							Pastiprināti vagināli izdalījumi	ārīgi	Grūtniecība
							Infekcija	ārīgi	Pēcdzemdību
	<i>Taraxacum officinale</i> F.H.Wigg.	<i>pienene</i>	<i>pienene, ārstniecības</i>	<i>common Dandelion</i>	sakne	nenoteikts lietošanas veids	Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Lauru dzimta - Lauraceae</i> Juss.	<i>Persea americana</i> Mill.	<i>avokado</i>	<i>avokado</i>	<i>Avocado</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Linu dzimta - Linaceae</i> DC. ex Perleb	<i>Linum usitatissimum</i> L.	<i>lins</i>	<i>lins, sējas</i>	<i>Flax</i>	sēkla	novārījums	Strijas	iekšķīgi	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Hemoroiādi	nav noteikta	Pēcdzemdību
						novārījums, 2 ēd.k. linsēklu, 1 tk. ķimeņu uz litru ūdens, vārīt 30 min	Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība
						uzlējums	Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība
<i>Lūpziežu dzimta - Lamiaceae Martinov</i>	<i>Lamium album</i> L.	<i>panātre</i>	<i>panātre, baltā</i>	<i>white Dead-nettle</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Pastiprināti vagināli izdalījumi	nav noteikta	Grūtniecība
						sēdvanna	Pastiprināti vagināli izdalījumi	ārīgi	Grūtniecība
	<i>Lavandula angustifolia</i> Mill.	<i>lavanda</i>	<i>lavanda, šaurlapu</i>	<i>Lavender</i>	nenoteikta daļa	eļļa	Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
						ēteriskā eļļa	Garīgās veselības stāvokli (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	ārīgi	Grūtniecība
							Pastiprināti vagināli izdalījumi	nav noteikta	Grūtniecība

Dzīmtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Pļīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
						ēteriskā eļļa, uz smaganām	Zobu un smaganu problēmas	ārīgi	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
						stipra	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
	<i>Leonurus cardiaca</i> L.	<i>mātere</i>	<i>mātere, sirds</i>	<i>Motherwort</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Melissa officinalis</i> L.	<i>melisa</i>	<i>melisa, ārstniecības</i>	<i>Melissa</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
							Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Mentha × piperita</i> L.	<i>piparmētra</i>	<i>piparmētra</i>	<i>Peppermint</i>	lapa, svaigas	tēja	Galvassāpes	iekšķīgi	Grūtniecība
						vainags	Galvassāpes	ārīgi	Grūtniecība

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
						tēja	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	iekšķīgi	Grūtniecība
	<i>Salvia officinalis</i> L.	<i>salvija</i>	<i>salvija, ārstniecības</i>	<i>Sage</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
	<i>Thymus serpyllum</i> L., <i>Thymus pulegioides</i> subsp. <i>Pulegioides</i>	<i>mārsils</i>	<i>mārsils, mazais</i>	<i>breckland Thyme</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Thymus vulgaris</i> L.	<i>timiāns</i>	<i>timinās, parastais</i>	<i>Thyme</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Malvu dzimta - Malvaceae</i> Juss.	<i>Tilia cordata</i> Mill.	<i>liepa</i>	<i>liepa, parastā</i>	<i>small-leaved Lime</i>	zieds	tēja	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	iekšķīgi	Grūtniecība
<i>Miršu dzimta - Myrtaceae</i> Juss.	<i>Eucalyptus globulus</i> Labill.	<i>eikalipts</i>	<i>eikalipts, lodveida</i>	<i>Eucalyptus</i>	nenoteikta daļa	ēteriskā eļļa	Galvassāpes	ārīgi	Grūtniecība
							Zodu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Melaleuca alternifolia</i> (Maiden & Betche)	<i>tējas koks</i>	<i>tējas koks</i>	<i>Tea-tree</i>	nenoteikta daļa	ēteriskā eļļa	Urīnceļu infekcijas	ārīgi	Grūtniecība
							Zodu un smaganu problēmas	ārīgi	Grūtniecība
<i>Syzygium aromaticum</i> (L.) Merr. & L.M.Perry	<i>krustnagliņa</i>	<i>nagliņkoks, īstais</i>	<i>Clove</i>	nenoteikta daļa	ēteriskā eļļa	Zodu un smaganu problēmas	ārīgi	Grūtniecība	
						Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības	
<i>Nakšu dzimta - Solanaceae</i> Juss.	<i>Capsicum annuum</i> L.	<i>paprika</i>	<i>paprika, viengadīgā</i>	<i>Capsicum</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšēja lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Naktssveču dzimta - Onagraceae Juss.</i>	<i>Epilobium angustifolium L.</i>	<i>ugunspuķe</i>	<i>ugunspuķe, šaurlapu</i>	<i>rosebay Willowherb</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Nātru dzimta - Urticaceae Juss.</i>	<i>Urtica L.</i>	<i>nātre</i>	<i>nātre</i>	<i>common Nettle</i>	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
							Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
						pulveris	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
						tēja	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	iekšķīgi	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļu nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Krampji	iekšķīgi	Grūtniecība
						uzlējums, 25g uz 1l ūdens	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Nelķu dzimta - Caryophyllaceae</i> Juss.	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill.	<i>virza</i>	<i>virza, parastā</i>	<i>common Chickweed</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Olīvu dzimta - Oleaceae</i> Hoffmanns. & Link	<i>Jasminum officinale</i> L.	<i>jasmīns</i>	<i>jasmīns, ārstniecības</i>	<i>Jasmine</i>	lapa	tēja	Galvassāpes	iekšķīgi	Grūtniecība
	<i>Olea europaea</i> L.	<i>olīva</i>	<i>olīvkoks</i>	<i>Olive</i>	nenoteikta daļa	eļļa	Ādas problēmas, nieze	ārīgi	Grūtniecība
<i>Palmu dzimta - Areaceae</i> Bercht. & J.Presl	<i>Cocos nucifera</i> L.	<i>kokospalma</i>	<i>kokospalma</i>	<i>Cocos</i>	nenoteikta daļa	eļļa	Zobu un smaganu problēmas	ārīgi	Grūtniecība
							Strijas	ārīgi	Grūtniecība
							Hemoroidi	nav noteikta	Pēcdzemdību
<i>Pasiņflu dzimta - Passifloraceae</i> Juss. ex Roussel	<i>Passiflora edulis</i> Sims	<i>pasiflora</i>	<i>pasiflora</i>	<i>Passion Flower</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Priežu dzimta - Pinaceae</i> Spreng. ex F.Rudolphi	<i>Picea abies</i> (L.) H.Karst.	<i>egle</i>	<i>egle, parastā</i>	<i>Norway Spruce</i>	sveķu terpentīns	nenoteikts lietošanas veids	Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Pinus sylvestris</i> L.	<i>priede</i>	<i>priede, parastā</i>	<i>Scots Pine</i>	sveķu terpentīns	nenoteikts lietošanas veids	Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Puplakšu dzimta - Menyanthaceae</i> Dumort.	<i>Menyanthes trifoliata</i> L.	<i>puplaksis</i>	<i>puplaksis, trejlapu</i>	<i>Bogbean</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Rozešlīļu dzimta - Asphodelaceae Juss.</i>	<i>Aloe vera</i> (L.) Burm.f.	<i>alveja</i>	<i>alveja, īstā</i>	<i>Aloes</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
							Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
							Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Strijas	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Rožu dzimta - Rosaceae Juss.</i>	<i>Alchemilla vulgaris</i> L.	<i>rasaskrēslīņš</i>	<i>rasaskrēslīņš, parastais</i>	<i>Lady's-mantle</i>	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Pļīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
						tēja	Dzemdību darbības ierosināšana	iekšķīgi	Dzemdības
							Dzemdību darbības stimulēšana	iekšķīgi	Dzemdības
							Asiņošana	iekšķīgi	Pēcdzemdību
<i>Aronia melanocarpa</i> (Michx.) Elliott	<i>aronija</i>	<i>aronija, melnaugļu</i>	<i>black Chokeberry</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība	

Dzīmtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						sula	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	<i>vilkābele</i>	<i>vīklābele, sarkanā</i>	<i>Hawthorn</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.	<i>vīgriete</i>	<i>vīgriete, parastā</i>	<i>Meadowsweet</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
							Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
						tēja	Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Galvassāpes	iekšķīgi	Grūtniecība
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	iekšķīgi	Grūtniecība

Dzīmtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļuvalodīgais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
	<i>Fragaria vesca</i> L.	zemene	zemene, meža	wild Strawberry	auglis	vismaz 1kg dienā	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	iekšķīgi	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Prunus amygdalus</i> Batsch	mandele	mandele	Almond	auglis	eļļa	Strijas	ārīgi	Grūtniecība
							Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Prunus domestica</i> L.	plūme	plūme, mājas	Plum	nenoteikta daļa	eļļa	Strijas	ārīgi	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
					oga	žāvēta	Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība
						žāvēta, ar karstu ūdeni	Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība
						novārījums	Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība
	<i>Prunus persica</i> (L.) Batsch	persiks	persiks, parastais	Peach	kauliņš	eļļa	Strijas	ārīgi	Grūtniecība
	<i>Pyrus communis</i> L.	bumbieris	bumbieris, mājas	Pear	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
	<i>Rosa × centifolia</i> L.	roze	roze, simtlapu	Rose	nenoteikta daļa	ēteriskā eļļa	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	ārīgi	Grūtniecība
	<i>Rosa canina</i> L.	mežrozīte	roze, suņu	Dog-rose	auglis	nenoteikts lietošanas veids	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Rubus idaeus</i> L.	avene	avene, meža	Raspberry	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analizēs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
						tēja	Dzemdību darbības ierosināšana	iekšķīgi	Dzemdības
							Dzemdību darbības stimulēšana	iekšķīgi	Dzemdības
							Krampji	iekšķīgi	Grūtniecība
							Asiņošana	iekšķīgi	Pēcdzemdību
							Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
						tēja	Dzemdību darbības ierosināšana	iekšķīgi	Dzemdības
					zars	nenoteikts lietošanas veids	Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
						novārījums	Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Rubiju dzimta - Rubiaceae Juss.</i>	<i>Coffea arabica</i> L.	<i>kafija</i>	<i>kafija, arabica</i>	<i>Coffea</i>	pupa	ar pienu	Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība
						ar verdošu ūdeni	Galvassāpes	iekšķīgi	Grūtniecība
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	iekšķīgi	Grūtniecība
							Tūska (piem., poūtēs, pēdās, pirkstos)	iekšķīgi	Grūtniecība
							Anestēzijas komplikācijas (piemēram, galvassāpes)	iekšķīgi	Pēcdzemdību

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšējīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Rūtu dzimta - Rutaceae</i> Juss.	<i>Citrus × aurantium</i> L.	<i>apelsīns</i>	<i>apelsīns, rūgtais</i>	<i>Orange</i>	nenoteikta daļa	ēteriskā eļļa	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	ārīgi	Grūtniecība
		<i>greipfrūts</i>	<i>apelsīns, rūgtais</i>	<i>Bitter orange</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
		<i>apelsīns</i>	<i>apelsīns, rūgtais</i>	<i>Orange</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Citrus × limon</i> (L.) Osbeck	<i>citrons</i>	<i>citrons</i>	<i>Lemon</i>	auglis	sula, ar ūdeni	Galvassāpes	iekšējīgi	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	ar ūdeni	Rīta nelabums	iekšējīgi	Grūtniecība
						ar ūdeni un medu	Aizcietējumi	iekšējīgi	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
				svaigs materiāls, vagināli	Kontracepcijas (pretapaugļošanās) nodrošināšana	iekšējīgi	Pēcdzemdību		
<i>Sarkankoku dzimta - Meliaceae</i> Juss.	<i>Azadirachta indica</i> A.Juss.	<i>nīms</i>	<i>ceriņš, Indijas</i>	<i>Neem</i>	nenoteikta daļa	eļļa, vagināli	Kontracepcijas (pretapaugļošanās) nodrošināšana	iekšējīgi	Pēcdzemdību

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Sezama dzimta - Pedaliaceae R.Br.</i>	<i>Sesamum indicum</i> L.	sezams	sezams, Indijas	<i>Sesame</i>	sēkla	eļļa	Strijas	ārīgi	Grūtniecība
<i>Sūreņu dzimta - Polygonaceae Juss.</i>	<i>Chelidonium majus</i> L.	strutene	sūrene, maura	<i>greater Celandine</i>	nenoteikta daļa	vannot	Asiņošana	ārīgi	Grūtniecība
	<i>Fagopyrum esculentum</i> Moench	griķis	griķis, sējas	<i>Buckwheat</i>	nenoteikta daļa	sabērti biezās zeķēs	Ādas problēmas, nieze	ārīgi	Grūtniecība
	<i>Polygonum aviculare</i> L.	sūrene	sūrene, blusu	<i>Knotgrass herb</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Rumex acetosa</i> L.	skābene	skābene, pļavas	<i>common Sorrel</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Tauriņziežu dzimta - Fabaceae Lindl.</i>	<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	lakrica	lakrica, kailā	<i>Liquorice</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Senna alexandrina</i> Mill.	senna	senna	<i>Senna</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Trigonella foenum-graecum</i> L.	sierāboliņš	sierāboliņš, grieķu	<i>Fenugreek</i>	nenoteikta daļa	tabletes nenoteikts lietošanas veids	Aizcietējumi Krūts ēdināšanas problēmas	iekšķīgi nav noteikta	Grūtniecība Pēcdzemdību

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						tēja	Krūts ēdināšanas problēmas	iekšķīgi	Pēcdzemdību
<i>Tējaskrūmu dzimta - Theaceae</i> Mirb. ex Ker Gawl.	<i>Camellia sinensis</i> (L.) Kuntze	<i>zaļā tēja</i>	<i>tēja</i>	<i>Green tea</i>	lapa	tēja	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	iekšķīgi	Grūtniecība
						tēja	Galvassāpes	iekšķīgi	Grūtniecība
						tēja, ar čai tipa garšvielām (kanēlis, ingvera gabaliņi, fenheļa gabaliņi, anīss, krustnagliņas, malts kardamons)	Galvassāpes		Grūtniecība
<i>Vējmietiņu dzimta - Lythraceae</i> J.St.-Hil.	<i>Punica granatum</i> L.	<i>granātābols</i>	<i>granātābols, parastais</i>	<i>Pomegranate</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
						sula	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Vīnkoku dzimta - Vitaceae</i> Juss.	<i>Vitis vinifera</i> L.	<i>vīnoga</i>	<i>vīnoga</i>	<i>Grapevine</i>	kauliņš	eļļa	Strijas	ārīgi	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšēja lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Zīdkoku dzimta - Moraceae</i> Gaudich.	<i>Ficus carica</i> L.	vīģe	vīģe, dārza	<i>Fig</i>	nenoteikta daļa	ar apelsīnu	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Ziepjkoku dzimta - Sapindaceae</i> Juss.	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	zirgkastaņa	zirgkastaņa, parastā	<i>Horse-chestnut</i>	miza	izvilums	Vēnu varikoze	nav noteikta	Grūtniecība

Vecmāšu minēto ārstniecības augu uzskaitījums

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļu nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšēja lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Aknīdiju dzimta - Actinidiaceae Engl. & Gilg</i>	<i>Actinidia chinensis var. deliciosa</i> (A. Chev.) A. Chev.	<i>kivi</i>	<i>kivi</i>	<i>Kiwifruit</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Amarantu dzimta - Amaranthaceae Juss.</i>	<i>Beta vulgaris</i> L.	<i>biete</i>	<i>biete, parastā</i>	<i>Beet</i>	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
						sula	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	iekšēji	Grūtniecība
						vārīta	Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
					sakne	sula, atšķaidīta ar svaigu kāpostu sulu	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	iekšķīgi	Grūtniecība
	<i>Spinacia oleracea</i> L.	<i>spināts</i>	<i>spināts, dārza</i>	<i>Spinach</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Amarilļu dzimta - Amaryllidaceae J.St.- Hil.</i>	<i>Allium ampeloprasum</i> L.	<i>puravs</i>	<i>puravs</i>	<i>Leek</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Allium cepa</i> L.	<i>sīpols</i>	<i>sīpols, dārza</i>	<i>Onion</i>	nenoteikta daļa	ēst	Zobu un smaganu problēmas	iekšķīgi	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Allium sativum</i> L.	<i>ķiploks</i>	<i>ķiploks</i>	<i>Garlic</i>	nenoteikta daļa	ekstrakts	Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	iekšķīgi	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
							Pastiprināti vagināli izdalījumi	nav noteikta	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošana veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemību
<i>Arāliju dzimta - Araliaceae Juss.</i>	<i>Panax ginseng</i> C.A.Mey.	<i>žeņ šeņ</i>	<i>žeņšēns, parastais</i>	<i>Ginseng</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemības
							Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Ārumu dzimta - Acoraceae Martinov</i>	<i>Acorus calamus</i> L.	<i>kalme</i>	<i>kalme, smaržīgā</i>	<i>Sweet-flag</i>	sakne	nenoteikts lietošanas veids	Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Asinszāļu dzimta - Hypericaceae Juss.</i>	<i>Hypericum perforatum</i> L.	<i>asinszāle</i>	<i>asinszāle, divšķautņu</i>	<i>perforate St John's-wort</i>	laksts	nenoteikts lietošanas veids	Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	eļļa	Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemību
						tēja	Asiņošana	iekšķīgi	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
							Garīgās veselības stāvokli (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
							Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
<i>Balzāmkoku dzimta - Bursaceae</i> Kunth	<i>Boswellia serrata</i> Roxb.	<i>vīraka koks</i>	<i>vīraka koks, bosvēlija</i>	<i>Indian olibanum tree</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
<i>Banānu dzimta - Musaceae</i> Juss.	<i>Musa acuminata</i> Colla	<i>banāns</i>	<i>pundurbanāns</i>	<i>Banana</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Bārbeļu dzimta - Berberidaceae</i> Juss.	<i>Caulophyllum robustum</i> Maxim.	<i>cohosh</i>	<i>cohosh, zilais</i>	<i>blue cohosh</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
<i>Bērzu dzimta - Betulaceae</i> Gray.	<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn.	<i>melnalksnis</i>	<i>melnalksnis</i>	<i>Alder</i>	čiekurs	nenoteikts lietošanas veids	Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Betula</i> L.	<i>bērzs</i>	<i>bērzs</i>	<i>Birch</i>	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						tēja	Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	iekšķīgi	Grūtniecība
						tēja	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	iekšķīgi	Grūtniecība
					pumpurs	nenoteikts lietošanas veids	Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
							Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
							Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Bormēliju dzimta - Bromeliaceae Juss.</i>	<i>Ananas comosus</i> (L.) Merr.	<i>ananāss</i>	<i>ananāss, cekulainais</i>	<i>Pineapple</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
						sula	Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
<i>Calophyllaceae dzimta - Calophyllaceae J. Agardh</i>	<i>Calophyllum inophyllum</i> L.	<i>tamanu</i>	<i>tamanu</i>	<i>Beach touriga</i>	nenoteikta daļa	eļļa	Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
<i>Ceļteku dzimta - Plantaginaceae Juss.</i>	<i>Plantago major</i> L.	<i>ceļteka</i>	<i>ceļteka, lielā</i>	<i>greater Plantain</i>	nenoteikta daļa	aplīkājuma	Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	ārīgi	Pēcdzemdību

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						nenoteikts lietošanas veids	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
							Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemību
							Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemību
Čemurziežu dzimta - <i>Apiaceae</i> Lindl.	<i>Anethum graveolens</i> L.	<i>dille</i>	<i>dille, smaržīgā</i>	<i>Dill</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
							Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
							Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
							Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
							Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemību
	<i>Apium graveolens</i> L.	<i>selerija</i>	<i>selerija</i>	<i>Celery</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
	<i>Carum carvi L.</i>	<i>ķimene</i>	<i>ķimene</i>	<i>Caraway</i>	sēkla	nenoteikts lietošanas veids	Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība
							Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
							Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
							Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Anestēzijas komplicācijas (piemēram, galvassāpes)	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
						tēja	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	iekšķīgi	Grūtniecība
							Krūts ēdināšanas problēmas	iekšķīgi	Pēcdzemdību

Dzimas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
	<i>Daucus carota</i> L.	<i>burkāns</i>	<i>burkāns, savvaļas</i>	<i>wild Carrot</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.	<i>fenhelis</i>	<i>fenhelis, parastais</i>	<i>bitter Fennel</i>	sakne	nenoteikts lietošanas veids	Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
						tēja	Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Levisticum officinale</i> W.D.J.Koch.	<i>lupstājs</i>	<i>lupstājs, ārstniecības</i>	<i>Lovage</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
						novārījums	Dzemdību darbības ierosināšana	iekšķīgi	Dzemdības
							Dzemdību darbības stimulēšana	iekšķīgi	Dzemdības
	<i>Petroselinum</i> Hill.	<i>pētersīlis</i>	<i>pētersīlis</i>	<i>Parsley</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
							Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
							Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Pimpinella anisum</i> L.	<i>anīss</i>	<i>anīss, parastais</i>	<i>Anise</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
<i>Ciprešu dzimta - Cupressaceae</i> Gray	<i>Juniperus communis</i> L.	<i>kadiķis</i>	<i>kadiķis, Zviedrijas</i>	<i>Juniper</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
					oga	nenoteikts lietošanas veids	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Dīzkābaržu dzimta - Fagaceae</i> Dumort.	<i>Quercus robur</i> L.	<i>ozols</i>	<i>ozols, parastais</i>	<i>pedunculate Oak</i>	miza	ekstrakts	Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
						nenoteikts lietošanas veids	Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība
							Pastiprināti vagināli izdalījumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību

Dzimas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
						novārtījums, komprese	Hemoroīdi	ārīgi	Pēcdzemdību
						skalot	Zobu un smaganu problēmas	ārīgi	Grūtniecība
						uzlējums	Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
						uzlējums, maigi skalot	Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	ārīgi	Pēcdzemdību
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
					zīle	ar verdošu ūdeni ("kafija")	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	iekšķīgi	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Eīforbiju dzimta - Euphorbiaceae Juss.</i>	<i>Ricinus communis L.</i>	<i>rīcins</i>	<i>rīcins, parastais</i>	<i>Castor</i>	nenoteikta daļa	eļļa	Dzemdību darbības ierosināšana	iekšķīgi	Dzemdības
							Dzemdību darbības stimulēšana	iekšķīgi	Dzemdības
							Strijas	ārīgi	Grūtniecība

Dzīmas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Eleagnu dzimta - Elaeagnaceae</i> Juss.	<i>Hippophae rhamnoides</i> L.	<i>smilšērķšķis</i>	<i>smilšērķšķis, pabērzu</i>	<i>sea-buckthorn</i>	nenoteikta daļa	eļļa	Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Strijas	ārīgi	Grūtniecība
							Kontracepcijas (pretapaugļošanās) nodrošināšana	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
<i>Ēriku dzimta - Ericaceae</i> Durande	<i>Arctostaphylos uva-ursi (L.) Spreng.</i>	<i>miltene</i>	<i>miltene, parastā</i>	<i>Bearberry</i>	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
					nenoteikts lietošanas veids	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība	
					nenoteikts lietošanas veids	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība	
					nenoteikts lietošanas veids	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība	
					tēja	Urīnceļu infekcijas	iekšķīgi	Grūtniecība	
							Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	iekšķīgi	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
	<i>Rhododendron tomentosum</i> Harmaja	vaivariņš	vaivariņš, purva	marsh Labrador tea	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Vaccinium oxycoccos</i> L.	dzērvene	dzērvene, lielā	Cranberry	mētra	nenoteikts lietošanas veids	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	dzēriens	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	iekšķīgi	Grūtniecība
						kapsula	Urīnceļu infekcijas	iekšķīgi	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
							Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
							Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
							Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošana veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Kontracepcijas (pretapaugļošanās) nodrošināšana	nav noteikta	Pēcdzemdību
						sula	Urīnceļu infekcijas	iekšķīgi	Grūtniecība
						tēja	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	iekšķīgi	Grūtniecība
						tēja	Urīnceļu infekcijas	iekšķīgi	Grūtniecība
	<i>Vaccinium vitis-idaea</i> L.	<i>brūklene</i>	<i>brūklene</i>	<i>Cowberry</i>	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
						tēja	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	ekstrakts	Urīnceļu infekcijas	iekšķīgi	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
							Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Ērkšķogu dzimta - Grossulariaceae</i> DC.	<i>Ribes nigrum</i> L.	<i>upene</i>	<i>upene, melnā</i>	<i>black Currant</i>	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
						tēja	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība
							Vēnu varikoze	nav noteikta	Grūtniecība
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību
					oga	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Ribes uva-crispa</i> L.	<i>ērķšķoga</i>	<i>ērķšķoga, nokarenā</i>	<i>Gooseberry</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Gandreņu dzimta - Geraniaceae Juss.</i>	<i>Geranium pratense</i> L.	<i>gandrene</i>	<i>gandrene, pļavas</i>	<i>meadow Crane's- bill</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Ginku dzimta - Ginkgoaceae Engl.</i>	<i>Ginkgo biloba</i> L.	<i>ginks</i>	<i>ginks, dīvaivju</i>	<i>Ginkgo</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Vēnu varikoze	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Graudzāļu dzimta - Poaceae Barnhart</i>	<i>Avena sativa</i> L.	<i>auza</i>	<i>auza, sējas</i>	<i>Oat</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība

Dzīmas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšēja lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Cymbopogon citratus</i> (DC.) Stapf	<i>citronzāle</i>	<i>citronzāle</i>	<i>Lemon grass</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Vēnu varikoze	nav noteikta	Grūtniecība
							Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Hordeum vulgare</i> L.	<i>miezis</i>	<i>miezis, parastais</i>	<i>Barley</i>	grauds	ekstrakts	Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Triticum aestivum</i> L.	<i>kviesis</i>	<i>kviesis, parastais</i>	<i>Wheat</i>	asns	eļļa	Strijas	ārīgi	Grūtniecība
					grauds	iesala ekstrakts	Anestēzijas komplicācijas (piemēram, galvassāpes)	iekšēji	Pēcdzemdību
					grauds	iesala ekstrakts	Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
<i>Gundegu dzīma - Ranunculaceae</i> Juss.	<i>Actaea racemosa</i> L.	<i>sudrabsvece</i>	<i>sudrabsvece, ķekarainā</i>	<i>black Cohosh</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
<i>Hohobu dzīma - Simmondsiaceae</i> Tiegh.	<i>Simmondsia chinensis</i> (Link) C.K.Schneid.	<i>jojoba</i>	<i>jojoba</i>	<i>Jojoba</i>	nenoteikta daļa	eļļa	Vēnu varikoze	nav noteikta	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Vēnu varikoze	nav noteikta	Grūtniecība

Dzīmtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Ingveraugu dzimta - Zingiberaceae Martinov</i>	<i>Zingiber officinale Roscoe</i>	<i>ingvers</i>	<i>ingvers, ārstniecības</i>	<i>Ginger</i>	sakne	tēja	Galvassāpes	iekšķīgi	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
							Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
							Anestēzijas komplicācijas (piemēram, galvassāpes)	nav noteikta	Pēcdzemdību
						tabletes	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
						tēja	Galvassāpes	iekšķīgi	Grūtniecība
							Anestēzijas komplicācijas (piemēram, galvassāpes)	iekšķīgi	Pēcdzemdību
						tēja, nelielos daudzumos, ar medu un citronu	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
<i>Irbeņu dzimta - Viburnaceae Raf.</i>	<i>Viburnum opulus L.</i>	<i>irbene</i>	<i>irbene, parastā</i>	<i>Guelder-rose</i>	miza	ekstrakts	Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību

Dzīmas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
					nenoteikta daļa	sula	Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
							Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
					oga	nenoteikts lietošanas veids	Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
							Anestēzijas komplicācijas (piemēram, galvassāpes)	nav noteikta	Pēcdzemdību
<i>Kaņepu dzimta - Cannabaceae Martinov</i>	<i>Humulus lupulus L.</i>	<i>apinis</i>	<i>apinis, parastais</i>	<i>Hop</i>	nenoteikta daļa	spilvens	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	ārīgi	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						nenoteikts lietošanas veids	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
<i>Kaprifoliju dzimta - Caprifoliaceae Juss.</i>	<i>Sambucus nigra L.</i>	<i>plūškoks</i>	<i>plūškoks, melnais</i>	<i>Elder</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
							Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Valeriana officinalis L.</i>	<i>baldriāns</i>	<i>baldriāns, ārstniecības</i>	<i>common Valerian</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
							Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						tabletes	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	iekšķīgi	Grūtniecība
						tēja	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	iekšķīgi	Grūtniecība
					sakne	nenoteikts lietošanas veids	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
						tēja	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	iekšķīgi	Grūtniecība
Ķirbju dzimta - <i>Cucurbitaceae</i> Juss.	<i>Cucumis sativus</i> L.	<i>gurķis</i>	<i>gurķis</i>	<i>Cucumber</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Tūska (piem., poūtēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
							Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Cucurbita pepo</i> L.	<i>ķirbis</i>	<i>ķirbis, parastais</i>	<i>Pumpkin</i>	sēkla	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Komelīnu dzimta - Commelinaceae</i> Mirb.	<i>Callisia fragrans</i> (Lindl.) Woodson	<i>zelta stīga</i>	<i>kalīzija, smaržīgā</i>	<i>Basket plant</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	ārīgi	Grūtniecība
<i>Kosu dzimta - Equisetaceae</i> Michx.ex DC.	<i>Equisetum arvense</i> L.	<i>kosa</i>	<i>kosa, tīruma</i>	<i>field Horsetail</i>	laksts	nenoteikts lietošanas veids	Strijas	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
							Strijas	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Krameriaceae dzimta - Krameriaceae</i> Dumort.	<i>Krameria lappacea</i> (Dombey) Burdet & B.B.Simpson	<i>ratānija</i>	<i>ratānija</i>	<i>para rhatany</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Krustziežu dzimta - Brassicaceae</i> Burnett	<i>Brassica napus</i> L.	<i>kālis</i>	<i>kālis</i>	<i>Rutabaga</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
	<i>Brassica napus</i> L.	<i>rapsis</i>	<i>rapsis</i>	<i>Rape</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Krūts ēdināšanas problēmas	ārīgi	Pēcdzemdību
	<i>Brassica oleracea</i> L.	<i>kāposts</i>	<i>kāposts, dārza</i>	<i>Cabbage</i>	lapa	uz krūtīm	Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
					nenoteikta daļa	komprese	Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
						nenoteikts lietošanas veids	Galvassāpes Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	ārīgi nav noteikta	Grūtniecība Grūtniecība
							Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
							Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
<i>Kurvziežu dzimta - Asteraceae Bercht. & J.Presl</i>	<i>Achillea millefolium L.</i>	<i>pelašķis</i>	<i>pelašķis, parastais</i>	<i>Yarrow</i>	laksts	nenoteikts lietošanas veids	Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	tēja	Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību
						nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
							Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
							Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību

Dzimas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
	<i>Antennaria dioica</i> (L.) Gaertn.	<i>kaķpēdiņa</i>	<i>kaķpēdiņa, divmāju</i>	<i>mountain Everlasting</i>	nenoteikta daļa	tēja	Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību
						nenoteikts lietošanas veids	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
							Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
							Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Arctium lappa</i> L.	<i>dadzis</i>	<i>diždadzis, lielais</i>	<i>greater Burdock</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Arctium tomentosum</i> Mill.	<i>diždadzis</i>	<i>diždadzis, pūkainis</i>	<i>Burdock</i>	sakne	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
							Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Arnica montana</i> L.	<i>arnika</i>	<i>arnika, kalnu</i>	<i>Arnica</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
							Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemību
	<i>Artemisia absinthium L.</i>	<i>vērmele</i>	<i>vērmele</i>	<i>Wormwood</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
	<i>Artemisia vulgaris L.</i>	<i>vībotne</i>	<i>vībotne, parastā</i>	<i>Mugwort</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
	<i>Bidens tripartita L.</i>	<i>sunītis</i>	<i>sunītis, trejdaivu</i>	<i>trifid Bur-marigold</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemību
						novārījums	Ādas problēmas, nieze	ārīgi	Grūtniecība
						tēja	Ādas problēmas, nieze	iekšķīgi	Grūtniecība
								ārīgi	Grūtniecība
	<i>Calendula officinalis L.</i>	<i>kliņģerīte</i>	<i>kliņģerīte, ārstniecības</i>	<i>pot Marigold</i>	nenoteikta daļa	eļļa	Strijas	ārīgi	Grūtniecība
						novārījums	Ādas problēmas, nieze	ārīgi	Grūtniecība
						tēja	Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemību
						tinktūra	Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemību
						ziede	Zobu un smaganu problēmas	ārīgi	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
							Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
							Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
							Vēnu varikoze	nav noteikta	Grūtniecība
							Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Pastiprināti vagināli izdalījumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Strijas	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Kontracepcijas (pretapaugļošanās) nodrošināšana	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Centaurea cyanus L.</i>	<i>rudzupuķe</i>	<i>rudzupuķe, zilā</i>	<i>Cornflower</i>	zieds	nenoteikts lietošanas veids	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību

Dzimas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošana veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
	<i>Cynara cardunculus</i> L.	artišoks	artišoks, lapu	Artichoke	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Echinacea purpurea</i> (L.) Moench	ehinācija	ehinācija, šaurlapu	Pale Coneflower	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
							Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Helianthus annuus</i> L.	saulespuķe	saulgrieze, vasaras	Sunflower	sēkla	nenoteikts lietošanas veids	Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Inula helenium</i> L.	ālante	ālante, helēniju	Elecampane	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anestēzijas komplicācijas (piemēram, galvassāpes)	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Leucanthemum vulgare</i> Lam.	pīpene	pīpene, parastā	oxeye Daisy	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Anestēzijas komplicācijas (piemēram, galvassāpes)	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību

Dzīmtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
	<i>Matricaria recutita</i> L.	kumelīte	kumelīte, ārstniecības	scented Mayweed	zieds	nenoteikts lietošanas veids	Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
					nenoteikta daļa	novārījums	Pastiprināti vagināli izdalījumi	nav noteikta	Grūtniecība
						ar medu	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
						ar ūdeni, apmazgāties	Pastiprināti vagināli izdalījumi	ārīgi	Grūtniecība
						ekstrakts	Kontracepcijas (pretapaugļošanās) nodrošināšana	nav noteikta	Pēcdzemdību
						nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
							Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
							Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
							Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Pastiprināti vagināli izdalījumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
							Strijas	nav noteikta	Grūtniecība
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Anestēzijas komplicācijas (piemēram, galvassāpes)	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
						novārtjums	Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						novārījums, skalot	Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	ārīgi	Pēcdzemdību
						sēdvanna	Infekcija	ārīgi	Pēcdzemdību
							Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	ārīgi	Pēcdzemdību
						skalot	Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	ārīgi	Pēcdzemdību
						tēja	Galvassāpes	iekšķīgi	Grūtniecība
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	iekšķīgi	Grūtniecība
						tēja, apmazgāties	Pastiprināti vagināli izdalījumi	ārīgi	Grūtniecība
						tēja, skalota	Zobu un smaganu problēmas	ārīgi	Grūtniecība
						tēja, viegla	Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība
						uzlējums	Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
							Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība
						uzlējums, vietas skalošana	Ādas problēmas, nieze	ārīgi	Grūtniecība

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						vannot	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	ārīgi	Grūtniecība
	<i>Silybum marianum</i> (L.) Gaertn.	mārdadzis	mārdadzis, īstais	milk Thistle	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Tanacetum parthenium</i> (L.) Sch.Bip.	zeltpīpene	zeltpīpene, meiteņu	Feverfew	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Taraxacum officinale</i> F.H.Wigg.	pienene	pienene, ārstniecības	common Dandelion	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
					sakne	nenoteikts lietošanas veids	Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Tussilago farfara</i> L.	māllēpe	māllēpe, parastā	Colt's-foot	zieds	nenoteikts lietošanas veids	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Lauru dzimta - Lauraceae</i> Juss.	<i>Cinnamomum verum</i> J.Presl	kanēlis	kanēlis, Ceilonas	Cinnamon	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
	<i>Laurus</i> L.	laurs	laurs	bay leaf	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Persea americana</i> Mill.	avokado	avokado	Avocado	nenoteikta daļa	eļļa	Strijas	ārīgi	Grūtniecība
<i>Lazdu dzimta - Corylaceae</i> Mirbel.	<i>Corylus avellana</i> L.	lazda	lazda, parastā	Hazel	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Vēnu varikoze	nav noteikta	Grūtniecība
						novārījums	Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
					miza	nenoteikts lietošanas veids	Vēnu varikoze	nav noteikta	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību
						novārījums	Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
						tēja	Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	iekšķīgi	Grūtniecība
<i>Linu dzimta - Linaceae DC. ex Perleb</i>	<i>Linum usitatissimum L.</i>	<i>lins</i>	<i>lins, sējas</i>	<i>Flax</i>	sēkla	eļļa	Strijas	ārīgi	Grūtniecība
						eļļa	Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
						nenoteikts lietošanas veids	Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
						novārījums	Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība
<i>Lūpziežu dzimta - Lamiaceae Martinov</i>	<i>Lamium album L.</i>	<i>panātre</i>	<i>panātre, baltā</i>	<i>white Dead-nettle</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Pļīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
						skalot	Pastiprināti vagināli izdalījumi	ārīgi	Grūtniecība
						tēja	Pastiprināti vagināli izdalījumi	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Lavandula angustifolia</i> Mill.	<i>lavanda</i>	<i>lavanda, šaurlapu</i>	<i>Lavender</i>	nenoteikta daļa	ēteriskā eļļa, iepilina plaukstās, sarīvē un pāris reizes dziļi ieelpo	Galvassāpes	iekšķīgi	Grūtniecība
						ēteriskā eļļa	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	ārīgi	Grūtniecība
						ēteriskā eļļa, iepilina plaukstās, sarīvē un pāris reizes dziļi ieelpo	Anestēzijas komplicācijas (piemēram, galvassāpes)	iekšķīgi	Pēcdzemdību
						nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
							Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
							Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Anestēzijas komplicācijas (piemēram, galvassāpes)	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Leonurus cardiaca</i> L.	<i>mātere</i>	<i>mātere, sirds</i>	<i>Motherwort</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Melissa officinalis</i> L.	<i>melisa</i>	<i>melisa,</i> <i>ārstniecības</i>	<i>Melissa</i>	nenoteikta daļa	tēja	Galvassāpes	iekšķīgi	Grūtniecība
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	iekšķīgi	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
							Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
							Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
							Anestēzijas komplīkācijas (piemēram, galvassāpes)	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Mentha × piperita</i> L.	<i>piparmētra</i>	<i>piparmētra</i>	<i>Peppermint</i>	nenoteikta daļa	tēja	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	iekšķīgi	Grūtniecība
						ēteriskā eļļa	Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
							Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība

Dzīmtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
							Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
							Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
							Anestēzijas komplicācijas (piemēram, galvassāpes)	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Mentha suaveolens</i> Ehrh.	<i>ābolmētra</i>	<i>ābolmētra</i>	<i>Apple mint</i>	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
						tēja	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
	<i>Nepeta cataria</i> L.	<i>kaķumētra</i>	<i>kaķumētra</i>	<i>Cat-mint</i>	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Anestēzijas komplicācijas (piemēram, galvassāpes)	nav noteikta	Pēcdzemdību
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Origanum L.</i>	<i>raudene</i>	<i>raudene</i>	<i>Majoram</i>	nenoteikta daļa	ēteriskā eļļa	Pastiprināti vagināli izdalījumi	nav noteikta	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
							Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
							Asināšana	nav noteikta	Grūtniecība
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
							Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
	<i>Salvia officinalis</i> L.	<i>salvija</i>	<i>salvija, ārstniecības</i>	<i>Sage</i>	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
						tēja	Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	košļāt	Zobu un smaganu problēmas	ārīgi	Grūtniecība
						skalot	Zobu un smaganu problēmas	ārīgi	Grūtniecība
						marlē ar propolisu	Zobu un smaganu problēmas	ārīgi	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
							Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Salvia rosmarinus</i> Spenn.	<i>rozmarīns</i>	<i>rozmarīns</i>	<i>Rosemary</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
							Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
							Vēnu varikoze	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Thymus serpyllum</i> L., <i>Thymus pulegioides</i> subsp. <i>Pulegioides</i>	<i>mārsils</i>	<i>mārsils, mazais</i>	<i>breckland Thyme</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Malvu dzimta - Malvaceae</i> Juss.	<i>Cola acuminata</i> (P.Beauv.) Schott & Endl.	<i>kola</i>	<i>kola, nosmailotā</i>	<i>Cola</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anestēzijas komplicācijas (piemēram, galvassāpes)	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Hibiscus sabdariffa</i> L.	<i>karkade</i>	<i>hibisks</i>	<i>Hibiscus</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
						tēja	Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	iekšķīgi	Grūtniecība
	<i>Theobroma cacao</i> L.	<i>kakao</i>	<i>kakao</i>	<i>Cacao</i>	pupa	nenoteikts lietošanas veids	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Tilia cordata</i> Mill.	<i>liepa</i>	<i>liepa, parastā</i>	<i>small-leaved Lime</i>	zieds	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
					tēja	Urīnceļu infekcijas	iekšķīgi	Grūtniecība	
					nenoteikts lietošanas veids	Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība	
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavoju veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods	
<i>Miršu dzimta - Myrtaceae</i> Juss.	<i>Eucalyptus globulus</i> Labill.	<i>eikalipts</i>	<i>eikalipts, lodveida</i>	<i>Eucalyptus</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība	
	<i>Syzygium aromaticum</i> (L.) Merr. & L.M.Perry	<i>krustnagliņa</i>	<i>nagliņkoks, īstais</i>	<i>Clove</i>	nenoteikta daļa	ēteriskā eļļa, nedaudz ierīvē smaganā	Zobu un smaganu problēmas	ārīgi	Grūtniecība	
						uz zoba	Zobu un smaganu problēmas	ārīgi	Grūtniecība	
						nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības	
						Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība		
<i>Nakteņu dzimta- Solanaceae</i> Juss.	<i>Atropa bella-donna</i> L.	<i>vilkoģa</i>	<i>velnoģa, melnā</i>	<i>deadly Nightshade</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību	
	<i>Solanum lycopersicum</i> L.	<i>tomāts</i>	<i>tomāts, ēdamais</i>	<i>Tomato</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība	
	<i>Solanum tuberosum</i> L.	<i>kartupelis</i>	<i>kartupelis</i>	<i>Potato</i>	nenoteikta daļa	ciete	nenoteikts lietošanas veids	Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
								Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību	

Dzimas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						novārtījums	Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	iekšķīgi	Grūtniecība
					rīvēts		Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
					svaigs materiāls		Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
					svaigs materiāls, komprese		Hemoroīdi	ārīgi	Pēcdzemdību
					svaigs materiāls, putriņa		Hemoroīdi	ārīgi	Pēcdzemdību
					svaigs materiāls, rīvēts (kā komprese)		Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	ārīgi	Grūtniecība
					svaigs materiāls, sula		Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
					svēcīte, ānūsā		Hemoroīdi	iekšķīgi	Pēcdzemdību
					uzlējums, vārītu kartupeļu		Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Naktssveču dzimta - Onagraceae Juss.</i>	<i>Epilobium angustifolium L.</i>	<i>ugunspūķe</i>	<i>ugunspūķe, šaurlapu</i>	<i>rosebay Willowherb</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
							Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
							Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Anestēzijas komplicācijas (piemēram, galvassāpes)	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Oenothera biennis</i> L.	<i>naktssvece</i>	<i>naktssvece, divgadīgā</i>	<i>common Evening- primrose</i>	nenoteikta daļa	eļļa	Ādas problēmas, nieze	iekšķīgi	Grūtniecība
<i>Nātru dzimta - Urticaceae</i> Juss.	<i>Urtica</i> L.	<i>nātre</i>	<i>nātre</i>	<i>common Nettle</i>	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
							Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
					ziedoša galotne	nenoteikts lietošanas veids	Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nelielās devās	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība
							Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
						tēja	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	iekšķīgi	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
<i>Olīvu dzimta - Oleaceae Hoffmanns. & Link</i>	<i>Jasminum officinale</i> L.	<i>jasmīns</i>	<i>jasmīns, ārstniecības</i>	<i>Jasmine</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
	<i>Olea europaea</i> L.	<i>olīva</i>	<i>olīvkoks</i>	<i>Olive</i>	nenoteikta daļa	eļļa	Strijas	ārīgi	Grūtniecība
	<i>Syringa vulgaris</i> L.	<i>ceriņš</i>	<i>ceriņš, parastais</i>	<i>Lilac</i>	zieds	nenoteikts lietošanas veids	Vēnu varikoze	nav noteikta	Grūtniecība
						uzlējums	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Pabērzu dzimta - Rhamnaceae Juss.</i>	<i>Rhamnus frangula</i> L.	<i>krūklis</i>	<i>krūklis, Amerikas</i>	<i>alder Buckthorn</i>	miza	nenoteikts lietošanas veids	Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
							Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Pākšaugu dzimta - Leguminosae Juss. (pupu dzimta - Fabaceae Lindl. s.l.)</i>	<i>Trifolium L.</i>	<i>āboliņš</i>	<i>āboliņš</i>	<i>clover</i>	zieds	nenoteikts lietošanas veids	Vēnu varikoze	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Trifolium pratense L.</i>	<i>āboliņš</i>	<i>āboliņš, pļavas</i>	<i>red Clover</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Pastiprināti vagināli izdalījumi	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Vicia faba L.</i>	<i>pupa</i>	<i>pupa, lauka</i>	<i>broad Bean</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Palmu dzimta - Arecaceae Bercht. & J.Presl</i>	<i>Cocos nucifera L.</i>	<i>kokospalma</i>	<i>kokospalma</i>	<i>Cocos</i>	nenoteikta daļa	eļļa	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Ādas problēmas, nieze	ārīgi	Grūtniecība
<i>Priežu dzimta - Pinaceae Spreng. ex F.Rudolphi</i>	<i>Picea abies (L.) H.Karst.</i>	<i>egle</i>	<i>egle, parastā</i>	<i>Norway Spruce</i>	skuja	košļāt	Strijas	ārīgi	Grūtniecība
						uzlējums	Zobu un smaganu problēmas	ārīgi	Grūtniecība
	<i>Pinus sylvestris L.</i>	<i>priede</i>	<i>priede, parastā</i>	<i>Scots Pine</i>	miza	nenoteikts lietošanas veids	Pastiprināti vagināli izdalījumi	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Prīmulu dzimta - Primulaceae</i> Batsch ex Borkh.	<i>Primula veris</i> L.	<i>gaiļbiksīte</i>	<i>gaiļbiksīte</i>	<i>Cowslip</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Anestēzijas komplicācijas (piemēram, galvassāpes)	nav noteikta	Pēcdzemdību
<i>Puplakšu dzimta - Menyanthaceae</i> Dumort.	<i>Menyanthes trifoliata</i> L.	<i>puplaksis</i>	<i>puplaksis, trejlapu</i>	<i>Bogbean</i>	lapa	tēja	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
<i>Riekstkoku dzimta - Juglandaceae</i> DC.ex Perleb	<i>Juglans regia</i> L.	<i>valrieksts</i>	<i>riekstkoks, īstais</i>	<i>Walnut</i>	rieksta iekšējais apvalks	novārījums	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
							Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Rozešlīļu dzimta - Asphodelaceae Juss.</i>	<i>Aloe vera</i> (L.) Burm.f.	<i>alveja</i>	<i>alveja, īstā</i>	<i>Aloes</i>	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Plīsumu / iegrīzumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Pastiprināti vagināli izdalījumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Strijas	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Rožu dzimta - Rosaceae Juss.</i>	<i>Alchemilla vulgaris</i> L.	<i>rasaskrēsliņš</i>	<i>rasaskrēsliņš, parastais</i>	<i>Lady's-mantle</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
							Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
							Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība
							Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
							Pastiprināti vagināli izdalījumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Strijas	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
						tēja	Dzemdību darbības ierosināšana	iekšķīgi	Dzemdības
							Dzemdību darbības stimulēšana	iekšķīgi	Dzemdības
							Asiņošana	iekšķīgi	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Aronia melanocarpa</i> (Michx.) Elliott	<i>aronija</i>	<i>aronija, melnaugļu</i>	<i>black Chokeberry</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
						sula	Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	iekšķīgi	Grūtniecība
					oga	nenoteikts lietošanas veids	Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Cerasus avium</i> (L.) Moench	ķirsis	ķirsis, parastais	wild Cherry	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
					sveķi	nenoteikts lietošanas veids	Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	vilkābele	vilkābele, sarkanā	Hawthorn	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
						tēja	Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	iekšķīgi	Grūtniecība
					oga	nenoteikts lietošanas veids	Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
					zieds	nenoteikts lietošanas veids	Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.	vīgrieze	vīgrieze, parastā	Meadowsweet	zieds	nenoteikts lietošanas veids	Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
					nenoteikta daļa	tēja	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	iekšķīgi	Grūtniecība
						tēja, nelietot regulāri	Galvassāpes	iekšķīgi	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
							Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Tūska (piem., poūtēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Anestēzijas komplicācijas (piemēram, galvassāpes)	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Fragaria vesca</i> L.	<i>zemene</i>	<i>zemene, meža</i>	<i>wild Strawberry</i>	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
						tēja	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
							Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	iekšķīgi	Grūtniecība
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	iekšķīgi	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
							Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
	<i>Malus domestica</i> (Suckow) Borkh.	<i>ābele</i>	<i>ābele, dārza</i>	<i>Apple</i>	ābola miza	nenoteikts lietošanas veids	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
					auglis	ar naglām	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Prunus amygdalus</i> Batsch	<i>mandele</i>	<i>mandele</i>	<i>Almond</i>	auglis	eļļa	Strijas	ārīgi	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Prunus armeniaca</i> L.	<i>aprikoze</i>	<i>aprikoze, parastā</i>	<i>Apricot</i>	nenoteikta daļa	žāvēta	Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Prunus domestica</i> L.	<i>plūme</i>	<i>plūme, mājas</i>	<i>Plum</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
						sula	Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība
						uzlējums	Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība
						žāvēta	Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
	<i>Prunus padus</i> L.	<i>ieva</i>	<i>ieva, parastā</i>	<i>bird Cherry</i>	miza	zaļā daļa, ar olbaltumu	Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Rosa canina</i> L.	<i>mežrozīte</i>	<i>roze, suņu</i>	<i>Dog-rose</i>	auglis	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība
							Vēnu varikoze	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Rubus idaeus</i> L.	<i>avene</i>	<i>avene, meža</i>	<i>Raspberry</i>	zieds	tēja	Dzemdību darbības ierosināšana	iekšķīgi	Dzemdības
					lapa	uzlējums	Dzemdību darbības ierosināšana	iekšķīgi	Dzemdības
						nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
							Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
							Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
							Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
							Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
						tēja	Dzemdību darbības stimulēšana	iekšķīgi	Dzemdības
							Krampji	iekšķīgi	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
						tēja, no 20.grūtniecības nedēļas regulāri	Dzemdību darbības ierosināšana	iekšķīgi	Dzemdības
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
							Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības
							Zobu un smaganu problēmas	nav noteikta	Grūtniecība
							Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
						tēja	Dzemdību darbības ierosināšana	iekšķīgi	Dzemdības
							Dzemdību darbības ierosināšana	iekšķīgi	Dzemdības

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Dzemdību darbības stimulēšana	iekšķīgi	Dzemdības
							Zobu un smaganu problēmas	iekšķīgi	Grūtniecība
							Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	iekšķīgi	Grūtniecība
							Asiņošana	iekšķīgi	Grūtniecība
	<i>Sorbus aucuparia</i> L.	<i>pīlādzis</i>	<i>pīlādzis, parastais</i>	<i>Rowan</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
							Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Rubiju dzimta - Rubiaceae</i> Juss.	<i>Coffea arabica</i> L.	<i>kaļķija</i>	<i>kaļķija, arabica</i>	<i>Coffea</i>	nenoteikta daļa	biezumi	Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	ārīgi	Pēcdzemdību
					pupa	ar verdošu ūdeni	Galvassāpes	iekšķīgi	Grūtniecība
							Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība
							Anestēzijas komplicācijas (piemēram, galvassāpes)	iekšķīgi	Pēcdzemdību

Dzīmas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						nenoteikts lietošanas veids	Anestēzijas komplicācijas (piemēram, galvassāpes)	nav noteikta	Pēcdzemdību
						nenoteikts lietošanas veids	Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Galium aparine</i> L.	<i>madara</i>	<i>madara, ķekaraiņu</i>	<i>Cleavers</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Mitchella repens</i> L.	<i>mičēla</i>	<i>mičēla</i>	<i>Partridge berry</i>	oga	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
<i>Rūtu dzimta - Rutaceae</i> Juss.	<i>Citrus × aurantiifolia</i> (Christm.) Swingle	<i>laims</i>	<i>citrons, laims</i>	<i>Lime</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Kontracepcijas (pretapaugļošanās) nodrošināšana	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Citrus × aurantium</i> L.	<i>apelsīns</i>	<i>apelsīns, rūgtais</i>	<i>Orange</i>	miza	tēja	Vēnu varikoze	iekšķīgi	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Citrus × aurantium</i> L.	<i>greipfrūts</i>	<i>apelsīns, rūgtais</i>	<i>Bitter orange</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Citrus × limon</i> (L.) Osbeck	<i>bergamots</i>	<i>citrons, bergamia</i>	<i>Bergamot</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Garīgās veselības stāvokli (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
		<i>citrons</i>	<i>citrons</i>	<i>Lemon</i>	koks	nenoteikts lietošanas veids	Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
					miza	nenoteikts lietošanas veids	Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
					šķēle	svaigs materiāls, makstī	Kontracepcijas (pretapaugļošanās) nodrošināšana	iekšķīgi	Pēcdzemdību
					nenoteikta daļa	ar ūdeni	Galvassāpes	iekšķīgi	Grūtniecība
						ar ūdeni vai siltu tēju ar medu	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
						ar ūdeni, skalot maksti	Kontracepcijas (pretapaugļošanās) nodrošināšana	iekšķīgi	Pēcdzemdību
						ēteriskā eļļa	Garīgās veselības stāvokli (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	ārīgi	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības ierosināšana	nav noteikta	Dzemdības
							Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
							Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
							Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
							Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Anestēzijas komplīkācijas (piemēram, galvassāpes)	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Kontracepcijas (pretapaugļošanās) nodrošināšana	nav noteikta	Pēcdzemdību
						pēc dzimumakta	Kontracepcijas (pretapaugļošanās) nodrošināšana	nav noteikta	Pēcdzemdību
						pie deniņiem	Galvassāpes	ārīgi	Grūtniecība
						skalot maksti	Kontracepcijas (pretapaugļošanās) nodrošināšana	iekšķīgi	Pēcdzemdību
						sula	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība
							Strijas	nav noteikta	Grūtniecība
						uzlējums	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Ruta graveolens</i> L.	<i>rūta</i>	<i>rūta, smaržīgā</i>	<i>Rue</i>	laksts	nenoteikts lietošanas veids	Dzemdību darbības stimulēšana	nav noteikta	Dzemdības

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
<i>Santalkoku dzimta - Santalaceae R.Br.</i>	<i>Santalum album L.</i>	<i>sandalkoks</i>	<i>sandalkoks</i>	<i>Indian sandalwood</i>	nenoteikta daļa	ēteriskā eļļa	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	ārīgi	Grūtniecība
<i>Sezama dzimta - Pedaliaceae R.Br.</i>	<i>Sesamum indicum L.</i>	<i>sezams</i>	<i>sezams, Indijas</i>	<i>Sesame</i>	sēkla	eļļa	Strijas	ārīgi	Grūtniecība
							Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
							Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
<i>Skarblapju dzimta - Boraginaceae Juss.</i>	<i>Borago officinalis L.</i>	<i>gurķene</i>	<i>gurķene, ārstniecības</i>	<i>borage</i>	laksts	nenoteikts lietošanas veids	Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Garīgās veselības stāvokļi (piem., nomāktība, apātija, bezmiegs)	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Pulmonaria obscura Dumort.</i>	<i>lakacis</i>	<i>lakacis, dziedniecības</i>	<i>dark Lungwort</i>	nenoteikta daļa	tēja	Asiņošana	iekšķīgi	Grūtniecība
	<i>Symphytum officinale L.</i>	<i>tauksakne</i>	<i>tauksakne, ārstniecības</i>	<i>common Comfrey</i>	nenoteikta daļa	novārījums	Strijas	nav noteikta	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
						novārījums, komprese	Strijas	ārīgi	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Vēnu varikoze	nav noteikta	Grūtniecība
						nenoteikts lietošanas veids	Pastiprināti vagināli izdalījumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Strijas	nav noteikta	Grūtniecība
							Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai	nav noteikta	Pēcdzemdību
<i>Sūreņu dzimta - Polygonaceae Juss.</i>	<i>Chelidonium majus</i> L.	<i>strutene</i>	<i>sūrene, maura</i>	<i>greater Celandine</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Ādas problēmas, nieze	nav noteikta	Grūtniecība
							Asiņošana	nav noteikta	Pēcdzemdību
							Infekcija	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Polygonum aviculare</i> L.	<i>sūrene</i>	<i>sūrene, maura</i>	<i>Knotgrass herb</i>	laksts	nenoteikts lietošanas veids	Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Urīnceļu infekcijas	nav noteikta	Grūtniecība
			<i>sūrene, blusu</i>	<i>Knotgrass herb</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
	<i>Rheum officinale</i> Baill.	<i>rabarbers</i>	<i>rabarbers, ārstniecības</i>	<i>Rhubarb</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Tauriņziežu dzimta - Fabaceae</i> Lindl.	<i>Copaifera officinalis</i> L.	<i>kopaiba</i>	<i>kopaiba, ārstniecības</i>	<i>Copaiba</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Galvassāpes	nav noteikta	Grūtniecība
	<i>Galega officinalis</i> L.	<i>galega</i>	<i>galega, ārstniecības</i>	<i>Galega</i>	nenoteikta daļa	tēja	Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	<i>lakrica</i>	<i>lakrica, kailā</i>	<i>Liquorice</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Rīta nelabums	nav noteikta	Grūtniecība
					sakne	nenoteikts lietošanas veids	Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Medicago monantha</i> (C.A.Mey.) Trautv., <i>Trigonella noeana</i> Boiss.	<i>sieramoliņš</i>	<i>sieramoliņš, dzeltenais</i>	<i>Fenugreek</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Krūts ēdināšanas problēmas	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Lam.	<i>amoliņš</i>	<i>amoliņš, ārstniecības</i>	<i>ribbed Melilot</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Krampji	nav noteikta	Grūtniecība
							Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Ononis arvensis</i> L.	<i>blaktene</i>	<i>blaktene, tūruma</i>	<i>Restharrow</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
	<i>Senna alexandrina</i> Mill.	<i>senna</i>	<i>senna</i>	<i>Senna</i>	lapa	tēja	Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība

Dzimtas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reprodūktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Vējmietiņu dzimta - Lythraceae J.St.-Hil.</i>	<i>Punica granatum L.</i>	<i>granātābols</i>	<i>granātābols, parastais</i>	<i>Pomegranate</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	nav noteikta	Grūtniecība
						sula	Anēmija (pazemināts hemoglobīna vai feritīna rādītājs asins analīzēs)	iekšķīgi	Grūtniecība
<i>Vijoliņu dzimta - Violaceae Batsch.</i>	<i>Viola tricolor L.</i>	<i>vijolīte</i>	<i>vijolīte, trejkrāsu</i>	<i>Wild Pansy</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aptaukošanās un svara pieaugums	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Vīnkoku dzimta - Vitaceae Juss.</i>	<i>Vitis vinifera L.</i>	<i>vīnoga</i>	<i>vīnoga</i>	<i>Grapevine</i>	kauliņš	ekstrakts	Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	eļļa	Vēnu varikoze	nav noteikta	Grūtniecība
						10 rozīnes dienā	Krampji	iekšķīgi	Grūtniecība
<i>Vītoli dzimta - Salicaceae Mirb.</i>	<i>Populus tremula L.</i>	<i>apse</i>	<i>apse, parastā</i>	<i>Aspen</i>	lapa	nenoteikts lietošanas veids	Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
					nenoteikta daļa	žāvēta - rozīne, ar ūdeni un žāvētām plūmēm, aprikozēm	Tūska (piem., poitētēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
<i>Zīdkoku dzimta - Moraceae Gaudich.</i>	<i>Ficus carica L.</i>	<i>vīģe</i>	<i>vīģe, dārza</i>	<i>Fig</i>	nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Aizcietējumi	nav noteikta	Grūtniecība
							Krampji	nav noteikta	Grūtniecība

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angliskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošana veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods
<i>Ziepkoku dzimta - Sapindaceae Juss.</i>	<i>Aesculus hippocastanum L.</i>	<i>zirgkastaņa</i>	<i>zirgkastaņa, parastā</i>	<i>Horse-chestnut</i>	zieds	sula	Vēnu varikoze	ārīgi	Grūtniecība
					nenoteikta daļa	nenoteikts lietošanas veids	Asiņošana	nav noteikta	Grūtniecība
							Hipertensīvie traucējumi (piem., paaugstināts asinsspiediens)	nav noteikta	Grūtniecība
							Vēnu varikoze	nav noteikta	Grūtniecība
							Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība
							Hemoroīdi	nav noteikta	Pēcdzemdību
						uzlējums	Vēnu varikoze	nav noteikta	Grūtniecība
		Tūska (piem., potītēs, pēdās, pirkstos)	nav noteikta	Grūtniecība					
	uzlējums, lokāli	Vēnu varikoze	ārīgi	Grūtniecība					

Monogrāfijās minēto ārstniecības augu uzskaitījums

Dzimas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavošanas veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods	Monogrāfija
<i>Amarīļu dzimta - Amaryllidaceae</i> J.St.-Hil.	<i>Allium cepa</i> L.	<i>sīpols</i>	<i>sīpols, dārza</i>	<i>Onion</i>	sīpols		Nezināms			F: EMA/HMPC/347195/2011 (sīpols)
<i>Arāliju dzimta - Araliaceae</i> Juss.	<i>Panax ginseng</i> C.A.Mey.	<i>žen šeņ</i>	<i>ženšeņs, parastais</i>	<i>Ginseng</i>	sakne		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/321233/2012 Corr. ¹ (sakne)
<i>Asinszāļu dzimta - Hypericaceae</i> Juss.	<i>Hypericum perforatum</i> L.	<i>asinszāle</i>	<i>asinszāle, divšķautņu</i>	<i>perforate St John's-wort</i>	laksts, sakneņi		Nezināms			C: EMA/HMPC/58287/2021 (laksts, sakneņi)
<i>Balzāmkoku dzimta - Burseraceae</i> Kunth	<i>Boswellia serrata</i> Roxb.	<i>vīraka koks</i>	<i>vīraka koks, bosvēlija</i>	<i>Indian olibanum tree</i>	sveķi		Nav ieteicams			WHO: ISBN 978 92 4 154705 5 / 56.lpp (sveķi)
<i>Bērzu dzimta - Betulaceae</i> Gray.	<i>Betula</i> L.	<i>bērzs</i>	<i>bērzs</i>	<i>Birch</i>	lapa		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/573241/2014 (lapa)
<i>Ceļteku dzimta - Plantaginaceae</i> Juss.	<i>Plantago afra</i> L.	<i>ceļteka</i>	<i>ceļteka, smilts</i>	<i>Psyllium</i>	sēkla	uzlējums	Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība	F: EMA/HMPC/599747/2012 (sēkla)
<i>Ķemurziežu dzimta - Apiaceae</i> Lindl.	<i>Anethum graveolens</i> L.	<i>dille</i>	<i>dille, smaržīgā</i>	<i>Dill</i>	sēkla		Kontrindicēts			WHO: ISBN 978 92 4 154702 4 / 41.lpp (sēkla)
<i>Ciprešu dzimta - Cupressaceae</i> Gray	<i>Juniperus communis</i> L.	<i>kadiķis</i>	<i>kadiķis, Zviedrijas</i>	<i>Juniper</i>	oga		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/441929/2008 (oga)
<i>Cūknātru dzimta - Scrophulariaceae</i> Juss.	<i>Verbascum thapsus</i> L.	<i>deviņvīruspēks</i>	<i>deviņvīruspēks, parastais</i>	<i>great Mullein</i>	zieds		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/611537/2016 (zieds)

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods	Monogrāfija
<i>Dižskābaržu dzimta - Fagaceae Dumort.</i>	<i>Quercus robur</i> L.	ozols	ozols, parastais	<i>pedunculate Oak</i>	miza		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/3203/2009 (miza)
<i>Eiforbiju dzimta - Euphorbiaceae Juss.</i>	<i>Ricinus communis</i> L.	rīcins	rīcins, parastais	<i>Castor</i>	sēkla	eļļa	Kontrindicēts			F: EMA/HMPC/572974/2014 (eļļa)
<i>Eleagnu dzimta - Elaeagnaceae Juss.</i>	<i>Hippophae rhamnoides</i> L.	smilšērķšķis	smilšērķšķis, pabērzu	<i>sea-buckthorn</i>	oga		Nezināms			WHO: ISBN 9789241597722 / 195.lpp (oga)
<i>Ēriku dzimta - Ericaceae Durande</i>	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) Spreng.	miltene	miltene, parastā	<i>Bearberry</i>	lapa		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/750266/2016 (lapa)
<i>Ērkšķogu dzimta - Grossulariaceae DC.</i>	<i>Ribes nigrum</i> L.	upene	upene, melnā	<i>black Currant</i>	lapa		Nav ieteicams			ESCAP: ISBN 978-1-901964-50-9 (lapa)
<i>Ginku dzimta - Ginkgoaceae Engl.</i>	<i>Ginkgo biloba</i> L.	ginks	ginks, divdaivu	<i>Ginkgo</i>	lapa		Kontrindicēts			F: EMA/HMPC/321097/2012 (lapa)
<i>Graudzāļu dzimta - Poaceae Barnhart</i>	<i>Avena sativa</i> L.	auza	auza, sējas	<i>Oat</i>	grauds	pulveris	Ādas problēmas, nieze	ārīgi	Grūtniecība	F: EMEA/HMPC/368600/2007 (grauds)
<i>Gundegu dzimta - Ranunculaceae Juss.</i>	<i>Actaea racemosa</i> L.	sudrabsvece	sudrabsvece, ķekarainā	<i>black Cohosh</i>	sakne		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/48745/2017 (sakne)
<i>Ingveraugu dzimta - Zingiberaceae Martinov</i>	<i>Zingiber officinale</i> Roscoe	ingvers	ingvers, ārstniecības	<i>Ginger</i>	sakne	pulveris	Rīta nelabums	iekšķīgi	Grūtniecība	F: EMA/HMPC/749154/2010 (sakne)
<i>Kaņepu dzimta - Cannabaceae Martinov</i>	<i>Humulus lupulus</i> L.	apinis	apinis, parastais	<i>Hop</i>	zieds		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/682384/2013 (zieds)

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods	Monogrāfija
<i>Kaprifoliju dzimta - Caprifoliaceae</i> Juss.	<i>Sambucus nigra</i> L.	<i>plūškoks</i>	<i>plūškoks, melnais</i>	<i>Elder</i>	zieds		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/611512/2016 (zieds)
<i>Ķirbju dzimta - Cucurbitaceae</i> Juss.	<i>Cucurbita pepo</i> L.	<i>ķirbis</i>	<i>ķirbis, parastais</i>	<i>Pumpkin</i>	sēkla		Nerekomendē, jo nepieciešama medicīniska ārstēšana			F: EMA/HMPC/136024/2010 (sēkla)
<i>Kosu dzimta - Equisetaceae</i> Michx.ex DC.	<i>Equisetum arvense</i> L.	<i>kosa</i>	<i>kosa, tūroma</i>	<i>field Horsetail</i>	laksts		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/278091/2015 (laksts)
<i>Kurvjiežu dzimta - Asteraceae</i> Bercht. & J.Presl	<i>Achillea millefolium</i> L.	<i>pelašķis</i>	<i>pelašķis, parastais</i>	<i>Yarrow</i>	laksts		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/376416/2019 (laksts)
<i>Lauru dzimta - Lauraceae</i> Juss.	<i>Cinnamomum verum</i> J.Presl	<i>kanēlis</i>	<i>kanēlis, Ceilonas</i>	<i>Cinnamon</i>	miza		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/601683/2020 (miza)
<i>Lazdu dzimta - Corylaceae</i> Mirbel.	<i>Hamamelis virginiana</i> L.	<i>lazda</i>	<i>lazda, burvju Virdžīnijas</i>	<i>Hamamelis</i>	lapa		Nezināms			F: EMA/HMPC/114586/2008 (lapa)
<i>Linu dzimta - Linaceae</i> DC. ex Perleb	<i>Linum usitatissimum</i> L.	<i>lins</i>	<i>lins, sējas</i>	<i>Flax</i>	sēkla	uzlējums	Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība	F: EMA/HMPC/377675/2014 (sēkla)
<i>Lūpziežu dzimta - Lamiaceae</i> Martinov	<i>Lavandula angustifolia</i> Mill.	<i>lavanda</i>	<i>lavanda, saurlapu</i>	<i>Lavender</i>	zieds		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/487394/2020 (zieds)
<i>Magoņu dzimta - Papaveraceae</i> Juss.	<i>Chelidonium majus</i> L.	<i>strutene</i>	<i>strutene, lielā</i>	<i>greater Celandine</i>	laksts		Kontrindicēts			F: EMA/HMPC/369801/2009 (laksts)

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reprodūktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšējīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods	Monogrāfija
<i>Malvu dzimta - Malvaceae</i> Juss.	<i>Cola acuminata</i> (P.Beauv.) Schott & Endl.	<i>kola</i>	<i>kola, nosmailotā</i>	<i>Cola</i>	sēkla		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/722367/2010 (sēkla)
<i>Miršu dzimta - Myrtaceae</i> Juss.	<i>Eucalyptus globulus</i> Labill.	<i>eikalipts</i>	<i>eikalipts, lodveida</i>	<i>Eucalyptus</i>	lapa		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/892618/2011 (lapa)
<i>Naksteņu dzimta - Solanaceae</i> Juss.	<i>Capsicum annuum</i> L.	<i>paprika</i>	<i>paprika, viengadīgā</i>	<i>Capsicum</i>	nenoteikta daļa	aplūkacija	Muguras sāpes	ārīgi	Grūtniecība	F: EMA/HMPC/674139/2013 (auglis)
<i>Naktssveču dzimta - Onagraceae</i> Juss.	<i>Epilobium angustifolium</i> L.	<i>ugunspuķe</i>	<i>ugunspuķe, šaurlapu</i>	<i>rosebay Willowherb</i>	laksts		Nav lietojams, jo neatbilst indikācijām			F: EMA/HMPC/712511/2014 (laksts)
<i>Nātru dzimta - Urticaceae</i> Juss.	<i>Urtica</i> L.	<i>nātre</i>	<i>nātre</i>	<i>common Nettle</i>	laksts		Nav ieteicams			F: EMEA/HMPC/170261/2006 (laksts)
<i>Oļīvu dzimta - Oleaceae</i> Hoffmanns. & Link	<i>Olea europaea</i> L.	<i>olīva</i>	<i>olīvkoks</i>	<i>Olive</i>	lapa		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/359238/2016 (lapa)
<i>Pabērzu dzimta - Rhamnaceae</i> Juss.	<i>Frangula purshiana</i> (DC.) A.Gray ex J.G.Cooper	<i>krūklis</i>	<i>krūklis, Amerikas</i>	<i>Cascara</i>	miza		Kontrindicēts			F: EMA/HMPC/726270/2016 (miza)
<i>Pākšaugu dzimta - Leguminosae</i> Juss. (pupu dzimta - Fabaceae Lindl. s.l.)	<i>Trifolium pratense</i> L.	<i>āboliņš</i>	<i>āboliņš, pļavas</i>	<i>red Clover</i>	zieds		Kontrindicēts			WHO: ISBN 978 92 4 154705 5 / 335.lpp (zieds)
<i>Pasifloru dzimta - Passifloraceae</i> Juss. ex Roussel	<i>Passiflora edulis</i> Sims	<i>pasiflora</i>	<i>pasiflora</i>	<i>Passion Flower</i>	zieds		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/669740/2013 (laksts)

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods	Monogrāfija
<i>Puplakšu dzimta - Menyanthaceae Dumort.</i>	<i>Menyanthes trifoliata</i> L.	<i>puplaksis</i>	<i>puplaksis, trejlapu</i>	<i>Bogbean</i>	lapa		Nav ieteicams			P: EMA/HMPC/187996/2018 (lapa)
<i>Riekstkoku dzimta - Juglandaceae DC.ex Perleb</i>	<i>Juglans regia</i> L.	<i>valrieksts</i>	<i>riekstkoks, īstais</i>	<i>Walnut</i>	lapa		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/346737/2011 (lapa)
<i>Rozešlīļu dzimta - Asphodelaceae Juss.</i>	<i>Aloe vera</i> (L.) Burm.f.	<i>alveja</i>	<i>alveja, īstā</i>	<i>Aloes</i>	lapa		Kontrindicēts			F: EMA/HMPC/625788/2015 (sula, izžāvēta)
<i>Rožu dzimta - Rosaceae Juss.</i>	<i>Alchemilla vulgaris</i> L.	<i>rasaskrēsliņš</i>	<i>rasaskrēsliņš, parastais</i>	<i>Lady's-mantle</i>	zieds		Nav ieteicams			ESCOP: ISBN 978-1-901964-06-6 (zieds)
<i>Rūtu dzimta - Rutaceae Juss.</i>	<i>Citrus × limon</i> (L.) Osbeck	<i>bergamots</i>	<i>citrons, bergamia</i>	<i>Bergamot</i>	auglis	ēteriskā eļļa	Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/56155/2011 (ēteriskā eļļa)
<i>Sarkankoku dzimta - Meliaceae Juss.</i>	<i>Azadirachta indica</i> A.Juss.	<i>nīms</i>	<i>ceriņš, Indijas</i>	<i>Neem</i>	lapa		Kontrindicēts			WHO: ISBN 978 92 4 154702 4 / 96.lpp (lapa)
<i>Skarblāpju dzimta - Boraginaceae Juss.</i>	<i>Symphytum officinale</i> L.	<i>tauksakne</i>	<i>tauksakne, ārstniecības</i>	<i>common Comfrey</i>	sakne		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/572846/2009 (sakne)
<i>Sūreņu dzimta - Polygonaceae Juss.</i>	<i>Polygonum aviculare</i> L.	<i>sūrene</i>	<i>sūrene, maura</i>	<i>Knotgrass herb</i>	laksts		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/143658/2015 (laksts)

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods	Monogrāfija
<i>Tauriņziežu dzimta - Fabaceae Lindl.</i>	<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	<i>lakrica</i>	<i>lakrica, kailā</i>	<i>Liquorice</i>	sakne		Nav ieteicams			C: EMA/HMPC/571119/2010 (sakne)
<i>Tējaskrūmu dzimta - Theaceae Mirb. ex Ker Gawl.</i>	<i>Camellia sinensis</i> (L.) Kuntze	<i>zaļā tēja</i>	<i>tēja</i>	<i>Green tea</i>	lapa		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/283630/2012 (lapa)
<i>Vējmietiņu dzimta - Lythraceae J.St.-Hil.</i>	<i>Punica granatum</i> L.	<i>granātābols</i>	<i>granātābols, parastais</i>	<i>Pomegranate</i>	augļapvalks	sula	Nav ieteicams			WHO: ISBN 978 92 4 154705 5 / 125.lpp (augļapvalks)
<i>Vijolišu dzimta - Violaceae Batsch.</i>	<i>Viola tricolor</i> L.	<i>vijolīte</i>	<i>vijolīte, trejkrāsu</i>	<i>Wild Pansy</i>	laksts, zieds		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/131734/2009 (laksts, zieds)
<i>Vīnkoku dzimta - Vitaceae Juss.</i>	<i>Vitis vinifera</i> L.	<i>vīnoga</i>	<i>vīnoga</i>	<i>Grapevine</i>	lapa		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/464684/2016 (lapa)
<i>Ziepkoku dzimta - Sapindaceae Juss.</i>	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	<i>zirgkastaņa</i>	<i>zirgkastaņa, parastā</i>	<i>Horse-chestnut</i>	miza		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/354156/2011 (miza)
	<i>Allium sativum</i> L.	<i>ķiploks</i>	<i>ķiploks</i>	<i>Garlic</i>	sīpols		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/7685/2013 (sīpols)
	<i>Arctium lappa</i> L.	<i>dadzis</i>	<i>dīždadzis, lielais</i>	<i>greater Burdock</i>	sakne		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/509409/2019 (sakne)
	<i>Arnica montana</i> L.	<i>arnika</i>	<i>arnika, kalnu</i>	<i>Arnica</i>	zieds		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/198793/2012 (zieds)
	<i>Artemisia absinthium</i> L.	<i>vērmele</i>	<i>vērmele</i>	<i>Wormwood</i>	laksts		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/751490/2016 Corr. ¹ (laksts)
	<i>Bidens tripartita</i> L.	<i>sunītis</i>	<i>sunītis, trejdaivu</i>	<i>trifid Bur-marigold</i>	laksts		Kontrindicēts			WHO: ISBN 978 92 4 159772 2 / 45.lpp (laksts)
	<i>Calendula officinalis</i> L.	<i>kliņģerīte</i>	<i>kliņģerīte, ārstniecības</i>	<i>pot Marigold</i>	zieds		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/437450/2017 (zieds)
<i>Carum carvi</i> L.	<i>ķimene</i>	<i>ķimene</i>	<i>Caraway</i>	sēkla		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/715092/2013 (auglis)	

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods	Monogrāfija
	<i>Chamaemelum nobile</i> (L.) All.	kumelīte	kumelīte, romiešu	chamomile, Roman	zieds		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/439694/2020 (zieds)
	<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	vilkābele	vīklābele, sarkanā	Hawthorn	lapa, zieds		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/159075/2014 (lapa un zieds)
	<i>Cynara cardunculus</i> L.	artišoks	artišoks, lapu	Artichoke	lapa		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/194014/2017 (lapa)
	<i>Echinacea purpurea</i> (L.) Moench	ehinācija	ehinācija, šaurlapu	Pale Coneflower	laksts	ziede	Ādas problēmas, nieze	ārīgi	Grūtniecība	F: EMA/HMPC/48704/2014 Corr ¹ (laksts)
	<i>Eucalyptus globulus</i> Labill.	eikalipts	eikalīpts, lodveida	Eucalyptus	lapa, svaiga; dzinums	ēteriskā eļļa	Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/307781/2012 (ēteriskā eļļa)
	<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.	vīgrieze	vīgrieze, parastā	Meadowsweet	laksts		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/434881/2010 (laksts)
	<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.	fenhelis	fenhelis, parastais	bitter Fennel	auglis		Nav ieteicams			F: EMEA/HMPC/137428/2006 Corr.(auglis)
	<i>Fragaria vesca</i> L.	zemene	zemene, meža	wild Strawberry	lapa		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/432278/2015 (lapa)
	<i>Leonurus cardiaca</i> L.	mātere	mātere, sirds	Motherwort	laksts		Kontrindicēts			F: EMA/HMPC/127428/2010 (laksts)
	<i>Levisticum officinale</i> W.D.J.Koch.	lupstājs	lupstājs, ārstniecības	Lovage	sakne		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/524621/2011 (sakne)
	<i>Matricaria recutita</i> L.	kumelīte	kumelīte, ārstniecības	scented Mayweed	zieds	aplikācija	Ādas problēmas, nieze	ārīgi	Grūtniecība	F: EMA/HMPC/55843/2011 (zieds)

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavoju veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods	Monogrāfija
	<i>Melaleuca alternifolia</i> (Maiden & Betche)	tējas koks	tējas koks	Tea-tree	lapa, dzinums	ēteriskā eļļa	Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/320930/2012 (ēteriskā eļļa)
	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Lam.	amoliņš	amoliņš, ārstniecības	ribbed Melilot	laksts		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/44166/2016 (laksts)
	<i>Melissa officinalis</i> L.	melisa	melisa, ārstniecības	Melissa	lapa		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/196745/2012 (lapa)
	<i>Mentha × piperita</i> L.	piparmētra	piparmētra	Peppermint	lapa		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/572705/2014 (lapa)
	<i>Oenothera biennis</i> L.	naktssvece	naktssvece, divgadīgā	common Evening-primrose	sēkla	eļļa	Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/753041/2017 (eļļa)
	<i>Ononis arvensis</i> L.	blaktene	blaktene, tūruma	Restharrow	sakne		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/138317/2013 (sakne)
	<i>Origanum</i> L.	raudene	raudene	Majoram	laksts		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/166517/2015 (laksts)
	<i>Pimpinella anisum</i> L.	anīss	anīss, parastais	Anise	auglis, žāvēts	ēteriskā eļļa	Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/321185/2012 (ēteriskā eļļa)
	<i>Plantago lanceolata</i> L.	ceļteka	ceļteka, šaurlapu	ribwort Plantain	lapa		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/437858/2010 Corr. (lapa)
	<i>Plantago ovata</i> Forssk.	ceļteka	ceļteka, olveida	Ispaghula	sēkla	uzlējums	Aizcietējumi	iekšķīgi	Grūtniecība	F: EMA/HMPC/304390/2012 (sēkla)
	<i>Prunus armeniaca</i> L.	aprikoze	aprikoze, parastā	Apricot	sēkla		Kontrindicēts			WHO: ISBN 978 92 4 154702 4 / 71.lpp (sēkla)
	<i>Rhamnus frangula</i> L.	krūklis	krūklis, parastais	alder Buckthorn	miza		Kontrindicēts			F: EMA/HMPC/726261/2016 (miza)
	<i>Rheum officinale</i> Baill.	rabarbers	rabarbers, ārstniecības	Rhubarb	sakne		Kontrindicēts			F: EMA/HMPC/113701/2019 (sakne)
	<i>Rosa × centifolia</i> L.	roze	roze, simtlapu	Rose	zieds		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/137299/2013 (zieds)
	<i>Rubus idaeus</i> L.	avene	avene, meža	Raspberry	lapa		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/44211/2012 (lapa)
	<i>Salvia officinalis</i> L.	salvija	salvija, ārstniecības	Sage	lapa		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/277152/2015 (lapa)

Dzintas nosaukums	Auga zinātniskais latīniskais nosaukums	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints)	Auga zinātniskais latviskais nosaukums (ģints, suga)	Auga zinātniskais angļiskais nosaukums	Izmantotā (auga) daļa	Pagatavojuma veids /Lietošanas veids	Farmakoloģiskais efekts reproduktīvās veselības un grūtniecības, dzemdību, pēcdzemdību periodā	Ārīga/ iekšķīga lietošana	Orgānu sistēmas traucējumi / sūdzību periods	Monogrāfija
	<i>Salvia rosmarinus</i> Spenn.	rozmarīns	rozmarīns	Rosemary	lapa		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/13633/2009 (lapa)
	<i>Senna alexandrina</i> Mill.	senna	senna	Senna	auglis		Kontrindicēts			F: EMA/HMPC/228761/2016 (sēkla)
	<i>Syzygium aromaticum</i> (L.) Merr. & L.M.Perry	krustnagliņa	nagliņkoks, istais	Clove	zieds		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/534946/2010 (zieds)
	<i>Tanacetum parthenium</i> (L.) Sch.Bip.	zeltpīpene	zeltpīpene, meiteņu	Feverfew	laksts		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/48715/2017 (laksts)
	<i>Taraxacum officinale</i> F.H.Wigg.	pienene	pienene, ārstniecības	common Dandelion	laksts		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/212895/2008 Corr ¹ (sakne un laksts)
	<i>Thymus vulgaris</i> L.	timiāns	timinās, parastais	Thyme	laksts		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/342332/2013 (laksts)
	<i>Tilia cordata</i> Mill.	liepa	liepa, parastā	small-leaved Lime	zieds		Nezināms			WHO: ISBN 978 92 4 159772 2 / 401.lpp (zieds)
	<i>Trigonella foenum-graecum</i> L.	sierāboliņš	sieramoliņš, dzeltenais	Fenugreek	sēkla		Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/146221/2010 (sēkla)
	<i>Vaccinium myrtillus</i> L.	mellene	mellene	Bilberry	auglis, žāvēts	tēja	Caureja	iekšķīgi	Grūtniecība	F: EMA/HMPC/678995/2013 (auglis, žāvēts)
	<i>Vaccinium oxycoccos</i> L.	dzērvene	dzērvene, lielā	Cranberry	oga		Nezināms			D: EMA/HMPC/669366/2015 (oga)
	<i>Valeriana officinalis</i> L.	baldriāns	baldriāns, ārstniecības	common Valerian	sakne	ar apiņu ziediem	Nav ieteicams			F: EMA/HMPC/327107/2017 (sakne un zieds)

Sieviešu minēto augu monogrāfijas

Auga nosaukums	Monogrāfijas identifikators
Alveja <i>Aloe vera</i> (L.) Burm.f.	F: EMA/HMPC/625788/2015 (sula, izzāvēta)
Arnika <i>Arnica montana</i> L.	F: EMA/HMPC/198793/2012 (zieds)
Asinszāle <i>Hypericum perforatum</i> L.	C: EMA/HMPC/58287/2021 (laksts, sakneņis)
Avene <i>Rubus idaeus</i> L.	F: EMA/HMPC/44211/2012 (lapa)
Baldriāns <i>Valeriana officinalis</i> L.	F: EMA/HMPC/327107/2017 (sakne un zieds) F: EMA/HMPC/278053/2015 (ēteriskā eļļa) F: EMA/HMPC/150848/2015, Corr. ¹ (sakne)
Bērzs <i>Betula</i> L.	F: EMA/HMPC/573241/2014 (lapa)
Dille <i>Anethum graveolens</i> L.	WHO: ISBN 978 92 4 154702 4 / 41.lpp (sēkla)
Dzērvene <i>Vaccinium oxycoccos</i> L.	D: EMA/HMPC/669366/2015 (oga)
Eikalīpts <i>Eucalyptus globulus</i> Labill.	F: EMA/HMPC/892618/2011 (lapa) F: EMA/HMPC/307781/2012 (ēteriskā eļļa)
Fenhelis <i>Foeniculum vulgare</i> Mill.	F: EMEA/HMPC/137428/2006 Corr.(auglis) F: EMEA/HMPC/263292/2006 (ēteriskā eļļa) F: EMEA/HMPC/263293/2006 Corr. (sēkla)
Granātābols <i>Punica granatum</i> L.	WHO: ISBN 978 92 4 154705 5 / 116.lpp (miza, sakne) WHO: ISBN 978 92 4 154705 5 / 125.lpp (augļapvalks)
Ingvers <i>Zingiber officinale</i> Roscoe	F: EMA/HMPC/749154/2010 (sakneņis)
Ķimene <i>Carum carvi</i> L.	F: EMA/HMPC/351955/2020 (ēteriskā eļļa) F: EMA/HMPC/715092/2013 (auglis)
Ķiploks <i>Allium sativum</i> L.	F: EMA/HMPC/7685/2013 (sīpols)
Ķirbis <i>Cucurbita pepo</i> L.	F: EMA/HMPC/136024/2010 (sēkla)
Kliņģerīte <i>Calendula officinalis</i> L.	F: EMA/HMPC/437450/2017 (zieds)
Krustnagliņa <i>Syzygium aromaticum</i> (L.) Merr. & L.M. Perry	F: EMA/HMPC/534924/2010 (ēteriskā eļļa) F: EMA/HMPC/534946/2010 (zieds)
Kumelīte <i>Matricaria recutita</i> L.	F: EMA/HMPC/55843/2011 (zieds) F: EMA/HMPC/439694/2020 (zieds)
Lakrica <i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	C: EMA/HMPC/571119/2010 (sakne)
Lavanda <i>Lavandula angustifolia</i> Mill.	F: EMA/HMPC/487394/2020 (zieds) F: EMA/HMPC/143181/2010 (ēteriskā eļļa)
Liepa <i>Tilia cordata</i> Mill.	WHO: ISBN 978 92 4 159772 2 / 401.lpp (zieds)
Lins <i>Linum usitatissimum</i> L.	F: EMA/HMPC/377675/2014 (sēkla)

Auga nosaukums	Monogrāfijas identifikators
Mātere <i>Leonurus cardiaca</i> L.	F: EMA/HMPC/127428/2010 (laksts)
Melisa <i>Melissa officinalis</i> L.	F: EMA/HMPC/196745/2012 (lapa)
Mellene <i>Vaccinium myrtillus</i> L.	F: EMA/HMPC/678995/2013 (auglis, žāvēts) F: EMA/HMPC/375808/2014 (oga)
Miltene <i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) Spreng.	F: EMA/HMPC/750266/2016 (lapa)
Nātre <i>Urtica</i> L.	C: EMA/HMPC/461160/2008 (sakne) F: EMA/HMPC/508015/2007 (lapa) F: EMEA/HMPC/170261/2006 (laksts)
Nīms <i>Azadirachta indica</i> A. Juss.	WHO: ISBN 978 92 4 154702 4 / 96.lpp (lapa)
Olīva <i>Olea europaea</i> L.	F: EMA/HMPC/359238/2016 (lapa)
Ozols <i>Quercus robur</i> L.	F: EMA/HMPC/3203/2009 (miza)
Paprika <i>Capsicum annuum</i> L.	F: EMA/HMPC/674139/2013 (auglis)
Pasiflora <i>Passiflora edulis</i> Sims	F: EMA/HMPC/669740/2013 (laksts)
Pelašķis <i>Achillea millefolium</i> L.	F: EMA/HMPC/376416/2019 (laksts) F: EMA/HMPC/143949/2010 (zieds)
Pienene <i>Taraxacum officinale</i> F.H. Wigg.	D: EMA/HMPC/47428/2020 (sakne) F: EMA/HMPC/212895/2008 Corr ¹ (sakne un laksts) F: EMA/HMPC/579636/2008 (lapa)
Piparmētra <i>Mentha × piperita</i> L.	F: EMA/HMPC/679997/2013 (ēteriskā eļļa) F: EMA/HMPC/572705/2014 (lapa)
Puplaksis <i>Menyanthes trifoliata</i> L.	P: EMA/HMPC/187996/2018 (lapa)
Rasaskrēsliņš <i>Alchemilla vulgaris</i> L.	ESCOP: ISBN 978-1-901964-06-6 (zieds)
Rīcins <i>Ricinus communis</i> L.	F: EMA/HMPC/572974/2014 (eļļa)
Roze <i>Rosa × centifolia</i> L.	F: EMA/HMPC/137299/2013 (zieds)
Salviņa <i>Salvia officinalis</i> L.	F: EMA/HMPC/277152/2015 (lapa)
Senna <i>Senna alexandrina</i> Mill.	F: EMA/HMPC/228761/2016 (sēkla) F: EMA/HMPC/625849/2015 (lapa)
Sierāboliņš <i>Trigonella foenum-graecum</i> L.	F: EMA/HMPC/146221/2010 (sēkla)
Sīpols <i>Allium cepa</i> L.	F: EMA/HMPC/347195/2011 (sīpols)
Smilšērķšķis <i>Hippophae rhamnoides</i> L.	WHO: ISBN 9789241597722 / 195.lpp (oga)
Strutene <i>Chelidonium majus</i> L.	F: EMA/HMPC/369801/2009 (laksts)

Auga nosaukums	Monogrāfijas identifikators
Sunītis <i>Bidens tripartita</i> L.	WHO: ISBN 978 92 4 159772 2 / 45.lpp (laksts)
Sūrene <i>Polygonum aviculare</i> L.	F: EMA/HMPC/143658/2015 (laksts)
Tējas koks <i>Melaleuca alternifolia</i> (Maiden & Betche)	F: EMA/HMPC/320930/2012 (ēteriskā eļļa)
Timiāns <i>Thymus vulgaris</i> L.	F: EMA/HMPC/52980/2017 (ēteriskā eļļa) F: EMA/HMPC/342332/2013 (laksts) F: EMA/HMPC/84990/2015 Corr. ¹ (laksts un sakne)
Ugunspuķe <i>Epilobium angustifolium</i> L.	F: EMA/HMPC/712511/2014 (laksts)
Ūpene <i>Ribes nigrum</i> L.	ESCOP: ISBN 978-1-901964-50-9 (lapa)
Vērmele <i>Artemisia absinthium</i> L.	F: EMA/HMPC/751490/2016 Corr. ¹ (laksts)
Vīgrieze <i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.	F: EMA/HMPC/434881/2010 (laksts) F: EMA/HMPC/434894/2010 (zieds)
Vilkābele <i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	F: EMA/HMPC/159075/2014 (lapa un zieds)
Vīnoga <i>Vitis vinifera</i> L.	F: EMA/HMPC/464684/2016 (lapa)
Zaļā tēja <i>Camellia sinensis</i> (L.) Kuntze	F: EMA/HMPC/283630/2012 (lapa)
Zemene <i>Fragaria vesca</i> L.	F: EMA/HMPC/432278/2015 (lapa)
Zirgkastaņa <i>Aesculus hippocastanum</i> L.	F: EMA/HMPC/354156/2011 (miza)

Vecmāšu minēto augu monogrāfijas

Auga nosaukums	Monogrāfijas identifikators
Āboliņš <i>Trifolium pratense</i> L.	WHO: ISBN 978 92 4 154705 5 / 335.lpp (zieds)
Alveja <i>Aloe vera</i> (L.) Burm.f.	F: EMA/HMPC/625788/2015 (sula, izžāvēta)
Amoliņš <i>Melilotus officinalis</i> (L.) Lam.	F: EMA/HMPC/44166/2016 (laksts)
Anīss <i>Pimpinella anisum</i> L.	F: EMA/HMPC/321185/2012 (ēteriskā eļļa)
Apinis <i>Humulus lupulus</i> L.	F: EMA/HMPC/682384/2013 (zieds)
Aprikoze <i>Prunus armeniaca</i> L.	WHO: ISBN 978 92 4 154702 4 / 71.lpp (sēkla)
Arnika <i>Arnica montana</i> L.	F: EMA/HMPC/198793/2012 (zieds)
Artišoks <i>Cynara cardunculus</i> L.	F: EMA/HMPC/194014/2017 (lapa)
Asinszāle <i>Hypericum perforatum</i> L.	C: EMA/HMPC/58287/2021 (laksts, sakne)
Auza <i>Avena sativa</i> L.	F: EMEA/HMPC/368600/2007 (grauds) F: EMEA/HMPC/202966/2007 (laksts)
Avene <i>Rubus idaeus</i> L.	F: EMA/HMPC/44211/2012 (lapa)
Baldriāns <i>Valeriana officinalis</i> L.	F: EMA/HMPC/327107/2017 (sakne un zieds) F: EMA/HMPC/278053/2015 (ēteriskā eļļa) F: EMA/HMPC/150848/2015, Corr. ¹ (sakne)
Bergamots <i>Citrus × limon</i> (L.) Osbeck	F: EMA/HMPC/56155/2011 (ēteriskā eļļa)
Bērzs <i>Betula</i> L.	F: EMA/HMPC/573241/2014 (lapa)
Blaktene <i>Ononis arvensis</i> L.	F: EMA/HMPC/138317/2013 (sakne)
Ceļteka <i>Plantago ovata</i> Forssk. <i>Plantago afra</i> L. <i>Plantago lanceolata</i> L.	F: EMA/HMPC/199774/2012 (sēklapvalks) F: EMA/HMPC/304390/2012 (sēkla) F: EMA/HMPC/599747/2012 (sēkla) F: EMA/HMPC/437858/2010 Corr. (lapa)
Dadzis <i>Arctium lappa</i> L.	F: EMA/HMPC/509409/2019 (sakne)
Dille <i>Anethum graveolens</i> L.	WHO: ISBN 978 92 4 154702 4 / 41.lpp (sēkla)
Dzērvene <i>Vaccinium oxycoccos</i> L.	D: EMA/HMPC/669366/2015 (oga)
Ehinācija <i>Echinacea purpurea</i> (L.) Moench	F: EMA/HMPC/48704/2014 Corr. ¹ (laksts) F: EMA/HMPC/737380/2018 (sakne)
Eikalipts <i>Eucalyptus globulus</i> Labill.	F: EMA/HMPC/892618/2011 (lapa) F: EMA/HMPC/307781/2012 (ēteriskā eļļa)
Fenhelis <i>Foeniculum vulgare</i> Mill.	F: EMEA/HMPC/137428/2006 Corr. (auglis) F: EMEA/HMPC/263292/2006 (ēteriskā eļļa) F: EMEA/HMPC/263293/2006 Corr. (sēkla)

Auga nosaukums	Monogrāfijas identifikators
Ginks <i>Ginkgo biloba</i> L.	F: EMA/HMPC/321097/2012 (lapa)
Granātābols <i>Punica granatum</i> L.	WHO: ISBN 978 92 4 154705 5 / 116.lpp (miza, sakne) WHO: ISBN 978 92 4 154705 5 / 125.lpp (augļapvalks)
Ingvers <i>Zingiber officinale</i> Roscoe	F: EMA/HMPC/749154/2010 (sakne)
Kadiķis <i>Juniperus communis</i> L.	F: EMA/HMPC/616091/2019 (ēteriskā eļļa) F: EMA/HMPC/441929/2008 (oga)
Kanēlis <i>Cinnamomum verum</i> J. Presl	F: EMA/HMPC/601683/2020 (miza) F: EMA/HMPC/601695/2020 (ēteriskā eļļa)
Ķimene <i>Carum carvi</i> L.	F: EMA/HMPC/351955/2020 (ēteriskā eļļa) F: EMA/HMPC/715092/2013 (auglis)
Ķiploks <i>Allium sativum</i> L.	F: EMA/HMPC/7685/2013 (sīpols)
Ķirbis <i>Cucurbita pepo</i> L.	F: EMA/HMPC/136024/2010 (sēkla)
Kliņģerīte <i>Calendula officinalis</i> L.	F: EMA/HMPC/437450/2017 (zieds)
Kola <i>Cola acuminata</i> (P. Beauv.) Schott & Endl.	F: EMA/HMPC/722367/2010 (sēkla)
Kosa <i>Equisetum arvense</i> L.	F: EMA/HMPC/278091/2015 (laksts)
Krūklis <i>Frangula purshiana</i> (DC.) A. Gray ex J.G. Cooper <i>Rhamnus frangula</i> L.	F: EMA/HMPC/726270/2016 (miza) F: EMA/HMPC/726261/2016 (miza)
Krustnagliņa <i>Syzygium aromaticum</i> (L.) Merr. & L.M. Perry	F: EMA/HMPC/534924/2010 (ēteriskā eļļa) F: EMA/HMPC/534946/2010 (zieds)
Kumelīte <i>Matricaria recutita</i> L.	F: EMA/HMPC/55843/2011 (zieds) F: EMA/HMPC/439694/2020 (zieds)
Lakrica <i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	C: EMA/HMPC/571119/2010 (sakne)
Lavanda <i>Lavandula angustifolia</i> Mill.	F: EMA/HMPC/487394/2020 (zieds) F: EMA/HMPC/143181/2010 (ēteriskā eļļa)
Lazda <i>Hamamelis virginiana</i> L.	F: EMA/HMPC/114586/2008 (lapa)
Liepa <i>Tilia cordata</i> Mill.	WHO: ISBN 978 92 4 159772 2 / 401.lpp (zieds)
Lins <i>Linum usitatissimum</i> L.	F: EMA/HMPC/377675/2014 (sēkla)
Lupstājs <i>Levisticum officinale</i> W.D.J. Koch.	F: EMA/HMPC/524621/2011 (sakne)
Mātere <i>Leonurus cardiaca</i> L.	F: EMA/HMPC/127428/2010 (laksts)
Melisa <i>Melissa officinalis</i> L.	F: EMA/HMPC/196745/2012 (lapa)
Miltene <i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) Spreng.	F: EMA/HMPC/750266/2016 (lapa)

Auga nosaukums	Monogrāfijas identifikators
Naktsvece <i>Oenothera biennis</i> L.	F: EMA/HMPC/753041/2017 (eļļa)
Nātre <i>Urtica</i> L.	C: EMA/HMPC/461160/2008 (sakne) F: EMA/HMPC/508015/2007 (lapa) F: EMEA/HMPC/170261/2006 (laksts)
Olīva <i>Olea europaea</i> L.	F: EMA/HMPC/359238/2016 (lapa)
Ozols <i>Quercus robur</i> L.	F: EMA/HMPC/3203/2009 (miza)
Pelašķis <i>Achillea millefolium</i> L.	F: EMA/HMPC/376416/2019 (laksts) F: EMA/HMPC/143949/2010 (zieds)
Pienene <i>Taraxacum officinale</i> F.H. Wigg.	D: EMA/HMPC/47428/2020 (sakne) F: EMA/HMPC/212895/2008 Corr ¹ (sakne un laksts) F: EMA/HMPC/579636/2008 (lapa)
Piparmētra <i>Mentha × piperita</i> L.	F: EMA/HMPC/679997/2013 (ēteriskā eļļa) F: EMA/HMPC/572705/2014 (lapa)
Plūškoks <i>Sambucus nigra</i> L.	F: EMA/HMPC/611512/2016 (zieds)
Puplaksis <i>Menyanthes trifoliata</i> L.	P: EMA/HMPC/187996/2018 (lapa)
Rabarbers <i>Rheum officinale</i> Baill.	F: EMA/HMPC/113701/2019 (sakne)
Rasaskrēsliņš <i>Alchemilla vulgaris</i> L.	ESCOP: ISBN 978-1-901964-06-6 (zieds)
Raudene <i>Origanum</i> L.	F: EMA/HMPC/166517/2015 (laksts)
Rīcīns <i>Ricinus communis</i> L.	F: EMA/HMPC/572974/2014 (eļļa)
Rozmarīns <i>Salvia rosmarinus</i> Spenn.	F: EMA/HMPC/235453/2009 (ēteriskā eļļa) F: EMA/HMPC/13633/2009 (lapa)
Salvija <i>Salvia officinalis</i> L.	F: EMA/HMPC/277152/2015 (lapa)
Senna <i>Senna alexandrina</i> Mill.	F: EMA/HMPC/228761/2016 (sēkla) F: EMA/HMPC/625849/2015 (lapa)
Sierāboliņš <i>Trigonella foenum-graecum</i> L.	F: EMA/HMPC/146221/2010 (sēkla)
Sīpols <i>Allium cepa</i> L.	F: EMA/HMPC/347195/2011 (sīpols)
Smilšērķšķis <i>Hippophae rhamnoides</i> L.	WHO: ISBN 9789241597722 / 195.lpp (oga)
Strutene <i>Chelidonium majus</i> L.	F: EMA/HMPC/369801/2009 (laksts)
Sudrabsvece <i>Actaea racemosa</i> L.	F: EMA/HMPC/48745/2017 (saknenis)
Sūnītis <i>Bidens tripartita</i> L.	WHO: ISBN 978 92 4 159772 2 / 45.lpp (laksts)
Sūrene <i>Polygonum aviculare</i> L.	F: EMA/HMPC/143658/2015 (laksts)

Auga nosaukums	Monogrāfijas identifikators
Tauksakne <i>Symphytum officinale</i> L.	F: EMA/HMPC/572846/2009 (sakne)
Ugunspuķe <i>Epilobium angustifolium</i> L.	F: EMA/HMPC/712511/2014 (laksts)
Upene <i>Ribes nigrum</i> L.	ESCOP: ISBN 978-1-901964-50-9 (lapa)
Valrieksts <i>Juglans regia</i> L.	F: EMA/HMPC/346737/2011 (lapa)
Vērmele <i>Artemisia absinthium</i> L.	F: EMA/HMPC/751490/2016 Corr. ¹ (laksts)
Vīgriete <i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.	F: EMA/HMPC/434881/2010 (laksts) F: EMA/HMPC/434894/2010 (zieds)
Vijolīte <i>Viola tricolor</i> L.	F: EMA/HMPC/131734/2009 (laksts, zieds)
Vilkābele <i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	F: EMA/HMPC/159075/2014 (lapa un zieds)
Vīnoga <i>Vitis vinifera</i> L.	F: EMA/HMPC/464684/2016 (lapa)
Vīraka koks <i>Boswellia serrata</i> Roxb.	WHO: ISBN 978 92 4 154705 5 / 56.lpp (sveķi)
Zaļā tēja <i>Camellia sinensis</i> (L.) Kuntze	F: EMA/HMPC/283630/2012 (lapa)
Zeltpīpene <i>Tanacetum parthenium</i> (L.) Sch.Bip.	F: EMA/HMPC/48715/2017 (laksts)
Zemene <i>Fragaria vesca</i> L.	F: EMA/HMPC/432278/2015 (lapa)
Žeņ šeņ <i>Panax ginseng</i> C.A. Mey.	F: EMA/HMPC/321233/2012 Corr. ¹ (sakne)
Zirgkastaņa <i>Aesculus hippocastanum</i> L.	F: EMA/HMPC/354156/2011 (miza)

Uz pierādījumiem balstītas rekomendācijas

Farmakoloģiskais efekts	Auga nosaukums	Monogrāfijas identifikators	Lietošanas veids
Aizcietējumi	Ceļteka <i>Plantago afra</i> L.	F: EMA/HMPC/599747/2012 (sēkla)	Uzlējums
	Ceļteka <i>Plantago ovata</i> Forssk.	F: EMA/HMPC/304390/2012 (sēkla)	Uzlējums
	Ceļteka <i>Plantago ovata</i> Forssk.	F: EMA/HMPC/199774/2012 (sēklapvalks)	Uzlējums
	Lins <i>Linum usitatissimum</i> L.	F: EMA/HMPC/377675/2014 (sēkla)	Uzlējums
Ādas problēmas, nieze	Auza <i>Avena sativa</i> L.	F: EMEA/HMPC/368600/2007 (grauds)	Pulveris
	Ehinācija <i>Echinacea purpurea</i> (L.) Moench	F: EMA/HMPC/48704/2014 Corr ¹ (laksts)	Ziede
	Kumelīte <i>Matricaria recutita</i> L.	F: EMA/HMPC/55843/2011 (zieds)	Aplikācija
Zobu un smaganu problēmas	Kumelīte <i>Matricaria recutita</i> L.	F: EMA/HMPC/55843/2011 (zieds)	Skalot
	Mellene <i>Vaccinium myrtillus</i> L.	F: EMA/HMPC/678995/2013 (auglis, žāvēts)	Tēja
Caureja	Mellene <i>Vaccinium myrtillus</i> L.	F: EMA/HMPC/678995/2013 (auglis, žāvēts)	Tēja
Rīta nelabums	Ingvers <i>Zingiber officinale</i> Roscoe	F: EMA/HMPC/749154/2010 (sakneis)	Pulveris
Saaukstēšanās	Ehinācija <i>Echinacea purpurea</i> (L.) Moench	F: EMA/HMPC/48704/2014 Corr ¹ (laksts)	Sula
Plīsumu / iegriezumu dziedēšana	Kumelīte <i>Matricaria recutita</i> L.	F: EMA/HMPC/55843/2011 (zieds)	Sēdvanna
Hemoroīdi	Kumelīte <i>Matricaria recutita</i> L.	F: EMA/HMPC/55843/2011 (zieds)	Sēdvanna
Muguras sāpes	Paprika <i>Capsicum annuum</i> L.	F: EMA/HMPC/674139/2013 (auglis)	Aplikācija

Biežāk minēto augu indikāciju salīdzinājums

Auga nosaukums	Indikācijas: ticējumi	Indikācijas: sievietes	Indikācijas: vecmātes	Indikācijas: monogrāfija
<p>Kumelīte <i>Matricaria recutita</i> L.</p>	<p>Dzemdību sarežģījumi Dzimumorgānu kandidoze sievietēm Grūtniecības pārtraukšanās izraisīšana Pēcdzemdību simptomi / sūdzības</p>	<p>Ādas problēmas, nieze Aizcietējumi Asiņošana Galvassāpes Garīgās veselības stāvokļi Infekcija Krūts ēdināšanas problēmas Pastiprināti vagināli izdalījumi Plīsumu / iegriezumumu dziedēšanai Rīta nelabums Urīnceļu infekcijas Zobu un smaganu problēmas</p>	<p>Ādas problēmas, nieze Aizcietējumi Anestēzijas komplikācijas Galvassāpes Garīgās veselības stāvokļi Hemoroīdi Hipertensīvie traucējumi Infekcija Kontracepcijas nodrošināšana Krampji Krūts ēdināšanas problēmas Pastiprināti vagināli izdalījumi Plīsumu / iegriezumumu dziedēšanai Rīta nelabums Strijas Tūska Urīnceļu infekcijas Zobu un smaganu problēmas</p>	<p>Ādas problēmas, nieze Hemoroīdi Plīsumu / iegriezumumu dziedēšanai Zobu un smaganu problēmas</p>
<p>Avene <i>Rubus idaeus</i> L.</p>	<p>-</p>	<p>Anēmija Asiņošana Dzemdību darbības ierosināšana Dzemdību darbības stimulēšana Krampji Plīsumu / iegriezumumu dziedēšanai Rīta nelabums</p>	<p>Anēmija Asiņošana Dzemdību darbības ierosināšana Dzemdību darbības stimulēšana Infekcija Krampji Plīsumu / iegriezumumu dziedēšanai Urīnceļu infekcijas Zobu un smaganu problēmas</p>	<p>Nav ieteicams</p>

Auga nosaukums	Indikācijas: ticējumi	Indikācijas: sievietes	Indikācijas: vecmātes	Indikācijas: monogrāfija
Dzērvene <i>Vaccinium oxycoccos</i> L.	-	Anēmija Rīta nelabums Urīnceļu infekcijas	Anēmija Hipertensīvie traucējumi Infekcija Kontracepcijas nodrošināšana Rīta nelabums Tūska Urīnceļu infekcijas Zobu un smaganu problēmas	Nezināms
Kliņģerīte <i>Calendula officinalis</i> L.	-	Ādas problēmas, nieze Asiņošana Infekcija Pastiprināti vagināli izdalījumi Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai Strijas Zobu un smaganu problēmas	Ādas problēmas, nieze Aizcietējumi Asiņošana Dzemdību darbības ierosināšana Dzemdību darbības stimulēšana Infekcija Kontracepcijas (pretapaugļošanās) nodrošināšana Pastiprināti vagināli izdalījumi Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai Strijas Vēnu varikoze Zobu un smaganu problēmas	Nav ieteicams
Ozols, <i>Quercus robur</i> L.	Amenoreja/ neregulāras menstruācijas Dzemdību sarežģījumi Menorāģija	Asiņošana Hemoroīdi Infekcija Pastiprināti vagināli izdalījumi Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai Zobu un smaganu problēmas	Anēmija Asiņošana Hemoroīdi Infekcija Pastiprināti vagināli izdalījumi Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai Zobu un smaganu problēmas	Nav ieteicams
Nātre <i>Urtica</i> L.	Dzimumorgānu kandidoze	Ādas problēmas, nieze Anēmija Asiņošana Hipertensīvie traucējumi Krampji	Anēmija Aptaukošanās un svara pieaugums Asiņošana Hemoroīdi Urīnceļu infekcijas	Nav ieteicams Nav lietojams, jo neatbilst indikācijām

Auga nosaukums	Indikācijas: ticējumi	Indikācijas: sievietes	Indikācijas: vecmātes	Indikācijas: monogrāfija
<p>Piparmētra <i>Mentha × piperita</i> L.</p>	-	<p>Galvassāpes Garīgās veselības stāvokļi Hipertensīvie traucējumi Rīta nelabums Zobu un smaganu problēmas</p>	<p>Ādas problēmas, nieze Anestēzijas komplikācijas Aptaukošanās un svara pieaugums Galvassāpes Garīgās veselības stāvokļi Hipertensīvie traucējumi Krampji Krūts ēdināšanas problēmas Rīta nelabums Zobu un smaganu problēmas</p>	Nav ieteicams
<p>Rasaskrēsliņš <i>Alchemilla vulgaris</i> L.</p>	-	<p>Asiņošana Dzemdību darbības ierosināšana Dzemdību darbības stimulēšana Infekcija Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai Rīta nelabums Urīnceļu infekcijas</p>	<p>Asiņošana Dzemdību darbības ierosināšana Dzemdību darbības stimulēšana Infekcija Krūts ēdināšanas problēmas Pastiprināti vagināli izdalījumi Strijas Urīnceļu infekcijas</p>	Nav ieteicams
<p>Lavanda <i>Lavandula angustifolia</i> Mill.</p>	-	<p>Dzemdību darbības ierosināšana Galvassāpes Garīgās veselības stāvokļi Pastiprināti vagināli izdalījumi Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai Zobu un smaganu problēmas</p>	<p>Ādas problēmas, nieze Anestēzijas komplikācijas Dzemdību darbības stimulēšana Galvassāpes Garīgās veselības stāvokļi Hipertensīvie traucējumi Krūts ēdināšanas problēmas</p>	Nav ieteicams
<p>Melisa <i>Melissa officinalis</i> L.</p>	-	<p>Galvassāpes Krūts ēdināšanas problēmas Rīta nelabums</p>	<p>Anestēzijas komplikācijas Asiņošana Galvassāpes Garīgās veselības stāvokļi Hipertensīvie traucējumi Krampji Krūts ēdināšanas problēmas Rīta nelabums</p>	Nav ieteicams

Auga nosaukums	Indikācijas: ticējumi	Indikācijas: sievietes	Indikācijas: vecmātes	Indikācijas: monogrāfija
Pelašķis <i>Achillea millefolium</i> L.	-	Ādas problēmas, nieze Asiņošana Dzemdību darbības ierosināšana Garīgās veselības stāvokļi Hemoroīdi Infekcija Urīnceļu infekcijas Vēnu varikoze	Aptaukošanās un svara pieaugums Asiņošana Dzemdību darbības ierosināšana Dzemdību darbības stimulēšana Infekcija Rīta nelabums	Nav ieteicams
Asinszāle <i>Hypericum perforatum</i> L.	-	Ādas problēmas, nieze Anēmija Garīgās veselības stāvokļi Rīta nelabums	Ādas problēmas, nieze Anēmija Asiņošana Garīgās veselības stāvokļi Hemoroīdi Hipertensīvie traucējumi Infekcija Zobu un smaganu problēmas	Nezināms
Ingvers <i>Zingiber officinale</i> Roscoe	-	Krūts ēdināšanas problēmas Rīta nelabums	Anestēzijas komplikācijas Aptaukošanās un svara pieaugums Galvassāpes Rīta nelabums	Rīta nelabums
Bērzs <i>Betula</i> L.	Dzemdību sarežģījumi	Tūska Urīnceļu infekcijas	Asiņošana Galvassāpes Hipertensīvie traucējumi Tūska Urīnceļu infekcijas	Nav ieteicams
Vīgriete <i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.	-	Ādas problēmas, nieze Dzemdību darbības ierosināšana Galvassāpes Garīgās veselības stāvokļi	Anestēzijas komplikācijas Asiņošana Galvassāpes Garīgās veselības stāvokļi Infekcija Tūska	Nav ieteicams

Auga nosaukums	Indikācijas: ticējumi	Indikācijas: sievietes	Indikācijas: vecmātes	Indikācijas: monogrāfija
<p>Ķimene <i>Carum carvi L.</i></p>	-	<p>Asiņošana Krūts ēdināšanas problēmas Rīta nelabums</p>	<p>Aizcietējumi Anēmija Anestēzijas komplikācijas Asiņošana Krūts ēdināšanas problēmas Tūska Urīnceļu infekcijas</p>	Nav ieteicams
<p>Smilšērķšķis <i>Hippophae rhamnoides L.</i></p>	-	<p>Anēmija Hemoroīdi Pastiprināti vagināli izdalījumi Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai</p>	<p>Ādas problēmas, nieze Hemoroīdi Kontracepcijas nodrošināšana Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai Strijas</p>	Nezināms
<p>Alveja <i>Aloe vera (L.) Burm.f.</i></p>	-	<p>Ādas problēmas, nieze Dzemdību darbības ierosināšana Strijas Tūska</p>	<p>Ādas problēmas, nieze Aizcietējumi Hemoroīdi Infekcija Pastiprināti vagināli izdalījumi Plīsumu / iegriezumu dziedēšanai Strijas</p>	Kontrindicēts
<p>Zirgkastaņa <i>Aesculus hippocastanum L.</i></p>	Dzimumorgānu kandidoze	Vēnu varikoze	<p>Asiņošana Hemoroīdi Hipertensīvie traucējumi Tūska Vēnu varikoze</p>	Nav ieteicams
<p>Baldriāns <i>Valeriana officinalis L.</i></p>	Dzemdību sarežģījumi	Garīgās veselības stāvokļi	<p>Galvassāpes Garīgās veselības stāvokļi Hipertensīvie traucējumi Zobu un smaganu problēmas</p>	Nav ieteicams
<p>Upene <i>Ribes nigrum L.</i></p>	-	<p>Rīta nelabums Urīnceļu infekcijas</p>	<p>Anēmija Asiņošana Infekcija Rīta nelabums Urīnceļu infekcijas Vēnu varikoze</p>	Nav ieteicams

Auga nosaukums	Indikācijas: ticējumi	Indikācijas: sievietes	Indikācijas: vecmātes	Indikācijas: monogrāfija
<p>Dille <i>Anethum graveolens</i> L.</p>	-	<p>Anēmija Krūts ēdināšanas problēmas Tūska</p>	<p>Anēmija Aptaukošanās un svara pieaugums Hipertensīvie traucējumi Krampji Krūts ēdināšanas problēmas Rīta nelabums Tūska</p>	Kontrindicēts

Augi, kas sakrīt ticējumos un sieviešu anketās

Auga nosaukums
Baldriāns <i>Valeriana officinalis</i> L.
Bērzs <i>Betula</i> L.
Kāposts <i>Brassica oleracea</i> L.
Kumelīte <i>Matricaria recutita</i> L.
Mātere <i>Leonurus cardiaca</i> L.
Ozols <i>Quercus robur</i> L.
Panātre <i>Lamium album</i> L.
Pētersīlis <i>Petroselinum</i> Hill.
Plikstiņš <i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik.
Vērmele <i>Artemisia absinthium</i> L.
Vībotne <i>Artemisia vulgaris</i> L.
Zirgkastaņa <i>Aesculus hippocastanum</i> L.

Augi, kas sakrīt ticējumos un vecmāšu anketās

Auga nosaukums
Āboliņš <i>Trifolium</i> L., <i>Trifolium pratense</i> L., <i>Trifolium repens</i> L.
Baldriāns <i>Valeriana officinalis</i> L.
Bērzs <i>Betula</i> L.
Kaķumētra <i>Nepeta cataria</i> L.
Kālis <i>Brassica napus</i> L.
Kāposts <i>Brassica oleracea</i> L.
Ķirsis <i>Cerasus avium</i> (L.) Moench (syn. <i>Prunus avium</i> L.)/ <i>Cerasus vulgaris</i> Mill.)

Auga nosaukums
Kumelīte <i>Matricaria recutita</i> L.
Laurs <i>Laurus</i> L.
Lazda <i>Corylus avellana</i> L.
Lupstājs <i>Levisticum officinale</i> W.D.J. Koch
Mātere <i>Leonurus cardiaca</i> L.
Nātre <i>Urtica</i> L.
Ozols <i>Quercus robur</i> L.
Panātre <i>Lamium album</i> L.
Pētersīlis <i>Petroselinum</i> Hill.
Pupa <i>Vicia faba</i> L. (syn. <i>Faba bona</i> Medik.; <i>F. vulgaris</i> Moench)
Raudene <i>Origanum</i> L.
Vērmele <i>Artemisia absinthium</i> L.
Vībotne <i>Artemisia vulgaris</i> L.
Vijolīte <i>Viola tricolor</i> L.
Zirgkastaņa <i>Aesculus hippocastanum</i> L.

Galvojums

Visi šajā darbā izmantotie avoti norādīti literatūras sarakstā un darba tekstā. Visa veida informācijai (idejām, atziņām, atreferējumiem, citātiem, autora agrākajiem pētījumiem, attēliem, tabulām, datiem, faktiem u.c.), kas iegūta no minētajiem avotiem, darbā un tā pielikumos dotas atsauces uz izmantoto avotu. Uz visiem pielikumiem dotas atsauces darba pamatdaļā.

Darba daļām, kuras nav izstrādātas patstāvīgi, bet sadarbībā ar citiem, norādīti līdzautori.

Autora paraksts

09.06.2021